

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

7. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 23. ÚNORA 2025

Hospodin je milosrdný a milostivý.

„BUĎTE MILOSRDNÍ, JAKO JE MILOSRDNÝ VÁŠ OTEC!“ (Lk 6,36). Poutníci Svatého Roku Milosrdenství před bazilikou sv. Petra, *Iter ad christianae religionis divitias in Italia quae ad fidem amoremque Christi nos promovent*, Řím, Itálie, 28. 6. 2016.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, vedeni výzvou našeho Pána: „Modlete se za ty, kdo vás nenávidí“, prosme nebeského Otce za svět, který jej nepoznává, za Církev, která je povolána být znamením Kristovy přítomnosti i za nás, aby nám odpustil, co jsme zavinili hříchem:

L: MILOSRDNÝ OTČE, VYSLYŠ NÁS.

- Tys papeži Františkovi svěřil klíče tvého království: zachovej ho ve zdraví a síle Ducha.
- Ty jsi stvořil člověka a svěřil mu nesmírnost světa, aby vládl nade vším tvorstvem a sloužil jedině Tobě, svému Stvořiteli; ved' svou Církev k duchovní zralosti.
- Ty jsi svého Syna pomazal na Kněze, Proroka a Krále; nauč lidi světa úctě a lásce k Němu, který se nám stal ve všem podobný, abychom se mohli stát tvými syny.
- Modleme se za zmučený ukrajinský národ, ať zbaven ruského barbarství pozná čas míru.
- Modleme se, aby církevní společenství byla schopna přijmout touhy i pochybnosti mladých lidí, kteří se cítí být voláni ke Kristovu poslání v kněžském nebo řeholním životě.
- Modleme se, aby se nemocní přimkli k Ukřižovanému Kristu a z jeho utrpení stále čerpali novou sílu.
- Ty vroucně toužíš a prahneš po naší spáse, odpusť viny našich zemřelých.

K: Bože náš Otče, v prvním Adamovi jsi nás stvořil k životu; dej, ať dojdeme podobnosti s posledním Adamem, který je oživujícím duchem a spolu s Ním tě věčně můžeme chválit v nebi. Prosíme o to skrze Něho, Krista našeho Pána.

L: Amen.

„Žijeme v době nad jiné vážné. Rozumíme-li znamením doby, poznáváme, že prožíváme kritické chvíle dějin. Nepochybujeme o dobré vůli mnohých členů národa a jeho představitelů. Jako křesťané však víme, že tato sama nestačí. Velká část národa sešla z cest víry a mravnosti. Je třeba modliteb, je třeba pokání, tj. změny smýšlení. Katolíci pochopí tuto výzvu a budou se snažit denní společnou modlitbou růžence vyprošovat národu Boží milosrdenství a světlo jeho představitelům! Ti, kteří nejsou spojeni touž vírou, necht' se spojí s námi v jednom úsilí společných proseb a společného smíru! Přiberte k modlitbám nevinné děti, jejichž modlitby podle výroku Kristova pronikají před Boží tvář! Spojme se v modlitbách o pravý mír! Změňme smýšlení, pokud je čas!“

JOSEF KARDINÁL BERAN, 25. ÚNORA 1948

FOTO NAHOŘE: poutníci u hrobu kardinála Berana v kryptách vatikánské baziliky,

Iter ad christianae religionis divitias in Italia quae ad fidem amoremque Christi nos promovent, Řím, Itálie, 28. 6. 2016.

FOTO DOLE: votivní svíce na oltáři v kapli hrobu kardinála Berana ve svatovítské katedrále - putovala z Říma s jeho s ostatky.

„MICHAEL. ANGELUS. BONAROTUS. FLORENT. FACIEBAT“

„Vytvořil Michelangelo Buonarroti z Florencie“ – tato slova vytesal 24-ti letý Michelangelo na šerpu Panny Marie Bolestné v bazilice sv. Petra v Římě. Jediné dílo, na němž zanechal svůj podpis.

„KONEČNÁ PRŮZRAČNOST A SVĚTLO. PRŮZRAČNOST UDÁLOSTÍ. PRŮZRAČNOST SVĚDOMÍ.

JE TŘEBA, ABY U PŘÍLEŽITOSTI KONKLÁVE MICHELANGELO POUČIL LID –NEZAPOMEŇTE:

Omnia nuda et aperta sunt ante oculos Eius“ /před jeho zrakem vše nahé a odkryté/ (Jan Pavel II., Římský Triptych)

FOTO DOLE: sarkofág Michelangela Buonarrotiho v bazilice Santa Croce ve Florencii – detail a votivní svíce.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

8. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 2. BŘEZNA 2025

Dobré je chválit Hospodina.

ANEŽKA Z RODU PŘEMYSLOVA, SESTRÍČKA CHUDÝCH, SESTRA KRÁLŮ;
JDE, KŘÍŽEM BUŠÍ BEZE SLOVA O MRTVOU SKÁLU: VY, SAMI V SEBE ZAZDĚNÍ, POVSTAŇTE V TOMTO ZNAMENÍ!

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, chvalme Boha za jeho dobrodiní k dobru lidí a s důvěrou prosme:

L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

- Prosíme tě za dar zdraví pro papeže Františka, ať z jeho slov i postojů promlouvá síla Ducha zmrtvýchvstalého Krista, aby vytrvale a neochvějně utvrzoval své bratry ve víře.
- Abychom po příkladu sv. Anežky přijímali s důvěrou události, které nám Prozřetelnost připravila a vždy si byli vědomi, že vše pomíjí, jen tvá Pravda zůstává navěky.
- Za nemocné a trpící naší farnosti, aby v pohledu na svatou Anežku, sklánějící se k nářku trpících, zakusili útěšnou přítomnost Krista, který svým křížem vykoupil svět.
- Modleme se, aby zlomené rodiny našly uzdravení svých ran v odpuštění a vzájemném znovunalezení svých darů, i v jejich odlišnostech.
- Modleme se, aby se poutníci do Říma vrátili do svých domovů s pokojnou nadějí, radostnou vírou a novou odvahou svědčit o Kristu.
- Ať nadcházející doba postní posílí naši vytrvalost v prokazování dobra všem lidem.
- Prosíme tě za všechny věrné zemřelé, ať pro modlitby Církve, dojdou věčného života.

K: Bože všemohoucí, vyslyš prosby této své rodiny, aby vedena tvou Prozřetelností přinášela hojný užitek. Skrze Krista našeho Pána.

L: Amen.

LITURGICKÉ TEXTY 7. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

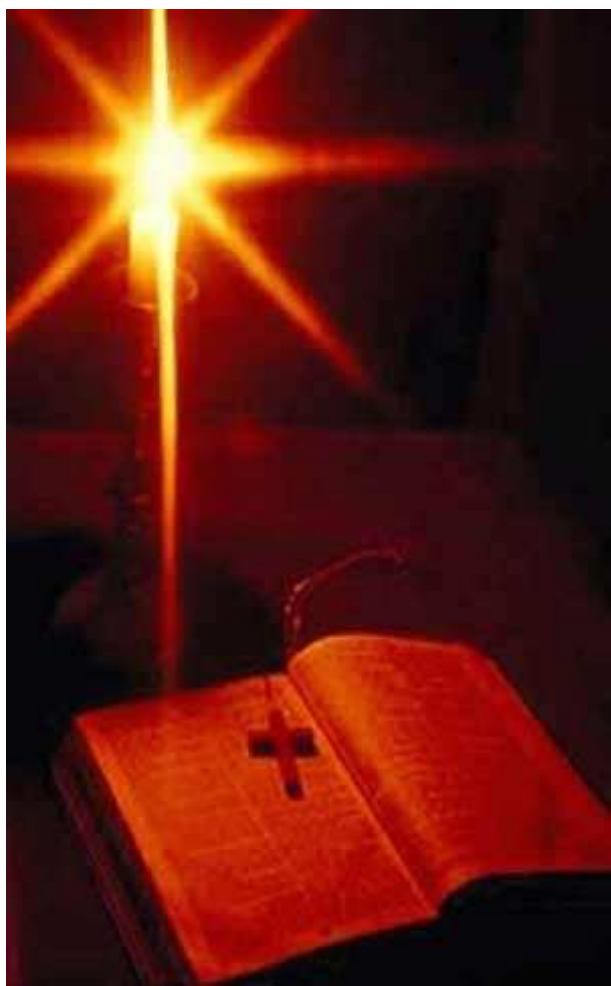
1. ČTENÍ – 1SAM 26,2.7-9.12-13.22-23 **Čtení z první knihy Samuelovy.** Saul sestoupil na poušť Zif a s ním tři tisíce vybraných mužů z Izraele, aby na poušti Zif slídlil po Davidovi. V noci David a Abišaj přišli k (Saulovu) mužstvu, a hle - Saul ležel a spal v ohradě vozů, s kopím zabodnutým do země u své hlavy, Abner pak a lid spali kolem něho. Abišaj řekl Davidovi: "Dnes vydal Bůh tvého nepřítele do tvé ruky. Nuže dovol, abych ho přibodl jeho kopím k zemi jedním bodnutím, druhého nebude třeba!" David však Abišajovi odpověděl: "Nezabíjej ho! Kdo vztáhne beztrestně ruku na pomazaného od Hospodina?" (Pak) vzal David kopí a džbán vody od Saulovy hlavy a odešli. Nikdo je neviděl ani nezpozoroval a nikdo se neprobudil. Všichni spali, neboť na ně padl tvrdý spánek od Hospodina. David přešel na protější stranu (údolí), zastavil se na vrcholu hory a zdaleka - byla to velká vzdálenost - volal: "Zde je kopí, králi! Ať sem přijde jeden ze služebníků a vezme ho. Hospodin odplatí každému podle jeho spravedlnosti a věrnosti; vždyť dnes tě vydal Hospodin do mé ruky, ale já jsem nechtěl vztáhnout ruku na pomazaného od Hospodina."

ŽALM 103(102),1-2.3-4.8+10.12-13 Veleb, duše má, Hospodina, vše, co je ve mně, veleb jeho svaté jméno! Veleb, duše má, Hospodina a nezapomeň na žádné z jeho dobrodiní! On odpouští všechny tvé viny, on léčí všechny tvé neduhy. On vykupuje tvůj život ze záhuby, on tě věncí láskou a slitováním. Hospodin je milosrdný a milostivý, shovívavý a nadmíru dobrotivý. Nejedná s námi podle našich hříchů ani podle našich vin nám neodplácí. Jak vzdálen je východ od západu, tak vzdaluje od nás naše nepravosti. Jako se smilovává otec nad syny, tak se smilovává Hospodin nad těmi, kdo se ho bojí.

2. ČTENÍ – 1KOR 15,45-49 **Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.** Bratři! První 'člověk', Adam, 'byl stvořen jako živá bytost', poslední Adam však bude oživujícím duchem. Ale není napřed to, co je zduchovnělé, nýbrž to, co je živočišné, a potom teprve přijde to, co je zduchovnělé. První člověk byl utvořen ze země, je pozemský, druhý člověk je z nebe. Když někdo pochází ze země, ze země jsou i jeho děti. Když někdo pochází z nebe, z nebe jsou i jeho děti. My jsme na sobě nesli podobnost s tím člověkem, který pocházel ze země. Stejně tak ponese i podobnost s tím, který je z nebe.

EVANGELIUM – LK 6,27-38 **Slova svatého evangelia podle Lukáše.** Ježíš řekl svým učedníkům: "Vám, kteří posloucháte, říkám: Milujte své nepřátele, prokazujte dobro těm, kdo vás nenávidí, žehnejte těm, kdo vás proklínají, modlete se za ty, kdo vám ubližují. Tomu, kdo tě udeří do tváře, nastav i druhou; kdo ti bere plášť, tomu neodpírej ani šaty. Každému, kdo tě prosí, dávej, a kdo ti bere, co je tvoje, od toho nežádej nic nazpátek. Jak chcete, aby lidé dělali vám, tak i vy dělejte jim. Jestliže milujete ty, kdo milují vás, co za to můžete od Boha čekat? Vždyť i hříšníci milují ty, kdo je milují. Prokazujete-li dobrodiní těm, kdo je prokazují vám, co za to můžete od Boha čekat? To přece dělají i hříšníci. Půjčujete-li těm, od kterých doufáte, že vám to vrátí, co za to můžete od Boha čekat? Vždyť i hříšníci půjčují hříšníkům, aby dostali stejně tolik nazpátek. Ale milujte své nepřátele, prokazujte dobrodiní a půjčujte, a nic nečekejte zpět. Vaše odměna bude hojná a budete syny Nejvyššího, neboť on je dobrý k nevďečným i zlým. Buďte milosrdní, jako je milosrdný váš Otec! Nesudte, a nebudete souzeni, nezavrhuje, a nebudete zavrženi. Odpouštějte, a bude vám odpuštěno. Dávejte, a dostanete: míru dobrou, natlačenou, natřesenou a vrchovatou vám dají do klína. Neboť jakou měrou měříte, takovou se naměří zase vám."

LITURGICKÉ TEXTY 8. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – SIR 27,5-8

Čtení z knihy Sirachovcovy.

V sítu, kterým se třese, zůstane smetí, právě tak zůstane vina na člověku, když je prozkoušen. V peci se osvědčí nádoba od hrnčíře, člověk se osvědčí, když s ním mluvíš. Ovoce ukáže, jak byl strom pěstěn, právě tak slovo vyjádří myšlenky lidského srdce. Nikoho nechval, než ho vyzkoušíš, tak se totiž osvědčí člověk.

ŽALM 92,2-3.13-14.15-16

Dobré je chválit Hospodina, opěvovat tvé jméno, Svrchovaný! Zrána hlásat tvé milosrdenství a za noci tvou věrnost. Spravedlivý pokvete jak palma, poroste jak cedr na Libanonu. Kdo jsou zasazeni v domě Hospodinově, pokvetou v nádvořích našeho Boha. Ještě ve stáří budou přinášet užitek, zůstanou šťavnatí a svěží, aby hlásali, jak spravedlivý je Hospodin, má skála, v němž není nepravosti.

2. ČTENÍ – 1 KOR 15,54-58

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

Bratři! Až toto tělo porušitelné vezme na sebe neporušitelnost, a toto tělo smrtelné vezme na sebe nesmrtelnost, potom se vyplní to, co stojí v Písmu: 'Vítězně je smrt (navždy) zničena! Smrti, kdepak je tvoje vítězství? Smrti, kdepak je tvůj bodec?' Ten bodec smrti je hřích, a hřích zase čerpal svou moc ze Zákona. Ale Bohu díky! On nám popřává vítězství skrze našeho Pána Ježíše Krista. Proto buďte pevní, moji milí bratři, nedejte se zviklat a vždy vynikejte v díle Páně. Víte přece, že vaše námaha není marná, (když ji konáte) ve spojení s Pánem.

EVANGELIUM – LK 6,39-45

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš řekl učedníkům přirovnání: "Může slepý vést slepého? Nespadnou oba do jámy? Není žák nad učitele; když se dokonale vyučí, bude jako jeho učitel. Jak to, že vidíš třísku v oku svého bratra, ale trám ve vlastním oku nepozoruješ? Jak můžeš říkat svému bratru: 'Bratře, dovol, ať ti vyndám z oka třísku', a sám nevidíš ve svém oku trám! Pokrytče! Napřed vyndej ze svého oka trám, a teprve potom budeš dobře vidět, abys mohl vyndat třísku z oka svého bratra. Není dobrý strom, který dává špatné ovoce, ani zase špatný strom, který dává dobré ovoce. Každý strom se pozná po vlastním ovoci. Z trní nesbírají fíky ani z bodláčí nesklízají hrozny. Dobrý člověk vydává z dobré pokladnice svého srdce dobro, ale zlý ze zlého vydává zlo. Jeho ústa mluví to, čím (přetéká) srdce."

LITURGICKÉ TEXTY POPELEČNÍ STŘEDY

1. ČTENÍ – JOEL 2,12-18

Čtení z knihy proroka Joela.

Nyní – praví Hospodin – obraťte se ke mně celým svým srdcem, v postu, nářku a pláči! Roztrhněte svá srdce, a ne (pouze) šaty, a obraťte se k Hospodinu, svému Bohu, neboť je dobrotivý a milosrdný, shovívavý a plný lásky, slituje se v neštěstí. Kdo ví, zda se neobrátí a neodpustí, nezanechá po sobě požehnání: obětní dar a úlitbu pro Hospodina, vašeho Boha? Na Siónu zatrubte na polnici, naříd'te půst, svolajte shromáždění, svolajte lid, zasvěťte obec, sezvěte starce, shromážděte děti i kojence; ženich ať vyjde ze svého pokoje, nevěsta ze své ložnice! Kněží, Hospodinovi služebníci, ať pláčou mezi předsíní a oltářem a říkají: „Ušetř, Hospodine, svůj lid, nevydávej své dědictví v potupu, aby nad ním nevládli pohané!“ Proč se má mezi národy říkat: „Kdepak je ten jejich Bůh?“ Velkou láskou se Hospodin roznítil ke své zemi, smiloval se nad svým lidem.

ŽALM 51

Smiluj se nade mnou, Bože, pro své milosrdenství, pro své velké slitování zahlad' mou nepravost. Úplně ze mě smyj mou vinu a očisť mě od mého hříchu. Neboť já svou nepravost uznávám, můj hřích je stále přede mnou. Jen proti tobě jsem se prohřešil, spáchal jsem, co je před tebou zlé. Stvoř mi čisté srdce, Bože! Obnov ve mně ducha vytrvalosti. Neodvrhuj mě od své tváře a neodnímej mi svého svatého ducha. Vrať mi radost ze své ochrany a posilni mou velkodušnost. Otevři mé rty, Pane, aby má ústa zvěstovala tvou chválu.

2. ČTENÍ – 2KOR 5,20-6,2

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

(Bratři!) Jsme Kristovi vyslanci, jako by skrze nás napomínal Bůh. Kristovým jménem vyzýváme: Smiřte se s Bohem! S tím, který byl bez hříchu, jednal kvůli nám jako s největším hříšníkem, abychom my skrze něho byli spravedliví u Boha. Jako (Boží) spolupracovníci vás proto napomínáme, abyste nepřijali milost Boží nadarmo! (Bůh) přece říká: „V době příhodné jsem tě vyslyšel, v den spásy jsem ti pomohl.“ Hle, teď je ta „doba příhodná“, hle, teď je ten „den spásy“!

EVANGELIUM – MT 6,1-6.16-18

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Dejte si pozor, abyste nekonali dobré skutky okázale před lidmi, jinak nemáte odplatu u svého Otce v nebesích. Když tedy dáváš almužnu, nevytrubuj před sebou, jak to dělají pokrytci v synagogách a na ulicích, aby je lidé velebili. Amen, pravím vám: Ti už svou odplatu dostali. Když však dáváš almužnu ty, ať neví tvoje levice, co dělá tvoje pravice, aby tvoje almužna zůstala skrytá, a tvůj Otec, který vidí i to, co je skryté, ti odplatí. A když se modlíte, nebuďte jako pokrytci. Ti se rádi stavějí k modlitbě v synagogách a na rozích ulic, aby je lidé viděli. Amen, pravím vám: Ti už svou odplatu dostali. Když se však modlíš ty, vejdi do své komůrky, zavři dveře a modli se k svému Otci, který je ve skrytosti, a tvůj Otec, který vidí i to, co je skryté, ti odplatí. A když se postíte, nedělejte ztrápený obličej jako pokrytci. Ti totiž dělají svůj obličej nevzhledným, aby lidem ukazovali, že se postí. Amen, pravím vám: Ti už svou odplatu dostali. Když se však postíš ty, pomaž si hlavu a umyj si tvář, abys neukazoval lidem, že se postíš, ale svému Otci, který je ve skrytosti; a tvůj Otec, který vidí i to, co je skryté, ti odplatí.“

Deportace migrantů zraňuje lidskou důstojnost

DOPIS PAPEŽE FRANTIŠKA BISKUPŮM SPOJENÝCH STÁTŮ AMERICKÝCH

Drazí bratři v episkopátu, píši vám dnes, chtěje se na vás obrátit několika slovy v této choulostivé chvíli, kterou prožíváte jako pastýři Božího lidu, společně putujícího ve Spojených státech amerických.

1. Cesta z otroctví ke svobodě, kterou šel lid Izraele, jak je vylicena v knize Exodus, nás zve k tomu, abychom se podívali na realitu naší doby, tak zjevně poznamenanou

fenomémem migrace, jako na rozhodující okamžik v dějinách, abychom znovu potvrdili nejen naši víru v Boha, který je vždy blízko, vtělený, migrant a uprchlík, ale také nekonečnou a transcendentní důstojnost každé lidské bytosti¹.

2. Tato slova, kterými začínám, nejsou umělým konstruktem. I zběžné zkoumání sociální nauky církve jasně ukazuje, že Ježíš Kristus je pravý Emanuel (srov. *Mt 1,23*); Také on měl těžkou zkušenost s vyhnáním z vlastní země kvůli bezprostřednímu ohrožení života a zkušenost s hledáním útočiště ve společnosti a kultuře, která je mu cizí. Když se Syn Boží stal člověkem, rozhodl se také zažít drama přistěhovalectví. Rád mimo jiné připomínám slova, kterými papež Pius XII. Začíná svou apoštolskou konstituci o péči o migranty, která je považována za „Magnu chartu“ církevního myšlení o migraci:

„Rodina z Nazareta ve vyhnanství, Ježíš, Maria a Josef, kteří emigrovali do Egypta a uchýlili se tam před hněvem bezbožného krále, jsou vzorem, příkladem a útěchou emigrantů a poutníků všech dob a ze všech zemí, všech uprchlíků jakéhokoli stavu, kteří hnání pronásledováním nebo životní nutností a jsou nuceni opustit svou vlast, milovanou rodinu a své drahé přátele a odejít do cizí země.“²

¹ Srv. Dikastérium pro nauku víry, deklaráce *Dignitas infinita* o lidské důstojnosti, 2. dubna 2024.

² Pius XII., Apostolská konstituce *Exsul Familia*, 1. srpna 1952: “Exsul Familia Nazarethana Iesus, Maria, Ioseph, cum ad Aegyptum emigrans tum in Aegypto profuga impii regis iram aufugiens, typus, exemplar et praesidium exstat omnium
6

3. Stejně tak Ježíš Kristus, milující každého univerzální láskou, nás učí trvale uznávat důstojnost každého člověka bez výjimky. Ve skutečnosti, když mluvíme o „nekonečné a transcendentní důstojnosti“, chceme zdůraznit, že nejdůležitější hodnota, kterou lidská osoba vlastní, převyšuje a podporuje jakoukoli jinou právní úvahu, kterou lze použít k regulaci života ve společnosti. Proto jsou všichni věřící křesťané a lidé dobré vůle povoláni přemýšlet o legitimitě veřejných norem a politik ve světle důstojnosti člověka a jeho základních práv, a ne naopak.

4. Bedlivě sleduji velkou krizi, která probíhá ve Spojených státech se zahájením programu masových deportací. Správně formované svědomí se nemůže ubránit kritickému úsudku a vyjádřit svůj nesouhlas s jakýmkoli opatřením, které mlčky či explicitně ztotožňuje nelegální status některých migrantů s kriminalitou. Zároveň je třeba uznat právo národa bránit se a chránit bezpečí komunity před těmi, kteří se během pobytu v zemi nebo před svým příjezdem dopustili násilných nebo závažných trestných činů. Nicméně, deportace lidí, kteří v mnoha případech opustili svou vlast z důvodu extrémní chudoby, nejistoty, vykořisťování, pronásledování nebo vážného zhoršení životního prostředí, podkopává důstojnost mnoha mužů a žen i celých rodin a staví je do stavu zvláštní zranitelnosti a neschopnosti se bránit.

5. Nejde o zanedbatelný problém: skutečný právní stát se projevuje právě důstojným zacházením, které si zaslouhují všichni lidé, zejména ti nejchudší a nejvíce marginalizovaní. Skutečné obecné dobro je podporováno, když společnost a vláda s kreativitou a přísným respektem k právům všech – jak jsem uvedl při mnoha příležitostech – vítají, chrání, podporují a integrují ty nejkřehčí, bezbranné a zranitelné. To nebrání rozvoji politiky, která reguluje řízenou a legální migraci. K takovému rozvoji však nemůže dojít prostřednictvím privilegování jedněch a obětování druhých. Co je budováno na základě síly a ne na pravdě o stejné důstojnosti každé lidské bytosti, špatně začíná a špatně skončí.

6. Křesťané velmi dobře vědí, že jen pouze potvrzením nekonečné důstojnosti všech dospívá naše vlastní identita jako osob a společenství. Křesťanská láska není soustředným rozšiřováním zájmů, které se postupně rozšiřují na další lidi a skupiny. Jinými slovy: lidská osoba není pouhým individuem, relativně expanzivním, s nějakým filantropickým cítěním! Lidská osoba je subjektem nadaným důstojností, který prostřednictvím konstitutivního vztahu ke všem, zvláště k těm nejchudším, může postupně dozrávat ve své identitě a povolání. Právě *ordo amoris*, které je třeba prosazovat, je to, které objevujeme neustálou meditací podobenství o „milosrdném Samaritánovi“ (srov. Lk 10,25-37), tedy meditací o lásce, která buduje bratrství otevřené všem bez výjimky.³

7. Ale starost o osobní, komunitní nebo národní identitu, nehledě na tyto úvahy, snadno zavádí ideologické kritérium, které deformuje společenský život a vnucuje vůli nejsilnějších jako kritérium pravdy.

quorumlibet temporum et locorum emigrantium, peregrinorum ac profugorum omne genus, qui, vel metu persecutionum vel egestate compulsi, patrium locum suavesque parentes et propinquos ac dulces amicos derelinquere coguntur et aliena petere”.

³ Srv. papež František, encyklika *Fratelli tutti*, 3. října 2020.

8. Uznávám vaše neocenitelné úsilí, drazí bratři biskupové Spojených států, když úzce spolupracujete s migranty a uprchlíky, hlásáte Ježíše Krista a prosazujete základní lidská práva. Bůh vás bohatě odmění za vše, co děláte pro ochranu a obranu těch, kdo jsou považováni za méně vzácné, méně důležité nebo méně lidské!

9. Vyzývám všechny věřící katolické církve, stejně jako všechny muže a ženy dobré vůle, aby nepodlehli vyprávěním, která diskriminují a způsobují zbytečné utrpení našim bratrům a sestrám migrantům a uprchlíkům. S láskou a jasností jsme povoláni žít v solidaritě a bratrství, budovat mosty, které nás stále více sbližují, vyhýbat se zdem potupy a učit se dávat svůj život tak, jak jej dal Ježíš Kristus pro spásu všech.

10. Prosme Pannu Marii Guadalupskou, aby chránila jednotlivce a rodiny, kteří žijí ve strachu nebo bolesti v důsledku migrace a/nebo deportace. Kéž „*Virgen morena*“, která věděla jak usmířit národy, když mezi nimi panovalo nepřátelství, dá nám všem se znovu setkat jako bratři a sestry, v jejím objetí, a učinit tak krok vpřed k budování bratrštější, inkluzivnější a ohleduplnější společnosti, respektující důstojnost všech.

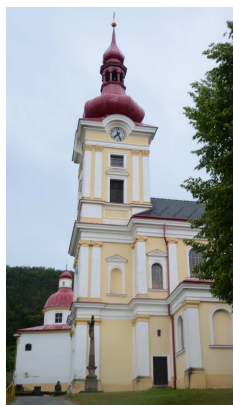
Bratrsky

Z Vatikánu, 10. února 2025

Franciscus

**FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE.
PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA ŽIVOT SVÉ FARNOSTI:**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: 1560129309/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYSDICE:
číslo účtu: 1560130369/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: 1560131329/0800**

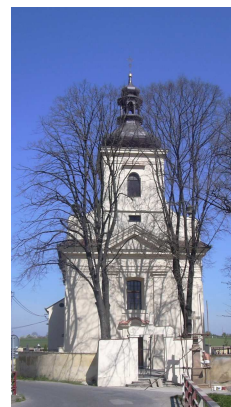

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: 1560196309/0800**

**SVŮJ DAR NAVÍC MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!
POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL:**

josef.benicek@seznam.cz

PÁN BŮH ODPLAŤ KAŽDÝ VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM.

Umění není luxus, ale nutnost ducha

Homílie papeže Františka o Jubileu umělců, 16.2.2025, bazilika sv. Petra

VÁNOČNÍ KONCERT dechového orchestru Hanačka v chrámu sv. Benedikta v Pustiměři, 28.12.2024.

Věra Heřmanová (*varhany*) a Svatava Jiroušková-Luhanová (*soprán*) s Tomášem kardinálem Špidlíkem, S.J., čestným občanem Pustiměře, po koncertu k počtě Jeho Eminence, chrám sv. Benedikta, 6. 8.2005.

V evangeliu, které jsme právě slyšeli, Ježíš před svými učedníky a zástupem lidí vyhlašuje blahoslavenství. Slyšeli jsme je už tolikrát, a přesto nás nepřestávají udivovat: „Blahoslavení jste, chudí, neboť vaše je království Boží. Blahoslavení, kteří nyní hladovíte, neboť budete nasyceni. Blahoslavení, kteří nyní pláčete, neboť se budete smát“ (Lk 6,20-21). Tato slova převracejí logiku světa a vybízejí nás, abychom se na skutečnost dívali novými očima, Božím pohledem, který vidí za hranice zdání a rozpoznává krásu i v křehkosti a utrpení.

SVATODUŠNÍ KONCERT cimbálové muziky Hradišřan, 27.5.2007.

Druhá část obsahuje drsná a výstražná slova: „Běda vám, bohatí, neboť jste již dostali svou útěchu. Běda vám, kteří jste nyní nasyceni, neboť budete hladovět. Běda vám, kteří se nyní smějete, neboť budete trpět a plakat“ (Lk 6,24-25). Kontrast mezi „blahoslavení jste“ a „běda vám“ nám připomíná, jak je důležité rozlišovat, kde je naše zajištění.

Vy, umělci a lidé kultury, jste povoláni být svědky revoluční vize blahoslavenství.

TŘÍKRÁLOVÝ KONCERT dětského pěveckého sboru Ondrášek v roce Fatimského jubilea, 8.1.2017.

Vaším posláním je nejen vytvářet krásu, ale také odhalovat pravdu, dobro a krásu skrytou v záhybech dějin, dávat hlas těm, kdo jsou bez hlasu, proměňovat bolest v naději. Žijeme v době složité krize, která je ekonomická a sociální a především je krizí duše, krizí smyslu. Klademe si otázku času a otázku směřování. Jsme poutníci, nebo tuláci? Jdeme k cíli, nebo jsme ztraceni ve svém bloudění? Umělec je ten, kdo má za úkol pomáhat lidstvu neztratit směr, neztratit horizont naděje. Ale pozor: není to nějaká snadná, povrchní, bezobsažná naděje. Ne! Skutečná naděje je spjata s dramatem lidské existence. Není to pohodlné útočiště, ale oheň, který hoří a osvětluje jako Boží slovo. Proto je autentické umění vždy setkáním s tajemstvím, s krásou, která nás přesahuje, s bolestí, která nás zpochybňuje, s pravdou, která povolává. Jinak „běda“! Kristus je ve své výzvě tvrdý.

Jak píše básník Gerard Manley Hopkins: „Svět je obtěžkán Boží velikostí. / Zazáří jako odlesk roztřesené fólie“. To je poslání umělce: objevovat a odhalovat tuto skrytou velikost, aby ji vnímaly naše oči a srdce. Tentýž básník slyšel ve světě také „ozvěnu olova“ a „ozvěnu zlata“. Umělec je na tyto ozvěny citlivý a prostřednictvím svého díla rozlišuje a pomáhá ostatním rozlišovat mezi různými ozvěnami událostí tohoto světa. A muži a ženy v kultuře jsou povoláni k tomu, aby tyto ozvěny vyhodnotili, vysvětlili nám je a osvětlili cestu, po níž nás vedou: zda jsou to písně sirén, které svádějí, nebo volání naší nejpravdivější lidskosti. Jste žádáni o moudrost, abyste rozlišili to, co je jako „plevy, které vítr rozhání“, od toho, co je pevné „jako strom zasazený podél vodních toků“ a je schopno nést ovoce (srov. Ž 1,3-4).

Drazí umělci, vidím ve vás strážce krásy, která se umí sklánět nad ranami světa, která umí naslouchat volání chudých, trpících, zraněných, vězněných, pronásledovaných, uprchlíků. Vidím ve vás strážce blahoslavenství! Žijeme v době, kdy se staví nové zdi, kdy se rozdíly stávají záminkou k rozdělení místo příležitosti k vzájemnému obohacení. Ale vy, muži a ženy kultury, jste povoláni stavět mosty, vytvářet prostor pro setkání a dialog, osvěcovat mysl a zahřívát srdce. Někdo by mohl říci: „Ale k čemu je umění ve zraněném světě? Nejsou tu naléhavější, konkrétnější a potřebnější věci?“. Umění není luxus, ale nutnost ducha. Není únikem, ale odpovědností, výzvou k akci, voláním. Vychovávat ke kráse znamená vychovávat k naději. A naděje není nikdy oddělena od dramatu existence: prochází každodenním bojem, těžkostmi života, výzvami naší doby.

V evangeliu, které jsme dnes slyšeli, Ježíš prohlašuje za blahoslavené chudé, trpící, tiché, pronásledované. Je to převrácená logika, revoluce v perspektivě. Umění je povoláno k účasti na této revoluci. Svět potřebuje prorocké umělce, odvážné intelektuály, tvůrce kultury. Nechte se vést evangeliem blahoslavenství a vaše umění ať je hlásáním nového světa. Ať nám to ukáže vaše poezie! Nikdy nepřestávejte hledat, ptát se, riskovat. Neboť pravé umění není nikdy pohodlné, nabízí pokoj neklidu. A pamatujte: naděje není iluze, krása není utopie, váš dar není náhoda, je to výzva. Odpovězte velkoryse, s vášní, s láskou.

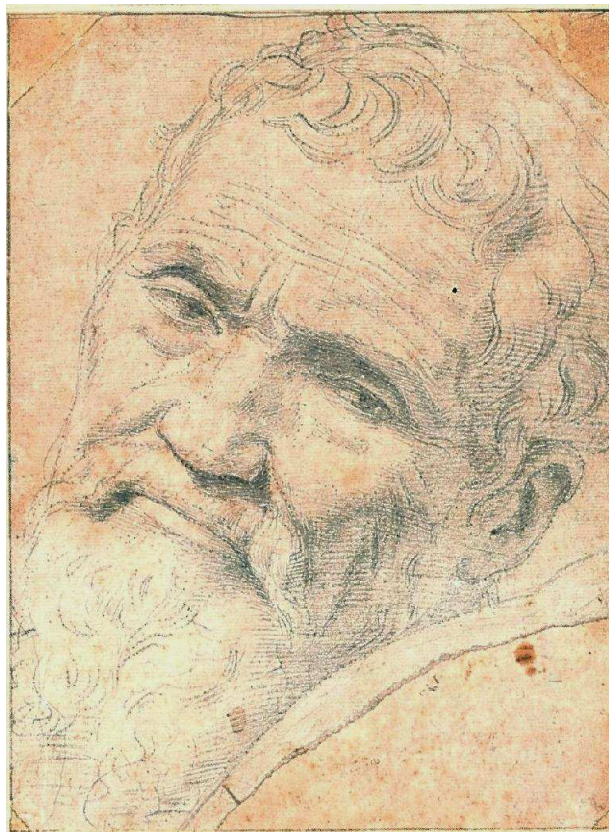

MICHELANGELO BUONARROTI

6. března 1475 – 550 – 2025

Víra ve vrcholných dílech florentského génia

Intenzivní vztah Michelangela Buonarrotiho ke Kristu Pánu dosvědčují nejen jeho vrcholná díla sochařství a malířství, ale také mistrovsky básně a listy. Je to vztah, který promlouvá z celého umělcova života: vyrůstal ve Florencii Marsilia Ficina a Savonaroly, už od mládí poznal působivost nového křesťanského humanizmu i odkaz na lidovou kající zbožnost. Na dvoře papeže Julia II. pak vstřebával atmosféru smělého vnímání křesťanského smyslu dějin, a následně, ve službách papeže Pavla III., se dostal do kontaktu s preláty a teology, působícími v prvním období katolické reformace, přičemž sám přispěl k některým nejvýmluvnějším vyjádřením nové katolické spirituality. A nakonec, ve stáří, když znovu definoval výraz chrámu – symbolu moci Církve, svatého Petra, naznačil trýznivé vize osobní křehkosti ve svých dvou posledních sochách, Pietách ve Florencii a v Miláně, přičemž jednu i druhou zamýšlel pro svůj vlastní hrob.

Je však možné z tohoto všeobecně náboženského vnímání Michelangelova umění dospět k tomu, že umělec byl velkým průkopníkem nejen forem, které vymyslel, ale také jejich obsahů: že totiž byl originálním a vlivným průkopníkem linií náboženského výkladu, jež měly přetrvat v životě Církve? Je pravda, že v západních dějinách snad žádný umělec natolik neovlivnil chápání významu posvátna jako Michelangelo, jehož díla na biblické motivy či díla náboženské úcty, nepřestávají ani po pěti staletích oslovovat věřící i nevěřící, promlouvajíce dramatičností a životní silou témat židokřesťanské ikonografie.

David a Mojžíš, postavy klenby Sixtínské kaple a Posledního soudu, Michelangelovo ztvárnění Panny Marie a Piety, to vše dalo podnět k novému chápání Boha i člověka, vzdáleným duchovním konvencím byzantského umění, ale také naturalizmu konce evropského středověku a počátku italské renesance.

Jsou to vrcholná díla, která kromě formálního kouzla, sdělují své poselství s takovou působivostí, že každý, kdo před nimi stane je doslova zatažen do opravdové a originální náboženské zkušenosti, která je plodem rozjímané, žité a protrpěné víry.

Jakým způsobem lze chápat Michelangela jako „teologa“, tedy někoho, kdo dokáže vyslovit nové slovo (*lógos*) o Bohu (*Theós*)?

V církevním životě doby Michelangelovy, malíři a sochaři následovali hned po těch, kdo se teologickému myšlení věnovali profesionálně, tedy po kněžích a řeholnících, a s nimi také udržovali privilegovaný vztah. V případě Michelangela víme, že k jeho první formaci došlo v dílně slovutného mistra jménem Domenico Ghirlandaio, který tehdy pracoval na realizaci souboru obrazů pro presbytář hlavního chrámu florentského dominikánského konventu, Santa Maria Novella.

Nedostávali snad chlapci a mladí pomocníci výklad významu toho, co tvořilo, od samotného Ghirlandaia, který už tehdy byl mistrem tradiční ikonografické tvorby, ale také od otců dominikánské komunity, kteří duchovně i intelektuálně vyrostli v patristické a scholastické tradici? Nediskutovali mezi sebou o nejlepším způsobu, jak zadaný úkol splnit? A neusilovali o to, aby tu a tam přispěli k novým pohledům na známé věci, možná jen proto, aby ukázali svou zdatnost? A neposuzovala se snad tato bravura a profesionální reputace také na základě schopnosti umělce interpretovat originálním způsobem velká náboženská, mytologická a historická témata? Skoro každá stránka Vasariho *Životopisů* (1550) vybízí k pozitivní odpovědi na výše položené otázky a předpokládá, že mladé umělce skutečně takto formovali mistři a představitelé chrámů; že si navzájem vyměňovali názory; pokoušeli se o nové pohledy; a současníci je posuzovali i na základě jejich „exegetické“ originalnosti.

V případě Michelangela tu byly kromě zmíněného obecného kontextu ještě další dva faktory: například jeho rodinná situace – poté, co se jeho starší bratr stal dominikánem, musel se zhostit závažné odpovědnosti prvorozeného on sám; pak je tu intelektuální nadání samotného umělce, které v řeči jeho listů a básní ukazuje na obdivuhodné teologické znalosti; a konečně osobní víra, tak intenzivní v pozdním věku, že musíme právem předpokládat její silné kořeny v mládí. Jeho víra byla téměř jistě živena znalostí Písma svatého: studie Rab Hatfielda potvrzují přímý odkaz mnoha výjevů z klenby Sixtinské kaple na xylografii ilustrované Bible, kterou vydal v několika nákladech Niccolò Malerbi v Benátkách v roce 1490 (čtyři roky před krátkým pobytem mladého Michelangela v tomto městě na laguně). Hatfield usuzuje, že Michelangelo jeden exemplář tohoto díla vlastnil, navíc ho používal jako ikonografický zdroj a dobře znal i text, který byl v italštině, nikoli v latině.

Díváme-li se například na první Michelangelovo dílo, kterým je *Madonna delle scale*, datovaná kolem roku 1491, žasneme nad tím, jak se šestnáctiletý umělec zařadil do umělecké společnosti svého města. Michelangelo, jako „stipendista“ v „akademii“, kterou založil Lorenzo de' Medici, a která byla svěřena poslednímu spolupracovníku Donatella, Bertoldu di Giovannimu, se nejen pokoušel o náročnou Donatellova techniku zmáčknutého reliéfu, ale rozhodne se pro mariánskou typologii, která je na světelné roky vzdálená eleganci, jakou pěstovaly bezprostředně předcházející generace (například Botticelli) a přináší zcela osobní a mnohem starší motivy než Donatello, takže čerpá z kořenů florentské figurativní tradice XIII. a XIV. století.

Masivní proporce jeho Madony, stejně jako její zamyšlený pohled, připomínají tvary a ducha tzv. *Madonna dagli occhi di vetro* (skleněných očí) od Arnolfa di Cambia, která se za Michelangela ještě nacházela nad hlavním vchodem do dómu – i další, která se jím nechala inspirovat, jako Giottova Maestà v kostele Všech svatých; starobylých a slavných obrazů, které představovaly Pannu Marii nejen či na prvním místě jako lidskou ženu a matku, ale jako královnu, apokalyptickou ženu, postavu Církve – *Sponsa Christi*

(Snoubenky Kristovy) a *Mater christianorum* (Matky křesťanů). Pozice této ženy pod schody, na nichž vidíme děti („anděly“), vede navíc ke zcela konkrétnímu vědomí Mariina místa na schodech ráje – duchovní a fyzická vstřícnost Mariina, která dává Božství sestoupit do lidství a lidství vystoupit k Božství. Její pozice nad velkým hranatým a vyvýšeným blokem, odkazuje dále na tajemství svobody, spočívající na Tom, který je úhelným kamenem každé důkladné stavby, Krista, jediného základu Církve.

Michelangelo představuje Pannu Marii v mystických a církevních pojmech (pocházejících od Danteho) jako jsou „dcera vlastního Syna“, jemuž - ač saje z jejího prsu – je vlastní heroická síla toho, kdo nejen přijímá, ale dává život.

Svalnatost Dítěte u *Madonna delle scale*, stejně jako junonské rysy matky, nabádají k dalšímu zamyšlení. Michelangelo vytesal tento reliéf, když byl žákem tzv. „akademie“, založené Lorenzem, k němuž přešel poté, co urazil významnou cestu. Vasari říká, že il Magnifico, „protože trpěl tím, ..., že v jeho době nejsou slavní a vznešení sochaři, jako byli kdysi, proslulí a věhlasní malíři, rozhodl se ... otevřít školu; a proto požádal Domenico Ghirlandaia, pokud má ve své dílně k tomu nadané mladíky, aby je poslal do zahrady, kde by je rád vyučoval a vychovával, aby tak byli ctí jeho i rodného města“ (Vita di Domenico Ghirlandaio). „Zahrada“, kde Lorenzo de' Medici přijal tyto mladíky, se navíc nacházela nedaleko konventu svatého Marka, ve kterém Medicejští uchovávali své sbírky antických soch, a jejich „kurátorem“ byl Bertoldo di Giovanni.

Idea pozvání, která vedla Michelangela spolu s dalším „mladíkem“ z Ghirlandaiovy dílny, Francescem Granaccim, do medicejské zahrady byla především vychovat budoucí generaci sochařů pod vedením učedníka jednoho z největších sochařů XV. století, Donatella, a to díky přímému kontaktu s hlavními prameny Donatellova umění, řecko-římským sochařstvím. To vše ve snaze zaplnit citelnou mezeru, která vznikla po Donatellově smrti, kdy se Florencii nedostávalo velkých mistrů sochařství z mramoru.

Florence – rodné město Buonarrotiho, s mimořádnou tradicí posvátného umění, - mělo tedy nesmírný význam pro duchovní formaci umělce. Tak to vyčteme i z konstatování Vasariho, že totiž Bůh „se rozhodl dát mu jako vlast nejvznešenější z měst, Florencii“, nejen či hlavně jako odkaz na zlatý věk Lorenza, kdy se Buonarroti narodil a dospíval, ale jako odměnu za veškeré slavné dědictví, jež Florence vybuodovala už od éry Giottovy. Vasari to říká jasně: „rozhodl se dát mu jako vlast nejvznešenější z měst, Florencii, aby v ní přivedl k dokonalosti všechny ctnosti, prostřednictvím jednoho jejího občana“. Podle jeho prvního životopisce spočívalo „poslání“, které Bůh svěřil Michelangelovi v tom, že uskuteční a přivede k dokonalosti tradici věků florentského umění, uznávaného nejen v jeho nejvznešenějším období konce X. století, ale také a především v mimořádné energii skutečných objevitelů renesance, od Giotta po Donatella.

Jako monumentální symbol této tradice,- a tedy tohoto „poslání“ a „povolání“, jež Vasari připisuje Michelangelovi, můžeme vzít ohromnou florentskou katedrálu, Santa Maria del Fiore, s jejíž stavbou započal Arnolfo di Cambio za časů Giottoových (tento umělec byl ostatně povolán, aby navrhl její zvonici), a kterou dokončil Filippo Brunelleschi za časů Donatellových (tento byl povolán, aby dóm a zvonici vyzdobil významnými sochami). Katedrálu tedy můžeme vzít jako symbol, protože ještě za doby Michelangelovy byla ideálním místem přičlenění se k tradici: byla místem, o němž snil každý z mladých florentských umělců v naději, že bude povolán, aby na ní pracoval, což se ostatně Michelangelovi podařilo, neboť po krátké zkušenosti v Římě byl povolán, aby

pro katedrálu vytvořil sochu Davida (i když se její umístění ještě v době kdy ji Michelangelo tesal, změnilo), stejně jako mocnou postavu svatého Matouše.

Bez heroických postav proroků a evangelistů florentské zvonice a dómu, nelze pochopit morální intenzitu postav klenby Sixtinské kaple a náhrobku Julia II; bez mladistvé ambice mladého umělce promlouvat k jednomu celému městu, si nedokážeme představit zralou schopnost Buonarrotiho sdělovat Církvi a světu základy tisícileté identity křesťanského Západu.

„Věřím v jednoho Boha Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země, všeho viditelného i neviditelného“

/Jan Pavel II. při mši svaté na ukončení restaurování Sixtinské kaple, 8. 4. 1994/

Poutníci v Sixtinské kapli, Anni Paulini Peregrinatio, Vatikán, 27. června 2009.

„Vstupujeme dnes do Sixtinské kaple, abychom obdivovali její nádherně restaurované fresky. Jsou dílem těch nejvýznamnějších umělců renesance: především Michelangela, ale také Perugina, Botticelliho, Ghirlandaia, Pinturicchia a dalších. Po ukončení těchto delikátních restaurátorských zákroků, chci poděkovat všem přítomným, zvláště pak těm, kdo jakýmkoli způsobem k tomuto vznešenému počínu přispěli. Jde o kulturní jmění nevýslovné ceny, jmění, mající světový charakter. Dosvědčuje to nescíslný počet poutníků, přicházejících ze všech národů světa, kteří toto místo navštěvují, aby žasli nad dílem těch nejproslulejších mistrů a spatřili v této kapli jistý druh úchvatné syntézy malířského umění. Zanícení ctitelé krásy prokázali svůj cit konkrétním a význačným

příspěním na to, aby se Kapli vrátila původní svěžest barev. Bylo také možné počítat s dílem odborníků, zběhlých v restaurátorském umění, kteří prováděli své zákroky za pomoci těch nejvyspělejších a nejspolehlivějších technologií. Svátý Stolec vyslovuje všem své srdečné poděkování za úchvatný výsledek, jehož bylo dosaženo.

Fresky, nad nimiž tu rozjímáme, nás uvádějí do světa Zjevení. Ze všech stran k nám

promlouvají pravdy naší víry. Z nich čerpal lidský génius inspiraci, když se je snažil odít do forem nesrovnatelné krásy. Proto v nás právě Poslední soud vzbuzuje živou touhu vyznat naši víru v Boha, Stvořitele všeho viditelného i neviditelného. Současně nás však vybízí, abychom pevněji přilnuli ke Kristu zmrtvýchvstalému, který přijde v poslední den jako nejvyšší Soudce živých i mrtvých.

Před tímto vrcholným dílem vyznáváme Krista, Krále věků, jehož království nebude mít konce.

Právě tento věčný Syn, jemuž Otec svěřil vykoupení lidského pokolení,

k nám promlouvá z dramatické scény Posledního soudu. Stojíme před nezvyklým Kristem. Nese v sobě dávnou krásu, která je jistým způsobem vzdálena tradičním malířským vyobrazením. Na velké fresce se především zjevuje tajemství jeho slávy spojené se vzkříšením. Snad nejpříhodnější je stanout zde v usebranosti v průběhu velikonočního oktávu. Stojíme především tváří v tvář oslavenému Kristovu lidství. On skutečně přijde ve svém lidství, aby soudil živé a mrtvé, aby pronikl hlubiny lidských svědomí a zjevil moc svého vykoupení. proto vedle Něj nacházíme Matku, „Alma Socia Redemptoris“. Kristus je v lidských dějinách skutečným kamenem úhelným, o němž žalmista říká: „Kámen, který stavitelé zavrhli, stal se kvádrem nárožním“ (Žl 117/118,22). Tento kámen tedy nemůže být odstraněn. Jediný Prostředník mezi Bohem a lidmi, Kristus Sixtínské kaple v sobě vyjadřuje celé tajemství viditelnosti Neviditelného.

Stojíme tak uprostřed náboženské otázky. Starý Zákon vylučoval jakýkoliv obraz nebo ztvárnění Boha neviditelného Stvořitele. Takový byl totiž příkaz, který Mojžíš dostal od Boha na hoře Sinaj (srv. Ex 20,4). Existovalo totiž nebezpečí, že lid, nakloněný modlářství, se zastaví u vzdávání úcty obrazu Boha, který je nezobrazitelný, protože přesahuje veškerou lidskou představivost a chápání. Starý Zákon zůstal věrný této tradici - nepřipouštěl žádné zobrazení živého Boha, a to ani v domech modlitby, ani v jeruzalémském chrámě. K podobné tradici se přiklánějí i vyznavači islámského náboženství, kteří věří v neviditelného, všemohoucího a milosrdného Boha, Stvořitele a Soudce všeho tvorstva.

Bůh sám však vyšel vstříc požadavkům člověka, který ve svém srdci nosí vroucí touhu moci jej spatřit. Nepřijal snad Abrahám téhož neviditelného Boha při úchvatné návštěvě tří tajemných osob? „*Tres vidit et Unum adoravit*“ (lat.: Tři viděl, Jedinému však se klaněl) (srv. Gen 18,1-14). Abrahám – otec naší víry – zakusil tváří v tvář této Trojici osob

hlubokým způsobem přítomnost Jedinečného a Jediného. Toto setkání se stalo námětem jedinečné ikony Andreje Rubleva, vrcholného díla ruského malířství. Rublev byl jedním z těch svatých umělců, jejichž tvořivost byla plodem hluboké kontempace, modlitby a postu. V jejich díle se zračila vděčnost duše neviditelnému Bohu, který dává člověku, aby jej představil viditelným způsobem.

To všechno bylo vnímáno na II. nicejském sněmu, posledním koncilu nerozdělené Církve, který definitivním způsobem zamítl stanovisko ikonoklastů a potvrdil oprávněnost zvyku vyjadřovat víru prostřednictvím uměleckých ztvárnění. Ikona tedy už není jen malířským uměleckým dílem. Je jistým způsobem svátostí křesťanského života, protože se v ní zpřítomňuje tajemství vtělení. Stále novým způsobem se v ní zračí tajemství Slova, které se stalo tělem a člověk-autor a současně účastník se raduje z viditelnosti neviditelného.

Nepoložil snad základy této duchovní radosti sám Kristus? „Pane, ukaž nám Otce a to nám stačí“ – žádal Filip ve večeradle o vigílii Kristova utrpení. Ježíš nato: „Tak dlouho jsem s vámi, Filipe, a neznáš mě? Kdo viděl mne, viděl Otce... Nevěříš, že já jsem v Otci a Otec ve mně?“ (Jan 14,8-10). Kristus je viditelným obrazem neviditelného Boha. Skrze Něho Otec proniká všechno stvoření a neviditelný Bůh se stává přítomným mezi námi a rozmlouvá s námi, stejně jako tři Postavy, o nichž mluví Bible, zasedly za stůl a jedly s Abrahámem.

Nečerpal snad i Michelangelo cenné závěry z Kristových slov: „Kdo viděl mne, viděl Otce?“ Měl odvahu obdivovat na vlastní oči tohoto Otce ve chvíli, kdy pronáší stvořitelské „fiat“ a povolává k existenci prvního člověka. Adam byl stvořen k Božímu obrazu a podobenství (srv. Gen 1,26).

Zatímco věčné Slovo je neviditelnou ikonou Otce, člověk-Adam je jeho viditelnou ikonou. Michelangelo se všemožně snaží dát této Adamově viditelnosti, jeho tělesnosti, rysy dávné krásy. Ba co víc, velmi odvážně přenáší tuto viditelnou a tělesnou krásu na samotného neviditelného Tvůrce. Stojíme zřejmě před nezvyklou smělostí umění, neboť neviditelnému Bohu se nedá vtisknout viditelnost, vlastní člověku. Není to snad rouhání? Není ovšem zatěžko poznat ve viditelném a zlidštěném Stvořiteli Boha, oděného nekonečnou vznešeností.

Dokonce i jako obraz, se svými vnitřními omezeními, tu dovoluje vyslovit vše, co je vyslovitelné. Stvořitelův majestát, stejně jako majestát Soudce, promlouvají o božské velikosti: působivé a jednoznačné slovo, stejně jako je jiným způsobem jednoznačná a působivá Pieta ve vatikánské bazilice a Mojžíš v bazilice sv. Petra v okovech.

Není snad v lidském vyjádření božských tajemství zapotřebí „kenosis“ (řec. vydanosti), jakožto dovršení toho, co je tělesné a viditelné? Toto dovršení mocně vstoupilo do ikonové tradice východních křesťanů. tělo je bezesporu Boží „kenózi“. U svatého Pavla Skutečně čteme, že Kristus „se zřekl sám sebe a vzal na sebe přirozenost služebníka“ (Flp 2,7). Je-li pravdou, že tělo představuje Boží „kenózi“ (vydanost) a že má v uměleckém zobrazení božských tajemství se má vyjádřit velká tělesná pokora, aby mohlo vyniknout to, co je božské, je rovněž pravdou, že zdrojem integrální tělesné krásy je Bůh.

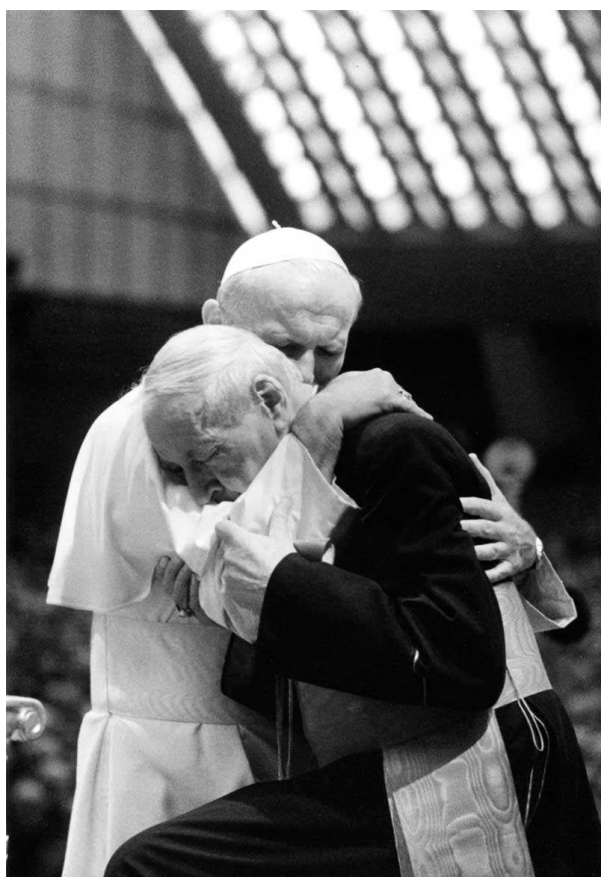
Zdá se, že Michelangelo se svým způsobem nechal vést působivými slovy knihy Genesis, která o stvoření člověka jako muže a ženy říká: „Byli nazí, ale nestyděli se“ (Gen 2,25). Sixtinská kaple je právě – lze-li to tak říci – svatyní teologie lidského těla. Když vydává svědectví o kráse člověka, kterého Bůh stvořil jako muže a ženu, jistým způsobem také vyjadřuje naději na proměněný svět, svět, který uvedl zmrtvýchvstalý Kristus, a ještě předtím Kristus na hoře Tábor. Víme, že Proměnění je jedním z hlavních pramenů východní zbožnosti. Je výmluvnou knihou mystiků, stejně jako byl pro svatého Františka Ukřižovaný Kristus, kterého rozjímal na hoře Verně.

Jestliže před Posledním soudem zůstáváme zahaleni jasem a úzkostí, když na jedné straně obdivujeme oslavená těla a na druhé straně těla odsouzená k věčnému zavržení, chápeme také, že celé vidění je hluboce prodchnuto jediným světlem a jedinou uměleckou logikou: světlem a logikou víry, kterou hlásá Církev, když vyznává: „Věřím v jednoho Boha... Stvořitele nebe a země, všeho viditelného i neviditelného“. Na základě této logiky, v prostoru světla, které vychází od Boha, si uchovává svůj jas a svou důstojnost i lidské tělo. Jestliže se této dimenzi vzdálí, stává se jistým způsobem předmětem, který lze snadno potupit, protože jedině před Božíma očima může lidské tělo zůstat nahé, odkryté a uchovat si svůj nedotčený jas a svou krásu.

Sixtinská kaple je místem, které pro každého papeže uchovává vzpomínku na jedinečný den jeho života. Pro mne to je 16. říjen 1978. Právě tady, v tomto posvátném prostoru, se scházejí kardinálové v očekávání Kristovy vůle ohledně osoby nástupce svatého Petra. Tady jsem slyšel z úst svého někdejšího rektora Maxmiliena de Furstenberga významná

slova: „*Magister adest et vocat te*“. (lat. „Mistr je tady a volá tě“). Na tomto místě mi polský primas Stefan Wyszyński řekl: „jestliže tě zvolí, prosím tě, abys neodmítl“. A tady, v duchu poslušnosti Kristu a v odevzdanosti jeho Matce, jsem přijal volbu, která vzešla z konkláve a kardinálu kamerlengovi Jeanu Villotovi jsem vyslovil svou ochotu sloužit Církvi. Tak se tedy Sixtinská kaple před očima celého katolického společenství stala znovu místem působení Ducha svatého, jež v Církvi vytváří biskupy a zvláštním způsobem tvoří toho, který se má stát biskupem Říma a Petrovým nástupcem.

Když dnes, v téže kapli, slavíme mši svatou, prosím Pánova Ducha, aby nepřestával být přítomný a činný v Církvi... Vyzývám Krista, Pána dějin, aby s námi se všemi zůstával až do konce světa, jak sám slíbil: „*Ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem saeculi*“ (lat. „Já jsem s vámi po všechny dny až do skonání věků“) (Mt 28,20).

Římský triptych – Epilog (Jan Pavel II.)

Právě zde, v této úchvatné polychromii sixtinské, se scházejí kardinálové – společenství odpovědné za odkaz klíčů Království. Přichází právě sem.

A Michelangelo je dosud zahaluje svou vizí.

„V něm žijeme, pohybujeme se a jsme...“ Kým je?

Hle, stvořitelská ruka všemohoucího Starce, směřující k Adamovi...

Na počátku Bůh stvořil ... Ten, který všechno vidí...

Sixtinská polychromie tedy pronese Pánovo Slovo:

Tu es Petrus – zaslechl Šimon, syn Jonášův. „Tobě svěřím klíče Království“ ..

Rod, jemuž byla svěřena záštita odkazu klíčů,

se shromažďuje zde a nechává se obklopit sixtínskou polychromií,
touto vizí, kterou nám Michelangelo zanechal.

Tak tomu bylo v srpnu a pak v říjnu, památného roku dvou konkláve
a tak tomu bude zas, když toho bude zapotřebí po mé smrti.

Bude třeba, aby k nim promluvila Michelangelova vize.

„Konklave“: spolusdílená starost o odkaz klíčů, klíčů Království.

Hle, lze je spatřit mezi Počátkem a Koncem, mezi dnem Stvoření a dnem Soudu.

Člověku je dáno zemřít jen jednou a potom Soud!

Konečná průzračnost a světlo. Průzračnost událostí. Průzračnost svědomí.

Je třeba, aby u příležitosti konkláve Michelangelo poučil lid –

Nezapomeňte: *Omnia nuda et aperta sunt ante oculos Eius* /před jeho zrakem vše nahé a odkryté/

Ty, který vše pronikáš – naznač! On naznačí ...

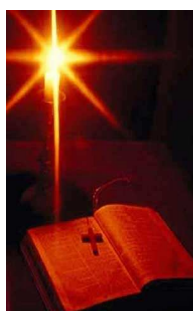
*„Slyšte Slovo, vyšlé od Boha, Slovo, jež krmí lidské duše,
Slovo, jež sílí srdce i rozum, Slovo, jež vede k poznání Boha“
(Proglas, č. 24–27)*

LITURGICKÉ MEZIDOBÍ

S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J., čestným občanem Pustiměře

a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ 7. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 24. ÚNORA 2025

(Když Ježíš sestoupil s hory a) přišel k učedníkům, uviděl kolem nich velký zástup a učitele Zákona, jak se s nimi přou. Jakmile ho všichni ti lidé spatřili, (zachvěli se) posvátnou bázni, seběhli se kolem něho a pozdravovali ho. Zeptal se jich: „Proč se s nimi přete?“ Jeden z těch lidí mu odpověděl: „Mistře, přivedl jsem k tobě svého syna. Má v sobě ducha němoty. Když ho popadne, srazí ho k zemi a on má pěnu na ústech, skřípe zuby a strne. Prosil jsem tvé učedníky, aby ho vyhnali, ale nedovedli to.“ On jim na to řekl: „Pokolení nevěřící! Jak dlouho ještě mám být u vás? Jak dlouho vás mám ještě snášet? Přiveďte ho ke mně!“ Přivedli ho k němu. Jakmile duch spatřil (Ježíše), hned zkroutil chlapce křečí. Padl na zem a svíjel se s pěnou na ústech. Ježíš se zeptal jeho otce: „Jak dlouho to má?“ Odpověděl: „Odmalička; a často ho i do ohně hodil nebo do vody, aby ho zničil. Ale můžeš-li něco, měj s námi slitování a pomoz nám!“ Ježíš mu odpověděl: „Můžeš-li!? Všechno je možné tomu, kdo věří!“ Otec toho chlapce hned zvolal: „Věřím! Pomoz mé slabé víře!“ Když Ježíš viděl, že se lid sbíhá, pohrozil nečistému duchu: „Duchu němý a hluchý, já ti nařizuji: Vyjdi z něho a nikdy už do něho nevcházej!“ (Duch) vykřikl, silně jím zalomcoval a vyšel. (Chlapec) zůstal jako mrtvý, takže mnozí mysleli, že umřel. Ale Ježíš ho vzal za ruku, zvedl ho a on vstal. Když (Ježíš) vešel do domu a jeho učedníci s ním byli sami, zeptali se ho: „Proč jsme ho nemohli vyhnat my?“ Odpověděl jim: „Takový ďábel nemůže být vyhnán ničím jiným než modlitbou.“ (Mk 9,14-29)

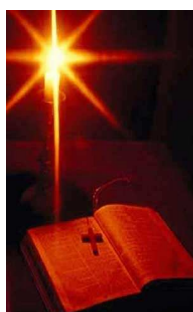

Posedlost zlým duchem. České slovo „posedlost“ (podobně jako latinské *possessio*) budí dojem, jako by někdo na něčem seděl. Z toho plyne, že to má v moci a nepustí to nikomu jinému. Už dítě touží po tom, aby se něčeho zmocnilo. Drží to pak pevně v ruce a nedá si to vzít. Je dobře, když má šofér v moci auto, když jezdec ovládá koně. Touha ovládat však roste. Lidé zatouží i po tom, aby ovládali jiné lidi, aby je měli v moci. Znamená to pak, že zbavují podřízené svobody, snižují je na úroveň dobytka a stroje. Považujeme proto za nepřirozenou, násilnickou tu vládu, která nás zbavuje svobody. Bible nám však ukazuje hlubší perspektivu tohoto problému. Nepůsobí na

člověka jenom živí lidé, ale i svět duchů dobrých a zlých. Rozeznávají se podle toho, že dobré vlivy svobodu utvrzují, zlé ji umenšují a ničí. Posedlosti zlým duchem, o kterých se čte v evangeliu, jsou krajní případy. Ale v malé míře podléháme působení zloby všichni a musíme se hledět osvobodit od „posedlostí“ myšlenkami, náladami, představami.

Vlivy zlého ducha a nemoci. Působení zlých duchů má v evangeliu často ráz nemoci. Proto racionalističtí vykladaelé Písma v posedlost nevěří. Tvrdí, že tu šlo prostě o chorobné případy. Do jaké míry mají pravdu? Víme, že lékařská věda rozlišuje vnější příznaky nemoci, symptomy a její příčiny. Někoho bolí hlava. Je nemocný, tj. nemá v moci své schopnosti, které patří ke zdraví. Ale příčiny mohou být různé: špatný krevní oběh, nestrávenost pokrmů, změna počasí. Ale jsou i duševní příčiny: starosti, rozčilení apod. My uznáváme nakonec i příčiny rázu duchovního. I ty působí, že se člověk nemá v moci, že projevuje navenek známky, symptomy nemoci. Posedlí v evangeliu, prohlásil jeden lékař, jsou typičtí epileptici, jejich padoucnice je zřejmá. Znamená to, že její příčina je jenom fyzická? Vždyť všechno zlo má daleko hlubší kořeny.

Víra, půst, modlitba. V lékárnách se kupují prášky, injekce, léčivé byliny. V kostele se v kázáních vybízí k víře, k postu, k modlitbě. Na první pohled tu jde o dva světy, které nemají nic společného. A přece Bůh nestvořil dva kosmy, které jsou oddělené: jeden hmotný a druhý duchovní. Tak si to představovali platonici, jejich nebe bylo od země odděleno propastí. I my tu propast zjišťujeme. Ale víme, že není od stvoření. Je následkem hříchu. Vykoupení Kristovo pak ji překlenuje. Do vykupitelského díla Kristova se zapojujeme vírou, ale ta víra se utvrdí, když vezmeme na sebe dobrovolně s Ježíšem jeho kříž a jeho poslušnost Otci. To se v postu a modlitbě uskutečňuje. Jsou to tedy prostředky, které přemáhají zlo ve světě a léčí pozvolna i nejhlubší kořeny všech nemocí.

ÚTERÝ 7. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 25. ÚNORA 2025

Ježíš a jeho učedníci procházeli Galilejí, ale on nechtěl, aby o tom někdo věděl. Poučoval totiž své učedníky a říkal jim: „Syn člověka bude vydán lidem do rukou a zabijí ho, ale za tři dni po své smrti vstane.“ Oni však té řeči nerozuměli, ale báli se ho zeptat. Potom přišli do Kafarna. Když byl v domě, zeptal se jich: „O čem jste cestou rozmlouvali?“ Oni mlčeli, protože cestou mezi sebou rozmlouvali o tom, kdo z nich je největší. (Ježíš) se posadil, zavolal si svých Dvanáct a řekl jim: „Kdo chce být první, ať je ze všech poslední a služebníkem všech.“ Pak vzal dítě, postavil ho před ně, objal ho a řekl jim: „Kdo přijme jedno z takových dětí kvůli mně, mne přijímá; a kdo mne přijme, nepřijímá mne, ale toho, který mě poslal.“

(Marek 9,30-37)

Kdo přijímá takové dítě, přijímá mne. „Jak byste vyjádřil krátce rozdíl mezi Starým a Novým zákonem?“ ptali se jednoho exegety. Usmál se a řekl: „Všelijak. Ale možná by se dalo říci i toto: Starý zákon je setkání s Bohem, který se zjevuje mnohokrát a mnoha způsoby (srv. Žid 1,1), v Novém zákoně se setkáváme s Kristem.“ Bůh se tedy jakoby zkonkretizoval do jedné historické osoby Ježíše z Nazareta. Jeden slovinský malíř tu ideu vyjádřil barvami. Převzal z ikon symbolismus červené barvy jako božství, modré jako lidství. Namaloval tedy velké červené kruhy v pozadí jako plnost božství. Ale ty se

přibližují a v popředí stojí lidská osoba v modrém – Ježíš Kristus. Bůh se stal člověkem. Ale tuto myšlenku bychom mohli prodloužit ve formě další otázky: V evangeliu se setkávají lidé s Kristem historickým, dnes se s ním setkáváme mysticky, tj. ve všech lidech, se kterými se ztotožnil, tj. i v malých dětech.

Kdo přijímá mne, přijímá toho, který mne poslal. V denním životě máme dvojí zážitek: navštívujeme lidi a lidé navštívují nás. Není to úplně stejné. Smět navštívit někoho, kdo má vysoké postavení, se považuje za privilegium. Daleko větší je však pocta, když velká osobnost navštíví nás. V životopise jedné středověké světice se čte, že její muž, hradní pán, vyslovil přání, aby v den jeho narozenin přišli na hostinu nějakí významní hosté. Žena slíbila, že to zařídí. Muž se ovšem rozzlobil, když uviděl, že přišli k večeři žebráci z okolí. Žena ho však dokázala usmířit, vždyť byl i on duchovní člověk. „Přijmi je s úctou, pak přijímáš samého Krista. Co si můžeš přát většího?“ A přece se jde o stupínek výše. Kdo přijímá Krista, přijímá samého Boha Otce a s ním všechno požehnání. Ve starých mytologiích se vypravují pověsti, že někdy bohové navštívili lidi. Dali jim pak náhradou za pohoštění nesmrtelnost. Báje jsou zvláštní literární útvar. Vyjadřují skrytá přání lidstva. Křesťanství je vyplňuje.

Koho Bůh poslal ... Kulturní Mnoho lidí k nám přichází. Posílá skutečně každého Bůh? Vždyť i samo evangelium nás napomíná: „Varujte se těch a těch...!“ (srv Mt 10,17). O hereticích staré doby čteme v listě sv. Jana, že je nemáme ani pozdravit na ulici (2 Jan10). Jak si tedy počínat prakticky? Je tu něco podobného jako s myšlenkami. Přichází nám jich do hlavy mnoho, ale musíme se naučit rozlišovat, dobré podržet, zlé odhánět. Které však jsou dobré a které zlé? Ty, které nás vedou k dobrému nebo ke zlému skutku. Takové jsou i rozhovory a setkání s lidmi. Kdo přináší příležitost k dobrému skutku, toho nám poslal Bůh. Těch příležitostí k dobru je ovšem mnoho, ale i tu se musíme učit, jak jich správně využívat. Zvláštní umění pro duchovní osoby je pak v tom, že umějí odmítnout i příležitosti k dobru malému, aby zbyl čas a síly k dobru většímu, „k větší cti a slávě Boží“, jak říkal sv. Ignác z Loyoly.

STŘEDA 7. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 26. ÚNORA 2025

(Jan řekl Ježíšovi: „Mistře, viděli jsme někoho, jak vyhání zlé duchy v tvém jménu. Bránili jsme mu, protože není tvým učedníkem.“ Ježíš však řekl: „Nebráňte mu! Přece žádný, kdo ve jménu mém vykoná zázrak, nemůže pak hned o mně mluvit špatně. Kdo není proti nám, je s námi.“ (Mk 9,38-40)

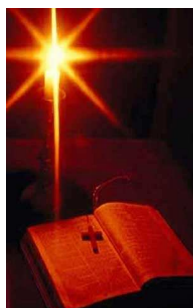
Kdo není proti nám, je pro nás. V mravouce se rozlišují skutky dobré, zlé a tzv. indiferentní. Ty poslední samy o sobě nejsou ani dobré ani zlé, záleží na tom, kdo je dělá a s jakým úmyslem. Je dobré zůstat doma nebo vyjít ven na procházku? Když neznáme člověka a okolnosti, abstraktně tu otázku nevyřešíme. Jinak tomu však je, jde-li o živé osoby, kterým byl svěřen nějaký úkol. Buď tu práci dělají dobře, nebo ji kazí, nebo zahálejí. Jinými slovy: buď dělají dobře, nebo zle. V Božím plánu bylo každému člověku něco svěřeno, má jisté poslání. Plní-li je, dělá dobře. Ten pak, kdo dělá dobře, je ve

spojení, třebaš o tom neví a na to nemyslí, s nejvyšším dobrem, tím pak je Bůh a vtělené dobro je Kristus. Na tomto principu se zakládá tzv. katolický ekumenismus. Církev, v nejširším slova smyslu, je velká rodina všech lidí, kteří konají dobro. Takoví ovšem nemohou být jeden proti druhému. Respektují se navzájem a pracují společně k jednomu cíli: aby zvítězila láska všech ke všem.

Nikdo přece, kdo vykoná mocný čin v mém jménu, nemůže hned potom mluvit o mně špatně. Vzali-li jsme první větu za základ ekumenismu všelidského, tato druhá může sloužit k tomu, aby nás povzbudila k ekumenismu v hranicích křesťanských vyznání. Víra v Ježíše Krista je společná, bohužel se jeho vyznavači rozpadli na mnoho církví. Právně, institučně a často i věroučně se od katolické církve mnoho pokřtěných odloučilo. Ale ne docela. Zůstávají s všeobecnou církví spojeni dobrými skutky ve jménu Ježíše Krista. A přece nezdědka mluví špatně o církvi, o nás, katolících. Jak to vysvětlit? Jsou-li dobré vůle, dělají to z omylu, protože myslí, že jsme se od Krista odloučili. Sv. Augustin mluvil také zle o církvi v době, kdy byl v manichejské sektě. Ale později dodává: Jsem rád, že jsem vlastně nikdy proti církvi nemluvil, bojoval jsem proti pomýlené představě, kterou jsem o ní měl. Smysl ekumenismu mezi křesťany by měl spočívat ve snaze opravovat pomýlené mínění jedněch o druhých.

Nebráňte mu! Spolu s ustanovením o katolickém ekumenismu vydal Druhý vatikánský koncil prohlášení o náboženské svobodě. Nakonec bylo prohlášení skoro jednomyslně schváleno, ale na počátku mělo proti textu mnoho Otců výhrady. Jsme-li věřící katolíci, přesvědčení o pravdě naší víry, nemůžeme přece připustit, že by byla všechna náboženství rovná. Je-li na jedné straně pravda a na druhé omyl, jak by mohla mít stejné právo na existenci a propagaci! Ale brzy se tato potíž vyjasnila. Koncil nemluví o náboženských vyznáních, ale o lidech, kteří je vyznávají, tj. kteří si je zvolili a hledají v nich pravdu. K tomu se zaujímá zásadní postoj: každý člověk má přirozené právo, aby pravdu a styk s Bohem svobodně hledal. Když vidíme, že tápe, můžeme mu s láskou ukazovat správnější cestu, ale odsuzujeme jakékoliv násilí a zabraňování, které by se přičilo svobodě. Respektovat lidskou svobodu je křesťanský skutek lásky.

ČTVRTEK 7. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 27. ÚNORA 2025

Ježíš řekl svým učedníkům: „Kdokoli vám podá číši vody proto, že jste Kristovi, amen, pravím vám: neprijde o svou odměnu. Kdo by svedl ke hříchu jednoho z těchto nepatrných, kteří věří ve mne, pro toho by bylo lépe, aby mu dali na krk mlýnský kámen a hodili ho do moře. Svádí-li tě tvá ruka, usekni ji! Je pro tebe lépe, abys vešel do života bez ruky, než abys přišel s oběma rukama do pekla, do neuhasitelného ohně. Svádí-li tě tvoje noha, usekni ji! Je pro tebe lépe, abys vešel do života bez nohy, než abys byl s oběma nohama uvržen do pekla. Svádí-li tě tvoje oko, vyloupni ho! Lépe, abys vešel do Božího království jednooký, než abys byl s oběma očima uvržen do pekla, kde jejich červ nehyne a oheň nehasne. Každý bude solen ohněm. Sůl je dobrá (věc), ztratí-li však sůl slanost, čím ji osolíte? Mějte sůl v sobě, a tak budete žít mezi sebou v pokoji.“ (Mk 9,41-50)

Svádí-li tě ruka ... Vidíme mnoho věcí, setkáváme se s různými lidmi, napadá nás mnoho myšlenek. Ale ne všechno „svádí“. Je to výraz obrazný: Někdo nás vede po neznámé cestě. Necháme se vést, protože mu důvěřujeme. Ale může to být člověk falešný a ten nás zavede jinam, než jsme chtěli. Vedl nás, aby nás svedl. Ve velkých městech se najdou nepoctiví taxikáři, kteří vozí cizince velkými okruhy, aby si pak napočítali vysokou cenu za jízdu. Ten se dal vézt a svést současně. Svedené děvče je to, které začalo známost s někým, kdo ji zavedl na scestí v morálním slova smyslu. Někteří mají k tomu zvláštní schopnosti. Říká se jim „svůdci“. Ale i věci svádějí. Toho, kdo má náklonnost k pití, svádí láhev, která je na dosah ruky. Lakomého svádí možnost vydělat si peníze, třeba i nepoctivě. Evangelium mluví o tom, že svádí ruka. I to je zřejmě výraz obrazný. Ruka znamená práci, skutek. Označuje se tím tedy všeobecné nebezpečí, nápady udělat něco, čeho bychom pak museli litovat. Utnout si ruku tedy znamená vyvarovat se příležitosti ke skutkům proti Božímu zákonu. Stará zkušenost potvrzuje, že „příležitost dělá zloděje“. Snadno se dáme svést tam, kde se to zdá snadné, kde je to „po ruce“.

Svádí-li tě noha ... Nohy jsou orgánem pohybu, přenášejí nás z místa na místo, z jednoho prostředí do druhého. Prostor ovšem na člověka působí. Jsou místa, která nás uklidňují a jiná, která znepokojují a dráždí. Některé situace pak vysloveně pohoršují, svádějí. Kdo má náklonnost k pití, může si už předem vypočítat, jak to dopadne, když zajde do známého výčepu. Do nočních lokálů se také nikdo nechodí modlit. Rozumní rodiče nepouštějí děti tam, kde je nebezpečí nakažlivé nemoci, ale ani ne tam, kde by podlehly špatným vlivům. My se ovšem dokážeme ospravedlnit, že už jsme dospělí a víme, co chceme. Otcové církve na to odpovídali: „Nejsi silnější než David ani moudřejší než Šalamoun, a přece oba hluboko poklesli, když se k tomu naskytla příležitost.“ Nezní to statečně, ale je to stará osvědčená zkušenost. V příležitosti ke zlu nejjistěji vyhraje ten, kdo uteče. Zdá-li se to někomu zbabělým, dá se to opravit jiným přirovnáním: Není slaboch houslista, který hraje jenom na místech, kde ho neruší jiné zvuky. Má-li si náš život zachovat čistou harmonii, nezbyvá než hledat ta místa, kde může zaznít nerušeně.

Svádí-li tě oko ... Starý princip filosofický tvrdil, že není v myšlenkách nic, jen to, co dříve bylo ve smyslech. Nejdříve musím něco uvidět a pak se tím zabývám a přemýšlím o tom. Proto také schováme to, o čem se nemá mluvit. Materialističtí filosofové (a takoví byli už stoici ve starověku) tvrdili, že tu jde o docela mechanický proces. Na něco se podíváš, začne se ti to líbit. Po čase tě to přitahuje tak silně, že neodoláš a rozhodneš se, že se toho zmocníš. V tom smyslu je známý výraz z Bible: „Každý, kdo se dívá na ženu se žádostivostí, už s ní zcizoložil ve svém srdci“ (Mt 5,28). Duchovní autoři, kteří ten text citovali, uváděli jako příklad Davida, který se díval na Bersabeu, když se koupala, došlo pak k zcizolozství a k vraždě (2 Sam 11,2). Ale přece křesťanští autoři nejsou materialisté. Uznávají, že má psychologický proces sílu. Pohled se může stát těžkým pokušením, ale přesto všechno máme svobodu a sílu odvrátit se, obrátit oči jinam. Je to velmi aktuální pro dnešní společnost, plnou obrazů na ulici a sycenou obrazovkou doma. Kdo neumí ovládat oči, i když se vyvaruje hříchu, klidu nikdy nedojde.

PÁTEK 7. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 28. ÚNORA 2025

Ježíš se odebral do judského území a do Zajordánie. Opět k němu přicházely zástupy a on je zas učil, jak to měl ve zvyku. Přišli k němu také farizeové a zeptali se ho, smí-li se muž se ženou rozvést. Chtěli ho tím přivést do úzkých. Odpověděl jim: „Co vám přikázal Mojžíš?“ Řekli: „Mojžíš dovolil vystavit jí rozlukový list a rozvést se.“ Ježíš jim řekl: „Pro tvrdost vašeho srdce vám napsal tento příkaz! Na začátku při stvoření však (Bůh) učinil (lidi) jako muže a ženu. Proto opustí muž otce i matku, připojí se ke své ženě, a ti dva budou jeden člověk. Už tedy nejsou dva, ale jeden. A proto: Co Bůh spojil, člověk nerozlučuje!“ V domě se ho učedníci ještě jednou na to zeptali. Řekl jim: „Kdo se rozvede se svou ženou a ožení se s jinou, dopouští se vůči ní cizoložství. Rozvede-li se žena se svým mužem a vdá se za jiného, dopouští se cizoložství.“ (Mk 10,1-12)

Na počátku stvořil lidi jako muže a ženu. Podle staré řecké báje se obři, giganti, vzbouřili proti bohu Jovišovi a ten je za trest rozsekal na půlky. Tak vznikli muži a ženy. Proto také jedna půlka hledá druhou jako doplnění. Dokonalý člověk prý byl androgynní, mužsko-ženský. Sv. Řehoř Nysský jediný mezi Otcí církve se k těmto teoriím trochu přibližuje, když píše, že byl Adam v ráji andělský. Rozdělení na mužské a ženské pohlaví prý přišlo až po hříchu, když Bůh podle biblického vypravování oblékl lidi „do kožených zástěr“ (Gn 3,21). Samozřejmě nikdo z křesťanských autorů toto mínění nepřijal jako pravověrné. Všichni jsou přesvědčení, že rozdělení lidstva a všech živočichů na dvě pohlaví pochází od samého Stvořitele. Plyne z toho ovšem to, co dalo základ ke staré řecké báji: žádný člověk není sám dokonalý. Musí hledat doplnění u druhých a druzí doplňují jeho. U mužského a ženského charakteru je to zřejmé. Muž a žena jsou si rovni v tom smyslu, že mají v Božích očích stejnou hodnotu, ale nejsou stejní.

Proto opustí muž otce a matku a připojí se ke své ženě a ti dva budou jedna bytost. Vývoj v přírodě se děje rozlučováním a slučováním prvků. I v lidské společnosti se naše styky stále mění. Setkáváme se s lidmi, pak se zase s nimi rozloučíme. Jedeme např. vlakem. Seznámíme se s neznámými lidmi, pěkně si pohovoříme. Ale pak je potřeba vystoupit. Podáme si ruce, popřejeme si všechno dobré a dáme si sbohem. Není snad celý život jako ta jízda vlakem? Tak tomu rozumějí ti, kdo hájí rozlučitelnost manželství. Proč by měl být muž se ženou „v jednom kupé“, když se jejich cesty naprosto rozcházejí? A přece je velký rozdíl mezi setkáním ve vlaku a v rodině. Muž a žena opouštějí rodiče. Může být užší spojení v přírodě, než je to, které je mezi matkou a dítětem? Sotva. Nedá se nikdy zapřít, nedá se vymazat z duše a ani z těla. Jestli se přerušuje a příroda k tomu vede, pak se to může stát jenom proto, aby se navázalo stejně pevné a stejně nerozlučitelné spojení v nové rodině.

Rozlukový list pro tvrdost srdce. V moderní době často slyšíme námitku proti nerozlučitelnosti manželství u křesťanů. Říkají, že je to ideál, který máme ctít a obdivovat, ale že musíme uznat i slabost lidí. Všichni nemají dost síly k tomu, aby jej zachovali. Nerozlučitelnost rodiny by tedy byla jakoby evangelní „rada“ pro dokonalé, ale ne přikázání platné pro všechny. Hlavní důvod této námitky je neschopnost zachovat to,

k čemu se tu vybízí. Tato námitka vychází z předpokladu, že se křesťan může zavázat jenom k tomu, k čemu má sílu a odvahu. Vypadá rozumně, ale nepočítá se zjevením. Bible nám totiž stále ukazuje, že člověk sám v sobě není schopen zachovat vůbec žádné přikázání Boží. Ezechiel to říká Židům velmi jasně: Aby mohli dodržet smlouvu s Bohem, musí jim on sám změnit jejich kamenná srdce a dát jim srdce lidská (srv. Ez 36,26). Bůh doopravdy slibuje a sílu k zachování věrnosti jim dává.

SOBOTA 7. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 1. BŘEZNA 2025

(Matky přinášely k Ježíšovi) děti, aby jim požehnal. Ale učedníci (jim) to zakazovali. Když to Ježíš viděl, rozmrzelo ho to a řekl jim: „Nechte děti přicházet ke mně, nebraňte jim, neboť takovým patří Boží království. Amen, pravím vám: Kdo nepřijme Boží království jako dítě, vůbec do něho nevejde.“ Bral je do náručí, kladl na ně ruce a žehnal jim. (Mk 10,13-16)

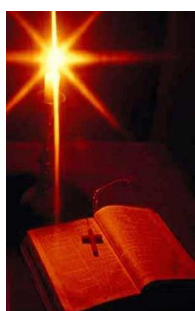

Přijmout Boží království jako dítě. Být dítětem je přirozená věc, je to první, začáteční stadium života. Být „jako dítě“ je úsilí a cíl, kterého se dosáhne až nakonec. Máme-li však o něco vědomě usilovat, musíme si uvědomit, jaké jsou typické vlastnosti dítěte, které nám mohou sloužit za vzor ctnosti. Je jich vícero. Na prvním místě je si dítě vědomo, že musí růst. Vytahuje se, vystupuje na židli, chce být brzo velké. Když dobře roste, je zdravé. Něco podobného se má projevit i v životě duchovním. Autoři diskutují o tom, můžeme-li si být jisti, že máme Boží milost. Jistotu ovšem nikdo mít nemůže, ale jsou jisté známky Ducha. Podle sv. Řehoře Velikého je jeho nejjistějším znamením stálá touha pokračovat, růst v dokonalosti. Je tomu tak, dodává Řehoř, jako když se plave v proudu řeky. Kdo přestane plavat, hned ho voda unáší dolů. V přirozeném životě se roste jenom v mládí, v duchovním je třeba růst stále, protože Boží život nemá míru, je nekonečný.

Dítě, vzor důvěry. Dítě, které ztratilo důvěru k rodičům a ke kamarádům, ztratilo mládí a někdy jeho život skončí tragicky. K růstu patří vědomí, že „žádný člověk není ostrov“. Tím víc je toto přesvědčení potřebné tomu, kdo chce růst v církvi, která je „obcování svatých“. Víme však, jak je těžké uchovat si tuto důvěru mládí po zklamáních a smutných zkušenostech s lidmi. Ve skutečnosti mají konflikty se společníky i děti, a to dost ostré. Ale mají v těchto případech jedno řešení: „Řeknu to na tebe tatínkovi, mamince.“ Je tu pevná víra, že existuje vyšší instance, schopná urovnat rozpory. Podobně můžeme říci, že si i dospělý člověk uchová postoj důvěry k ostatním lidem, má-li víru, že nade vším bdí náš Otec, který je na nebesích, a že bez jeho dovolení nám nikdo nemůže zkřivit ani vlas na hlavě. On nás ochraňuje od těch, kdo by mohli uškodit, a je to on, který nám posílá ty, kteří pomáhají a potěšují. Boží poslové si ovšem zaslouží důvěry.

Nechte děti přicházet ke mně. Typicky dětské otázky jsou: „Co je to? Proč to je? K čemu to je?“ Dítě se neoddává snění. To bývá až v době dospívání. Na počátku se

příroda stará o to, aby člověk zaujal správný postoj ke skutečnosti a věděl, k čemu mu v životě poslouží. Je-li tento postoj uvědomělý, nazýváme jej moudrost. Ta ovšem může být světská, když hledá, jak by mu co posloužilo ke štěstí zde na zemi. Křesťansky moudrý je ten, kdo se ptá, jak mu může všechno, s čím se setká, posloužit k lepšímu poznání Boha a k věčnému životu. Je zajímavé, že jsou této moudrosti schopny už i malé děti. Příklad sv. Terezy od Jezulátka to názorně ukazuje. Ne nadarmo Kristus prohlásil: „Nechte děti přicházet ke mně!“ Ale je také opačný jev. Světci si uchovají i ve stáří učenlivost mládí. Proto píše sv. Bernard, že se v duchovním životě mladí stávají starci a starci mladými.

PONDĚLÍ 8. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 3. BŘEZNA 2025

Když se Ježíš vydával na cestu, přiběhl nějaký (člověk), poklekl před ním a ptal se ho: "Mistře dobrý, co musím dělat, abych dostal věčný život?" Ježíš mu odpověděl: "Proč mě nazýváš dobrým? Nikdo není dobrý, jenom jeden: Bůh. Znáš přikázání: `Nezabiješ, nezcizoložíš, nepokradeš, nevydáš křivé svědectví, nebudeš podvádět, cti svého otce i matku!'" On mu na to řekl: "Mistře, to všechno jsem zachovával od svého mládí." Ježíš na něho pohlédl s láskou a řekl mu: "Jedno ti schází: Jdi, prodej všechno, co máš, a rozdej chudým, a budeš mít poklad v nebi. Pak přijď a následuj mě!" On pro to slovo zesmutněl a odešel zarmoucen, protože měl mnoho majetku. Ježíš se rozhlédl a řekl svým učedníkům: "Jak těžko vejdou do Božího království ti, kdo mají bohatství!" Učedníci užasli nad jeho slovy. Ježíš jim však znovu řekl: "Děti, jak je těžké vejít do Božího království! Spíš projde velbloud uchem jehly, než vejde bohatý do Božího království." Oni užasli ještě víc a říkali si mezi sebou: "Kdo tedy může být spasen?" Ježíš na ně pohlédl a řekl: "U lidí je to nemožné, ale ne u Boha. Vždyť u Boha je možné všechno!" (Marek 10,17-27)

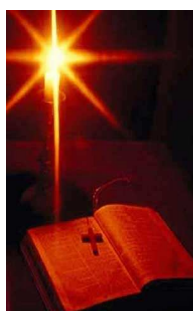

Přikázání znáš. Není dnes sympatické slovo přikázání. Žijeme v době svobody, alespoň tomu věříme, a proto snášíme těžko, cokoliv se nařizuje. Do jiné atmosféry nás přenáší 119 žalm. Je alfabertický, to znamená, že strofy začínají podle písmen hebrejské abecedy. Ale obsah se pořád opakuje. Je to neustálá chvála Božích přikázání: „Blahoslavení, kdo jdou po cestě bez viny, kdo jednají podle Pánova zákona... Zvolil jsem si pravou cestu, dal jsem přednost tvým přikázáním.“ Všechny národy, které vyšly z barbarského, primitivního stadia a začaly žít ve spořádané společnosti, byly pyšné na zákony své země, na to, že patří do civilizované obce. V tom smyslu psali i naši moravští předkové do Cařihradu, nejen proto, aby odtud přišli misionáři, ale aby přinesli „dobrý zákon“. Jen tak se bude Morava cítit členem civilizovaného světa. Daleko větší hrdost se rozmáhala u Židů, když rozjímali o svém Zákoně, který byl původu Božího. Jeden duchovní autor přirovnává

Boží přikázání ke hvězdám na nebi, podle kterých plavci v noci určovali směr, aby dojeli do přístavu.

To všechno jsem zachovával. Máme v češtině zajímavý výraz: říkáme, že děvče nebo mladý muž jsou „zachovalí“. Staré šaty jsou „zachovalé“, když jsou jakoby nové, neroztrhané, nepošpiněné. Podobně tedy i člověk, který zachovává Boží přikázání, zůstává „zachovalým“, udrží si původní čistotu a sílu. Člověk, který nebyl mechanikem, měl přesto po letech velmi zachovalé auto. Ptali se ho, jak to dělá. Vysvětlil jim, že si hned od počátku opatřil sešit. Psal si do něho rady, co má dělat s vozem v létě, co v zimě, nač má dávat pozor při vyjíždění atd. Měl tedy jakousi knížku příkazů, ale byly mu milé a rád je zachovával, protože mu zachovaly v dobrém stavu auto. Podobný smysl mají i přikázání křesťanské morálky. Jsou k tomu, aby nám zachovala život. Viděl jsem v Americe na letišti, kde byla soukromá letadla, u každé garáže viset knihu. Tam musí zapsat každý, kdo chce vylétnout, že provedl všechny předepsané kontroly. Prikazuje se to přísně, vždyť jde o život. Tím závažnější jsou příkazy, když jde o život věčný.

Jedno ti schází. Je-li dokonalá harmonie tónů, co by zpěvu ještě chybělo? Jsou-li Boží přikázání k tomu, aby uchovala život čistý a bez poskvrny, co by mohlo být ještě vyššího? Ve skutečnosti byl ve Starém zákoně výraz, kterým se označovali dokonalí: spravedlivý muž (srv. například sv. Josef, Mt. 1,19). Tito spravedliví, ke konci už jich bylo málo, zachovávali všechny předpisy Zákona. Takový byl zřejmě i mladík, který přišel k Ježíšovi. Proto on na něj pohleděl vlídně. Ale přece mu dodal: Jedno ti schází... Křesťanská morálka rozlišuje příkazy a tzv. rady k vyšší dokonalosti, které nejsou pro všechny a jsou dobrovolné. Je to rozlišení, které je užitečné pro praxi. Ale je zajímavé, že Otcové církve o něm někdy zapochybovali. Tvrdili, že obojí patří k sobě. V jakém smyslu? Dá se to vyjádřit přirovnáním. V hudební škole se učí studenti pravidla harmonie. Ale ten, kdo chce být hudebním skladatelem, ví, že to byla jenom průprava, aby se naučil vyjádřit hudbou něco krásného. Podobně i ti, kdo chtějí v duchovním životě udělat víc, než se prikazuje, pochopili, že láska jde vždy dál za to, co je jenom přikázáno, ráda překračuje hranice povinného.

ÚTERÝ 8. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 4. BŘEZNA 2025

Petr řekl Ježíšovi: "My jsme opustili všechno a šli jsme za tebou." Ježíš odpověděl: "Amen, pravím vám: Nikdo není, kdo by opustil dům, bratry nebo sestry, matku nebo otce, děti nebo pole pro mě a pro evangelium, aby nedostal stokrát víc nyní v tomto čase: domy, bratry a sestry, matky a děti i pole, a to i přes pronásledování, a v budoucím věku život věčný! A tak mnozí první budou posledními a poslední prvními." (Marek 10,28-31)

My jsme opustili všechno. Sv. Řehoř Veliký o tom mluví s jemnou ironií. Opustil sv. Petr opravdu mnoho? Starou rybářskou loďku. V dějinách církve byli takoví, kteří se zřekli obrovských jmění, jako např. v 5. století v Římě sv. Melánie Mladší, kterou považovali za nejbohatší nevěstu v římské říši. Rozdala všechno, aby mohla vést řeholní život. Ale sv. Řehoř, který trochu ironizuje výrok sv. Petra, hned k tomu dodává: nezáleží na tom, kolik kdo pro Krista opustí, ale s jakým vnitřním postojem. Je to divné, ale stává se často, že si

dovedeme snadno odepřít velké věci, ale běda, kdyby nám někdo chtěl vzít maličkost, na které jsme ulpěli. Má to ovšem smutný výsledek. Nedosáhne se tím vnitřní svobody, která je cílem odříkání. A. Rodriguez to vysvětluje přirovnáním: „Co na tom, uvážou-li ptáka silnými provazy nebo jemnými nitkami, když ani v prvním ani v druhém případě nemůže vyletět do výše?“ Svoboda ducha nesnáší přilnutí k zemským věcem, ať jsou velké nebo malé.

Stokrát víc dostane v tomto životě. Když něco dostaneme od druhého, odpovídáme slušně: „Děkuji.“ Je to výraz, který jsme převzali z němčiny. Dříve říkali zbožní lidé: „Zaplat' Pán Bůh.“ Je to sice dlouhé, ale je to vyznání víry, že Bůh odplatí všechno, čeho jsme se z lásky k němu zřekli. Když odhodíme věc, je ztracená. Když ji dáme příteli, nějakým způsobem se nám odvděčí darem ze své strany. O Bohu pak říkával sv. Ignác z Loyoly, že je „kavalír“, který se nedá nikdy zahanbit, aby víc přijal, než dává. Proto každý dar, který mu dáváme, se vrací „stokrát“, a to už v tomto životě. Lidově to vyjadřuje staročeské přísloví: „Almužnou nezchudneš a modlitbou nezmeškáš.“ Skutek lásky je zadarmo, ale doopravdy jej zaplatí Pán Bůh tam, kde bychom to nejméně čekali. A když ve spěchu a shonu obětujeme trochu času modlitbě, sami zjistíme, že to naší práci prospělo, že nám to Bůh vynahradil. Světci, kteří prožívali tuto skutečnost, bývali proto neobyčejně velkodušní v obětování peněz a času Bohu, věděli, že tím nic neztratí.

Ovšem s pronásledováním. Když se cituje text evangelia, tuto poznámku kazatelé obyčejně vypustí. Zdá se jim, že by tím zrušili to, co chtějí dokázat. Bůh vrací to, čeho jsme se z lásky zřekli. Ale je-li to s pronásledováním, není to nová ztráta? Představme si konkrétní příklad. Někdo se zřekl domu, dal jej řeholní společnosti, do které vstoupil. Přišlo pronásledování, řeholníky vyhnali a dům zabrali. Dárce tedy ztratil všechno, alespoň má ten dojem. Ale přece i zde se má projevit síla naší víry. Opustit něco pro Krista musíme dobrovolně, svobodně. Ale to neznamená, že vyjde první iniciativa od nás samých. Vzali nám něco násilně. Dovedeme-li se s tím smířit a přijmout to jako Boží vůli, stává se i to pronásledování svobodným zřeknutím a i o tom platí, že je Pán Bůh vynahradí. Vždyť i utrpení Kristovo je plno násilností ze strany jeho nepřátel, ale ze strany jeho je to svobodný skutek, a proto i jeho smrt znamená návrat do života.

*Pane, chci být svobodný od všech úzkostí,
lidé mě mohou připravit o majetek i čest,
nemoc mi může vzít síly, prostředky jak ti sloužit,
hříchem mohu přijít o tvou milost;
nikdy, nikdy však neztratím naději,
ale uchovám si ji až do posledního okamžiku svého života“.*
(sv. Claude de la Colombière)

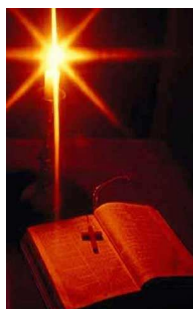
"Čiňte pokání a věřte evangeliu" (Marek 1,15)

DOBA POSTNÍ S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J.,

čestným občanem Pustiměře

a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

POPELEČNÍ STŘEDA - 5. BŘEZNA 2025

(Ježíš řekl svým učedníkům: „Dejte si pozor, abyste nekonali dobré skutky okázale před lidmi, jinak nemáte odplatu u svého Otce v nebesích. Když tedy dáváš almužnu, nevytrubuj před sebou, jak to dělají pokrytci v synagogách a na ulicích, aby je lidé velebili. Amen, pravím vám: Ti už svou odplatu dostali. Když však dáváš almužnu ty, ať neví tvoje levice, co dělá tvoje pravice, aby tvoje almužna zůstala skrytá, a tvůj Otec, který vidí i to, co je skryté, ti odplatí. A když se modlíte, nebuďte jako pokrytci. Ti se rádi stavějí k modlitbě v synagogách a na rozích ulic, aby je lidé viděli. Amen, pravím vám: Ti už svou odplatu dostali. Když se však modlíš ty, vejdi do své komůrky, zavři dveře a modli se k svému Otci, který je ve skrytosti, a tvůj Otec, který vidí i to, co je skryté, ti odplatí. A když se postíte, nedělejte ztrápený obličej jako pokrytci. Ti totiž dělají svůj obličej nevzhledným, aby lidem ukazovali, že se postí. Amen, pravím vám: Ti už svou odplatu dostali. Když se však postíš ty, pomaz si hlavu a umyj si tvář, abys neukazoval lidem, že se postíš, ale svému Otci, který je ve skrytosti; a tvůj Otec, který vidí i to, co je skryté, ti odplatí. (Mt 6,1-6.16-18)

Když se postil. Proč se vlastně lidé postí? Otcové církve zdůrazňují, že člověka o ráj připravila nestřídmost, touha jíst zakázané ovoce. Tomu se může rozumět jenom obrazně, a proto z toho plyne i obrazně závěr pro duchovní život. Zbytek ráje zde na zemi je srdce člověka, které je naplněno čistými a krásnými myšlenkami. Ale ty všechny uletí v tom okamžiku, když ulpíme na dobrém jídle. Sv. Jan Klimak nešetří vtípem, když se posmívá „tlustým ptákům, kteří už vzlétnout do výšky nemohou“, nebo když odůvodňuje nedostatek modlitby u lidí příliš sytých tím, že páry z břicha stoupají do hlavy a zatemní ji takovým mrakem, že ho světlo Ducha svatého nepronikne. Jsme omezení. Zájem o jednu věc umenšuje pozornost na druhou.

Při jídle ovšem myslím na hmotné věci, proto pozornost pro duchovní poselství uniká. Proto je půst návrat do ráje tak, aby byl ve středu pozornosti sám Bůh.

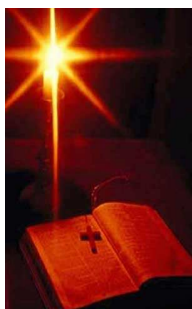
Posty askétů a světců. U asketů se vyskytovaly druhy postu až fakírského rázu. Podle životopisu sv. Pachomia jedli mniši černý tvrdý chléb, pečený obyčejně jednou do roka, který se namácel ve vodě. Někteří dávali do těsta popel, aby bylo jídlo trpké. Neužívali ani oleje, ani masa, trochu zeleniny nevařili, jedli ji syrovou. Někdy byli bez jídla i více dní. Sv. Petr z Alkantary jídal až po třech nebo čtyřech dnech. O sv. Františku z Assisi se

čte, že se rozhodl nejíst po čtyřicet dní. Ku konci prý vzal kousek chleba jenom proto, aby si nenamlouval, že dokázal totéž, co Kristus Pán. Co máme soudit o těchto postních výkonech? Odmysleme si nejdříve zprávy nezaručené. Není také radno porovnávat náš způsob života s jídelním lístkem v Horním Egyptě. I dnes žasneme nad tím, jak málo někteří beduíni jedí, a přece jsou silní a zdraví. A přece sv. Tomáš Akvinský připouští, že by bylo pro většinu lidí hříšné, kdyby napodobili doslovně posty, o kterých čtou v životopisech svatých. Je proto třeba umět najít v jídle správnou míru. To je míra postu pro všechny závazná.

Pravidla zdrženlivosti v jídle. Asketické příručky tu zdůrazňují především tři základní pravdy: 1) správnost jednání se posuzuje podle cíle, kterého chceme dosáhnout, 2) cíl jídla je tělesné zdraví a síla k práci, 3) tělo samo však má být v takovém stavu, aby sloužilo duši, její spáse a tedy i modlitbě. Lidový výrok zní jednodušeji: „Nežijeme proto, abychom jedli, ale jíme, abychom žili.“ Náš život je křesťanský a jídlo musí být ve shodě s tím. Teoreticky by mělo platit: v zdravém těle zdravý duch. Skutečný život však není tak ideálně harmonický. Vyskytne-li se situace taková, že máme dát jednomu přednost před druhým, pak je rozhodně správné a dobré dát přednost duchu a umrtvit tělo. Duch pak má vždycky ukázat, že tělem vládne. Říkává se, že vychovaný člověk dělá u stolu vždy dojem, jako by ho mohli kdykoli odvolat. Pro toho, kdo si z lásky k Bohu při každém jídle maličkost odepře, se půst stává modlitbou těla.

Často si říkáme, že se musíme změnit k lepšímu, ale den co den zůstáváme stále stejní. Proto potřebujeme jakýsi popud zvenčí a tím je i svátostina popelce. Popel je znamením pokání, lítosti, pomíjivosti, smrti a také symbolem začátku nového života. Máme tedy učinit revizi své životní cesty, odvrátit se od zlého a přilnout k dobru. Postní praxe nám představuje několik prostředků pokání, mezi které patří modlitba, půst, almužna, svátost smíření. Největší a nejmocnější modlitba je mše svatá. Každou středu (v Drysicích) a každý pátek (v Podivicích a v Pustiměři) je Křížová cesta, která je cestou i našeho života. Zaměřme se i na osobní modlitbu, protože kdo se umí dobře modlit, umí dobře žít. Dalším prostředkem je půst. Není to jen zřeknutí se jídla, ale hlavně toho, co je v našem životě nadbytečné. Vypnout televizi a věnovat se dětem, rodině, jít i ve všední den na bohoslužby, společně se večer pomodlit. To všechno posiluje naši vůli, abychom dávali přednost hodnotám věčným. Konečně je to almužna. Nejde jen o to dát do sbírky na potřebné, ale dávat sebe, svůj čas, zájem těm, kteří to potřebují, počínaje od vlastních dětí, manžela, manželky, rodičů až po lidi osamělé, nešťastné a trpící. Kéž je i pro nás doba postní dobou vytrvalé, ale přitom radostné práce, abychom pak mohli zpívat jásavé Aleluja o Velké noci.

ČTVRTEK PO POPELEČNÍ STŘEDĚ - 6. BŘEZNA 2025

Ježíš řekl svým učedníkům, že Syn člověka bude muset mnoho trpět, že bude zavržen od starších, velekněží a učitelů Zákona, že bude zabit a třetího dne že bude vzkříšen. Všem pak řekl: „Kdo chce jít za mnou, ať zapře sám sebe,

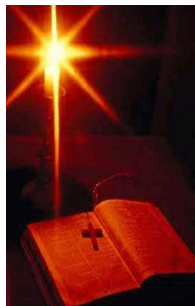
den co den bere na sebe svůj kříž a následuje mě. Neboť kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, ale kdo svůj život pro mě ztratí, zachrání si ho. Vždyť co prospěje člověku, když získá celý svět, ale sám sebe zahubí nebo si uškodí?“ (Lk 9,22-25)

Syn člověka musí mnoho trpět. Těžko je to odůvodnit teoreticky, ale všeobecná lidská zkušenost došla k závěru, že každé dobré dílo stojí námahu. Historie potvrzuje mnoha příklady, kolik museli vytrpět tzv. dobrodinci lidského pokroku: umělci, vědci i dobří politikové. Díváme-li se na Krista jako na hrdinu lidstva, nedivíme se, že měl těžkosti a že ho pronásledovali. Vysvětluje se ta okolnost i psychologicky. V přírodě existuje zákon setrvačnosti. Stojí velkou námahu obrátit směr kola, které se roztočilo, nebo zastavit vůz, který se rozjel. I lidská společnost se vyvíjí jistým rytmem. Veřejné mínění je jako tok řeky. Voda strhne ty, kdo neplavou po proudu. Smysl Kristova utrpení je ovšem daleko hlubší. Můžeme se ale přiučit i z přirozené lidské zkušenosti. Statečnost znamená nebát se potíží. Zdravé rodiny k tomu vychovávají i děti. Naučí-li se nebát, dostanou velký dar do života. Na vysoké hory vystoupí jen ten, kdo se nepoleká větru a deště. Úspěch v životě je zaručen jenom těm, kdo mají podobný postoj ke skutečnosti.

Den co den ber na sebe svůj kříž. Překážek na cestě k ideálu je mnoho. Silný má důvěru, že je přemůže. V tom smyslu píše Svatopluk Čech: Sláb jenom ten, kdo ztratil v sebe víru, a malý ten, kdo má jen malý cíl. Jsou to slova povzbudivá, ale příliš optimistická. Víme, že je denně dost obtíží, které musíme snést. Říká se, že trpělivost je ctnost svatých. Ale patří k dennímu životu všech normálních lidí. Definuje se jako ctnost umět se smířit s tím zlem, kterému nemůžeme zabránit, protože to není v naší moci. Spěcháme a nejede autobus, jsme unaveni a mladý svěží člověk sedí, zatímco my musíme při jízdě stát. Rádi bychom si klidně pohovořili, ale společníci jsou právě ve špatné náladě. Nezbyvá než mít trpělivost. Někdy se ovšem zdá, že je té trpělivosti potřeba tuze mnoho, zvláště když přijde nemoc, bolesti nebo velká nedorozumění v rodině, rozpory v práci. Tu ovšem bývá pokušení k tomu, abychom kříž odhodili a utekli daleko. A přece my křesťané máme dvojí pomoc. Je to na prvním místě příslib, že Bůh neukládá kříž větší, než můžeme unést. Na druhém místě je to pak ujištění, že v těžkých okamžicích přijde i zvláštní Boží pomoc: Nouze nejvyšší – Bůh je nejbližší.

Následuj mě! Známa anglická koleda O dobrém králi Václavovi se týká našeho národního světce. Vypravuje se, že nosí almužnu chudým a jde přitom bosýma nohama ve sněhu. Páže ho následuje, ale je mu tuze zima. Světec mu radí, aby šel za ním a vstupoval nohama v jeho stopy. A stane se div. Páže už necítí zimu, nezebe ho do nohou. Je to legendární výraz zkušenosti mnoha světců. Vědomí, že následují Krista, jim ulehčilo všechny potíže životní a někdy i těžká utrpení a mučednictví. I psychologicky to pomáhá, když víme, že trpí s námi někdo, kdo nás má rád. Ale v tomto případě nejde jenom o útěchu psychologickou. Kdo následuje Krista, vniká do jeho smýšlení, do jeho života. A naopak zase Kristus proniká jeho duši. Začíná tedy chápat i on pozitivní smysl utrpení, protivenství a dostává zvláštní sílu od Boha, aby svůj kříž nesl spolu se Spasitelem světa. Udělá tedy zvláštní zkušenost, která je vyjádřena ve větě: Kříž, který posílá Bůh, není těžký, těžký je jenom ten, který si bereme a neseme sami.

PÁTEK PO POPELEČNÍ STŘEDĚ - 7. BŘEZNA 2025

K Ježíšovi přišli Janovi učedníci a ptali se: „Proč se my a farizeové postíme – ale tvoji učedníci se nepostí?“ Ježíš jim odpověděl: „Mohou hosté na svatbě truchlit, dokud je ženich s nimi? Přijdou však dny, kdy jim ženicha vezmou, a potom se budou postit.“ (Mt 9,14-15)

My a farizeové se postíme. O nebezpečí nestřídmosti pro zdraví těla mluví dostatečně lékaři. Říká se žertovně, že oni převzali dnes na sebe starou církevní povinnost ukládat lidem posty. Není ovšem jenom nestřídmost v jídle. Víme dobře, jak jsou smutné účinky alkoholismu, neúměrného kouření a zvláště ovšem užívání omamných a dráždivých jedů. Nemocným nařizují někdy lékaři přísnou dietu. Je ovšem nestřídmý, kdo ji porušuje ke škodě zdraví. Za nestřídmého považujeme i toho, kdo se nedovede v jídle ovládat a přizpůsobit pravidlům slušnosti a dobrým zvykům společnosti, ve které žije. Podle sv. Jana Klimaka je nestřídmost „pokrytectví žaludku, který si naříká, že je prázdný, i když je naplněn až po vrch“. Silná strava ovšem živí tělo, ale také tělesné pudy. Jsme si vždy jisti, že je máme v moci?

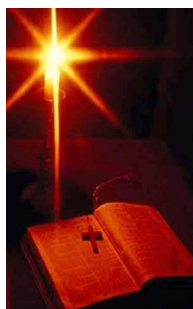
Sv. Jan a jeho učedníci se postili. Když mluví o postu autoři duchovní, nejde jim tolik o škody, které přináší nestřídmost pro tělo, ale o zájmy duchovní. Kdo se nedovede ovládnout v jídle, projevuje slabou vůli a nezáměr o vyšší hodnoty. Obrazně se říká, že prodá pak snadno za čocovici prvorozenství v Božím království (srv. Gn 25,29n). Křesťan má vydat svědectví o síle ducha. Těžko je mluvit o přednosti duchovních hodnot, když je vidět na tom, kdo je vyznává, že podléhá slepě sklonům tělesným a že v době jídla ustupuje všechno ostatní do pozadí. Píše ještě sv. Jan Klimak: „Přesycenost jídlem je příčinou smyslnosti, umrtvení žaludku vede k čistotě. Hladíš-li lva, někdy se ochočí, ale tělo, čím víc se mu přeje, tím divočejším zvířetem se stává. Ovládej nestřídmost, dřív než ovládne tebe!“

Nemohou být smutní hosté na svatbě. Když se mluví o postu, většina lidí uznává jeho užitečnost. Ale přesto se jim zdá, jako by se jim sahalo na jejich poctivé právo čas od času si přilepšit a pochutnat si na dobrém jídle. To se ovšem nemůže upírat. Jíme totiž nejenom proto, abychom se udrželi při životě, ale abychom se i dobře cítili, abychom byli spokojeni, abychom navázali nenucené vztahy s přáteli. Půst sám není ctnost, ale prostředek k získání ctnosti, tj. k ovládnutí. Každý prostředek však má relativní hodnotu, musíme ho umět užívat tak, aby vedl k dobrému. O jednom ruském světci se čte, že zachovával přísně všechny posty. Ale jednou ho přistihli, že večer, v době přísného půstu, připravil večeři a jedl se svým spolubratrem. Neodvážili se ho napomenout, ale divili se. On jim to vysvětlil. Spolubratr se vrátil z daleké cesty smutný: „Láska je víc než půst!“

Jedním z prostředků kající praxe církve je půst. Pán Ježíš jakoby zlehčoval jeho důležitost, když říká, že učedníci se nemusejí postit na rozdíl od učedníků Janových, protože on je s nimi. Zdá se nám to jako slabý argument proti těm, kdo se pravidelně postili podle předpisů zákona. Pán Ježíš však chce připomenout, že cílem postu není zachovat předpis, ale přiblížit se k Bohu, k Ježíši. A právě my se postit máme, protože Ježíš není viditelně uprostřed nás a tedy půst je nutný, abychom ho viděli duchovně. To od

nás vyžaduje jisté úsilí, přinesení nějaké oběti, ale povede nás to ke štěstí duchovnímu. Každodenně můžeme v časopisech číst, jak se lidé nebojí těžkých chirurgických zákroků, jen aby si vylepšili tělesné proporce a vypadali stále mladě, krásně a atraktivně. A to všechno je pomíjivé. Oč více máme my křesťané pečovat o krásu své duše, abychom se líbili Bohu i lidem a prožívali vnitřní pokoj a štěstí. Jak na to prakticky? Není třeba vymýšlet nějaké nové způsoby, jak činit pokání. Jsou to naše denní povinnosti, které máme stále lépe a důsledněji plnit. Půst znamená odříct si věci dovolené, snášet trpělivě všechno nepříjemné, lépe a důsledněji plnit své každodenní povinnosti. Vstávat v plánovaném čase, překonat lenost a pohodlnost. Pracovat poctivě a vytrvale. Snášet zimu, horko, nepříjemné podmínky. Být střdmí v jídle a v pití. Mít pořádek ve svých věcech. Nezapomínat na každodenní rozhovor s Bohem při modlitbě v určenou hodinu. Zvláště v pátek je vhodné modlit se a rozjímat Křížovou cestu. Svatý Josemaria Escrivá, zakladatel Opus Dei píše, že kdybychom rozjíмали 14 zastavení našeho Pána každý pátek, dostaneme sílu na celý týden, abychom všechno dobře zvládli.

SOBOTA PO POPELEČNÍ STŘEDĚ - 8. BŘEZNA 2025

Ježíš uviděl jednoho celníka – jmenoval se Lévi – jak sedí v celnici, a řekl mu: „Pojď za mnou!“ (Lévi) nechal všeho, vstal a šel za ním. Ve svém domě pak mu vystrojil velkou hostinu. Spolu s nimi bylo u stolu celé množství celníků a jiných lidí. Farizeové a jejich učitelé Zákona reptali a řekli jeho učedníkům: „Proč jíte a pijete s celníky a hříšníky?“ Ježíš jim odpověděl: „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní! Nepřišel jsem povolat k obrácení spravedlivé, ale hříšníky.“ (Lk 5,27-32)

Lévi vystrojil velkou hostinu. Mnoho věcí slavíme v životě hostinami. Bývá to při příležitosti, že se něco podařilo a že může tedy začít nový úsek života. Typickým příkladem je svatba. Ale může to být i návrat z nebezpečné cesty, z nemocnice, z vojny. Lévi vystrojil velkou hostinu, protože se obrátil k novému životu a rozhodl se následovat Krista. Je to síla pokání. Bohužel toto slovo nemá v dnešní společnosti radostný zvuk. Zpověď považujeme za nepříjemné vyznávání hříchů. Musíme si vzpomínat na to, co bychom rádi zapomněli. Tento postoj je bohužel mezi křesťany stále živý, a přece je zásadně nesprávný. Uznání hříchu, rozhodnutí napravit se, je jednou z nejradostnějších událostí v našem životě.

Ukazuje to sílu Ducha svatého, který nám dává věčný život. Nesmí nás odradit ani okolnost, že se zpovídáme často ze stejných hříchů a že nevidíme mnoho pokroku. Sama skutečnost, že se může po tolika pádech vždycky zase vstát, je radostná zvěst života v Bohu.

Nepotřebují lékaře zdraví, ale nemocní. Ve středověku mnoho diskutovali o tom, je-li pravá církev neviditelná nebo i viditelná. Proč takové neužitečné rozepře? Ptají se dnešní

lidé. Otázka však nebyla tak teoretická, jak se zdá. Viditelná církev, to jsou katolíci, s kterými se stýkáme, laici, kněží, biskupové, papež. Je jich mnoho. Vždyť jsme dosud nejsilnější církevní organizace. Ale všichni nejsou andělé. Kolik na nich vidíme chyb a je tu i zloba. Naskytá se tedy otázka: proč zlí lidé, hříšníci v církvi zůstávají? Proč se nevyloučí? Není to možné. Kde bychom začali a kde skončili? Je sice i v církvi tzv. exkomunikace, vyloučení od svátostí, ale to není vyloučení z církve. Středověké hereze řešily tuto potíž tak, že považovaly za pravou církev jenom věrné křesťany. Protože však nevíme, kdo je a kdo není Bohu věrný, je pravá církev neviditelná. Všecky ty úvahy však mají jednu velmi slabou stránku. Dá se odkrýt jednoduchým přirovnáním. Církev na zemi je jakoby nemocnice, ozdravovna. Ta není k tomu, aby nemocné vylučovala. Naopak je bere, aby je léčila. Podobnou funkci má i církev vůči hříšníkům.

Jak to, že pijete s celníky a hříšníky. Rozšíří-li se dnes o někom zpráva, že chodí pít s opilci, jistě mu to neposlouží k dobrému jménu. Když se někdo za války stýká s kolaboranty, může být za to i souzen. Pravověrní Židé byli v té věci přísní a považovali za poskvrnění i normální občanský styk s těmi, kdo nezachovávali Boží zákon. Mají být dobří křesťané laxní, nedbalí ve vyhledávání dobré společnosti? Vždyť řeholníci žijí často v uzavřených domech, členům duchovního stavu se zakazuje vstupovat na místa, kde by to působilo pohoršení. Jak se to tedy srovná s chováním Ježíše v evangeliu? Na tu otázku odpověděl už jeden z hlavních zákonodárců řeholního života svatý Basil. Jako je rozdíl mezi mladou sazenicí a stromem, tak je i mezi křesťanem, který se nedávno rozhodl žít opravdově, a tím, kdo už je v dobrém upevněný. Slabí tedy ať si dávají pozor ve vybírání společnosti, silní ve víře ať se nebojí. Chodí mezi lidmi, aby jim dávali z toho, co sami mají, a to je krásný úkol.

"Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní". To je zásadní věta z evangelního úryvku. Ježíš usměrňuje své nepřátele, kteří jsou pobouřeni jeho postojem k lidem hříšným, odepsaným, na okraji společnosti. Farizeové se domnívali, že Bůh miluje jen spravedlivé. Ježíš však ukazuje, že miluje i hříšníky. Zkusme jednat i my jako Ježíš. Máme ve svém okolí určitě lidi, které jsme už odepsali. Říkáme: s ním už se nedá nic dělat, on je nepolepšitelný, nenapravitelný. Láska ovšem stále věří, že každý člověk se může změnit. Postní doba je velkou příležitostí zkusit to znovu s bližními.

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXII. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYŠICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božimu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,- Kč/ks**. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

VĚŘÍM VE SPOLEČENSTVÍ SVATÝCH

23. ÚNORA - SVATÝ POLYKARP

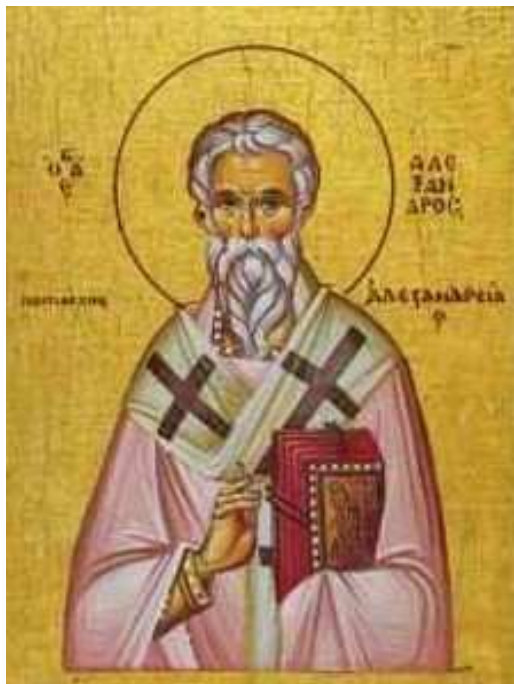
Narodil se asi v roce 69 až 70 a byl prý nalezen ve Smyrně jako odložené dítě zbožnou vdovou, která ho vychovala. Již v mládí se začal setkávat s apoštoly a dobře se znal s mnohými učedníky Krista. To o něm napsal prý jeho žák sv. Irenej. Obzvlášť byl blízký apoštolu Janovi, který ho ve 30 letech ustanovil biskupem ve Smyrně, což je dnešní Izmir v Turecku. V roce 107, kdy ozbrojená eskorta přepravovala přes Smyrnu do Říma sv. Ignáce v okovech, setkal se s ním Polykarp a poskytl mu pohostinství. Ze zastávky v Troadě mu Ignác napsal dopis s krásným svěděním. Polykarp asi v té době psal list Filipánům o povinnostech jednotlivých stavů. V době svého padesátiletého biskupského působení hájil křesťanství proti gnostické herezi, byl zásadový a raději chtěl mít

zacpané uši, než by naslouchal kacířskému učení. S tím souvisí to, že později byl volen za pomocníka proti bolestem uší. V pokročilém věku, kolem r. 154, byl v Římě, aby tam s papežem Anicetem řešil otázky doby slavení Velikonoc. K ujednání s východem sice nedošlo, ale jejich loučení se uskutečnilo v lásce a pokoji. Asi o rok později, za pronásledování císařem Markem Aureliem, odešel Polykarp na prosbu svých věřících do vesnice nedaleko Smyrny. Jeho úkryt ve statku nakonec prozradil vojákům jeden otrok. Polykarp nejdříve vojáky pohostil a sám se na cestu připravil modlitbou za všechny lidi, které kdy potkal a za celou církev. Po hodině modlitby s nimi odešel do města. Soudce Herodes ho vzal do vozu a přemlouval ho k modloslužbě. Protože Polykarp odmítl obětovat modlám, shodil jej soudce z vozu a biskup si zlomil nohu. Když pak byl ve městě znovu nucen, aby odpadl od víry, prohlásil: "Osmdesát šest let sloužím Kristu a nikdy mi neublížil, ale zahrnoval mě dobrodiním. Jak bych se mohl rouhat svému králi, který mě vykoupil?" Ta slova definitivně rozhodla o jeho životě. Vojáci ho svlékli a dali mu smolnou košili, chtěli ho také přibít ke sloupu. On jim však řekl: "Nechte mě tak. Ten, který mi dá sílu snést oheň, mi pomůže i bez přibití stát nepohnutě na hranici." Proto ho jen přivázali a zapálili hranici. Oheň prý utvořil kolem něho klenbu a vojáci ho proto probodli.

26. ÚNORA – SVATÝ ALEXANDR

Zprávy o Alexandru většinou začínají jeho nástupem na biskupský stolec u sv. Marka v Alexandrii. V té době mohl být asi 60letý. Měl mírnou povahu s něžnou láskou k věřícím. Dbal na zachování čisté víry a bojoval proti bludu, který začal rozsévat ctižádostivý Arius. Ten učil, že Ježíš je pouze stvořenou bytostí, která je prostředníkem mezi námi a

Bohem. Alexandr se mu nejdříve snažil domluvit, ale marně. Pyšný Arius se chtěl dostat na místo Alexandra a stále víc prosazoval své bludy, V srdci zraněný Alexandr svolal v roce 321 do sídelního města církevní sněm, jehož se z Egypta a z Libye zúčastnilo sto biskupů.

Na tomto sněmu bylo Ariovo učení zkoumáno, jako bludné zavrženo a Arius byl pro svou neústupnost vyobcován z Církve. Arius však rozesílal dopisy, v nichž líčil alexandrijského biskupa jako původce roztržky v Církvi a sebe vydával za trpitele pro čisté evangelium. Za účelem rozšíření bludařství skládal i písně a svedl mnoho věřících, kněží i biskupů. Svedený lid považoval Alexandra za původce svárů, který nevinného mudrce Aria postihl klatbou. Křesťanský císař Konstantin neměl jasno oč běží, přesto se vložil do sporu a chtěl dosáhnout usmíření

obou stran a jednoty, proto psal Alexandrovi i Ariovi a biskupa Hosia z Kordovy poslal vyjednávat smíření. Pro beznadějný výsledek svolal r. 325 první všeobecný církevní sněm do města Niceje v Bithýnii. Na tomto koncilu se sešlo 300 biskupů a mnoho kněží a jáhnů. Mnozí byli viditelně poznamenáni tvrdým pronásledováním, že by se snad dalo i říci, že šlo o sněm mučedníků. Nechyběli ani zástupci papeže Silvestra. Alexandr přijel s jáhnem Atanášem a Ariovi vytkli jeho bludy. Ten pak vyložil své učení, ale byl usvědčen z bludařství. Shromáždění biskupové jasně formulovali učení katolické Církve ve vyznání víry, tak jak se modlí při slavných mších sv. (viz modlitba zde za životopisem). Ti, kdo popírali Božskou přirozenost Krista, byli vyloučeni. Po návratu seznámil věřící s výroky sněmu, a protože se jeho pozemské putování chýlilo ke konci, doporučil za svého nástupce jáhna Atanáše a pět měsíců po ukončení sněmu zemřel.

28. ÚNORA – SVATÝ HILÁRIUS

Pocházel z Gagliari na Sardinii a byl synem Kryšpína. Stal se jáhnem a patřil k vyslancům papeže Lva I., poslaným na efesskou synodu. Věřoučný předmět, který měl být projednáván, byl jasný a zřejmý natolik, že synody nemělo být zapotřebí. Svolání sněmu vymohli na císaři přátelé Eutychovi. Tento smutně pověstný sněm 8. 8. r. 449 zahájil alexandrijský patriarcha Dioskur, který měl k dispozici vojsko a plno mnichů vášnivě zaujatých proti patriarchovi konstantinopolskému. Místo vážného jednání začal nátlak na odsouzení patriarchy Flaviána, biskupa Eusebia i římského papeže Lva. Nastala

bitka, při které se Hilariovi podařilo uniknout a skrýt se v hrobce sv. Jana evangelisty. Do Říma se pak prý dostal až po velkých útrapách s riskováním života. V roce 461 se stal papežem a hned začal urovnávat spory mezi biskupy galskými a španělskými, z nichž někteří měli snahu rozšiřovat svou pravomoc na úkor jiných. Hilarius biskupům psal, že Pán od naší statečnosti očekává zisk duší, nikoliv rozšiřování panství, tedy vlastní moci. I nás by měla připomínka oslovit, že ne větším ovládním okolím, ale především větší službou můžeme druhé pro Krista získat. Za Hilaria se císařský úředník Filoteus pokoušel uvést do Říma Macedoniány a další nekatolické sekty. Přestože byl Filoteus oblíbencem císaře, Hilarius se proti tomu důrazně postavil. Když sám císař Anthemius chtěl vejít do svatopetrského chrámu, papež mu u dveří zastoupil cestu a jeho uvítací řečí byl požadavek, aby císař odpřisáhl, že jeho lidé nebudou smět podporovat sektářské snahy. Doprovod jen žasl nad papežskou smělostí, ale císař se podrobil a přísahal. Hilariova doba byla také nazvána dobou obnovy po vydrancování od Gotů a Vandalů. Hilarius poskytoval výnos papežských pozemků, ke kterému přibývaly jak dary senátorských rodin, tak i císařského dvora, na opravu a výzdobu chrámů. Vedle výzdoby chrámů, z nichž zvláštního významu nabyla lateránská kaple, záleželo papeži na oživení římských poutí. Laterán a kostel P. Marie Větší učinil středisky a východisky těchto poutí. Z dalších Hilariových činů zasluhuje snad pozornost synodální zákon z 19. 11. 465. Zakazuje světit k duchovním úřadům muže, kteří se ženili s ženami, které pozbyly panenství, dvakrát ženaté, nevzdělané, zmrzačené a ty, kteří byli podrobeni církevnímu pokání. Biskupům zakázal označovat si nástupce. Matematik Viktor Akvitanský dostal od Hilaria za úkol vypočítání přesného data Velikonoc, a tak byla ukončena nesrovnalost Východu a Západu v této otázce. Hilarius vedl Církev 6 let, 3 měsíce a 10 dní. Zemřel 29. února a byl pohřben u sv. Vavřince za hradbami.

2. BŘEZNA –

SVATÁ ANEŽKA PŘEMYSLOVNA

Úvodem si připomeňme, kam v dějinách patří tato mimořádně významná světice z rodu Přemyslovců, který byl původem jedinou českou panovnickou dynastií, a kde se v dějinách rodu nachází. Jistým důvodem k tomu může být i to, že se v rodě vyskytuje dvakrát Václav I. Jednou jako svatý kníže a další o tři století později jako král a bratr sv. Anežky České. Po přemyslovském knížeti sv. Václavu převzal vládu jeho bratr Boleslav I. Jeho syn vládl do roku 999. Jako první český král je uváděn jeho potomek třetí generace Vratislav II., který byl korunován r. 1085. Druhým českým králem se v r. 1158 stal Vladislav II. Mezi vládou českých králů vládla knížata až po Přemysla Otakara I., který byl papežským legátem korunován 24. 8. 1203 a stal se otcem Anežky. Anežka se narodila asi 20. 1. 1211 v Praze jako 13.

dítě tohoto krále a 9. dítě matky Konstancie Uherské. Ta se za Přemysla provdala r. 1199 poté, co v předchozím roce zapudil po dvacetiletém manželství svou první ženu Adléta Míšeňskou se svými čtyřmi dětmi. Jako formální důvod král použil čtvrtý stupeň příbuzenství. Někteří historikové za pravý důvod uvádějí "nеспoutanou smyslnost." Adléta byla nakrátko znovu přijata manželem Otakarem I. za politického nátlaku v letech 1204-1205. Toto vše mohlo mít vliv na rozhodování Konstancie i dcery Anežky, které si později uvědomovaly potřebu oběti za hříchy rodu. Adléta zemřela asi dva týdny po narození Anežky, když předtím žádala papeže Inocence III. o zneplatnění rozluky s Otakarem I. a zajištění nástupnických práv pro jejich již dospělého syna Vratislava. Politika hrála hlavní roli v jednání otce, který Anežku v útlém věku 2x zasnoubil. Ve třech letech s Boleslavem Slezským, synem knížete Jindřicha Bradatého, a v osmi letech s Jindřichem, synem císaře Fridricha II. Po prvním zasnoubení byla poslána na výchovu do cisterciáckého kláštera v Třebnici, který založili rodiče jejího snoubence, Hedvika (pam. 16. 10.) a Jindřich Bradatý. Jejich dcera Gertruda se stala představenou tohoto kláštera. Hedvika je označována za tetu Anežky. Když v roce 1216 první snoubenec Anežce zemřel, byla poslána zpět do Prahy k rodině. Brzy poté byl k její výchově vybrán premonstrátský klášter v Doksanech, založený jejími prarodiči, zejména královnou Gertrudou. Asi po dvou letech byla z kláštera odvolána, protože ji otec znovu zasnoubil a r. 1219 musela na výchovu do Vídně, kde na vévodském dvoře císařova rádce Leopolda VI. Babenberského měla být připravována pro svého snoubence. V roce 1224 začal Přemysl naléhat na uzavření sňatku, ale mladý král Jindřich na sněmu v Ulmu prohlásil, že si Anežku nikdy nevezme. Anežka na události, pravděpodobně spojené s intrikami a diplomacií, vliv neměla, ale svou situaci přijímala ve víře. V roce 1226 se Přemysl chtěl pomstít Leopoldovi, ale pod vlivem kazatele Konráda z Hallu mnozí z jeho vojska odcházeli na křižáckou výpravu. Když Přemysl kazatele v Lokti dopadl a rozhodl se ho usmrtit, Anežka s pláčem vystoupila na jeho ochranu. Protože žádal o zpovědníka, před připraveným katem ho zvedla ze země a odvedla do kaple. Prokázala neohroženost, soucit a otce nakonec uchránila před spácháním vraždy. V dalších letech bylo ještě dvakrát jednáno o jejím sňatku. O její ruku žádal anglický král i ovdovělý císař Fridrich II. Anežka však řekla "ne", protože její srdce bylo připravené říct Bohu "ano" ke zcela odlišnému životu. Tajně se obrátila o pomoc k samotnému papeži Řehoři IX. a ten její rozhodnutí pro zasvěcený život schválil, pochválil a požádal císaře o pochopení. Anežka se vroucně za své povolání modlila a za pomoci duchovních rádců dozrávala. Z životopisů svatých na ni mělo velký vliv zejména vyprávění o hrdinném životě sv. Alžběty Durynské (pam.17.11). O způsobu řeholního života sv. Františka a sv. Kláry se asi dozvěděla v souvislosti s působením minoritů od r. 1224 v Praze. V roce 1233 založila s vlastní matkou v Praze, v blízkosti kostela sv. Haštala, špitál sv. Františka, chudobinec a útulek pro pobožné. Zároveň k péči o nemocné založila špitální bratrstvo a vzápětí klášter Na Františku, který financovala ze svého věna. Prvními řeholnicemi zde byly klarisky z Tridentu s 9 pannami z lepších pražských rodin. Anežka vstoupila do řádu 11. 6. 1234 ve 24 letech. Po složení věčných slibů se Na Františku z vůle papeže stala abatyší. Vynikala starostlivostí o pravého františkánského ducha a plna radostí pomáhala chudým. Udržovala písemný styk s pozdější sveticí Klárou z Assisi. Ta ji povzbuzovala k vytrvalosti a k dalším ctnostem. Nabádala ji, aby sloužila hrdinsky z lásky k Bohu, hledíce na Ježíše Krista jako do zrcadla, ve kterém září blažená chudoba, svatá pokora a nevýslovná láska, jak vzpomněl papež při Anežčině kanonizaci. Anežka je jedinou ženou, která založila i mužský řád. V roce 1237

papež Řehoř IX. na její žádost potvrdil pražské špitální bratrstvo jako rytířský řád Křižovníci s červenou hvězdou (OCr.- *Ordo militaris Crucigerorum cum rubea stella*).

Anežčin bratr, král Václav I., nejednou u ní hledal radu. V roce 1249 zprostředkovala jeho usmíření se synem Otakarem II. Podle životopisců byla Anežka obdařena "jasnozřivým viděním" a mocí konat zázraky. Např. předem viděla smrt krále Přemysla Otakara II. na Moravském poli. Zázračně pomáhala trpícím, sužovaných nemocí a hladem. Vedle náhlých uzdravení je popisován na její přimluvu i zázrak objevení jídla v klášteře za doby velké nouze a hladovění, kdy český národ byl ponižován Branibory. Rozdávala naději a povzbuzení. Sama byla v utrpení velmi trpělivá, vynikala mimořádně velkou pokorou a láskou, pro které měla vzor v Ježíši. Nelze přehlížet její důvěru a hlubokou úctu k eucharistii. Právě pro zde jmenované ctnosti se jí dostalo mnoho milostí, kterými českému národu pomáhala a pomáhá. Po 46 let života v klášteře byla oporou všem spolusestrám. Modlitbou doprovodila na věčnost všechny své blízké a zemřela v postní době, jak předpověděla, v pondělí 2. března okolo třetí hodiny odpoledne ve věku asi 70 let. Pohřbena byla v neděli 15. 3. 1282 v kapli Panny Marie, mezi oratoří a kněžištěm kostela sv. Františka. Její ostatky však byly odtud přeneseny na neznámé místo. Jako důvod je udáváno zrušení kláštera za Josefa II. Od své smrti byla Anežka ctěná jako světiice. O její svatořečení se však žádalo marně po 700 let. K potvrzení její úcty došlo po složité dlouhém procesu 3. 12. 1874 papežem Piem IX. a k její kanonizaci 12. 11. 1989 papežem Janem Pavlem II. Kanonizace se dává do souvislosti s návratem svobody skrze "sametovou revoluci" o pět dní později a pro český národ začalo oživení náboženského života, ale o vytrvalost ve víře a správné pochopení svobody jako by ji prosil nedostatečně. Její socha v sousoší V. Myslbeka stojí v pozadí po pravém boku sv. Václava na nejznámějším pražském náměstí přibližně od r. 1912.

3. ÚNORA - SVATÁ KUNHUTA

Byla dcerou hraběte Sigfrida a jeho manželky Hedviky. Vychovávána ve zbožnosti vynikala křesťanskými ctnostmi. S věkem dospívání rostlo její přání sloužit Bohu po celý život v panenské čistotě. Rodiče jí vybrali za manžela bavorského vévodu Jindřicha a tomu ještě před sňatkem řekla o svém úmyslu a zaslíbení Bohu. Zbožný Jindřich schválil její úmysl a sám se Bohu zavázal slibem trvalého panictví. Na připomínku upřímné vůle k celibátnímu životu daroval po sňatku Kunhutě drahocenný kříž, kterého si velmi vážila. Jejich zvláštní manželství bylo projevem Boží milosti a důkazem, že i taková asketická cesta je z lásky k Bohu možná. Oba, Kunhuta i Jindřich, zůstali svému slibu po celý život věrni a žili spolu ve svaté nadpřirozené lásce. Bylo to významnější o to, že Jindřich byl v Cáchách 3. 9. 1002 zvolen německým

králem a jeho žena v paderbornském chrámě pak prohlášena královnou. Tím vzrostla její moc konat dobro a potírat zlo. Jejich moc vzrostla ještě víc, když Jindřich podrobil zpupné Lombardsko a přijel do Říma, kde 14. 2. 1014 byl Benediktem VIII. korunován za římského císaře a Kunhuta se tam stala císařovnou. Víme, že už v Německu budovala chrámy, kláštery, domy křesťanského milosrdenství a sama zhotovovala pro svatyně bohoslužebná roucha. Aby k Boží cti a slávě mohla být co nejvíc štědrá, sama se co nejvíc uskromňovala a žila ve značné pokoře. Léta štěstí vystřídal období zkoušek, o které se postarali zlomyslníci rozvířením pomluv o nepravdivé Kunhutině nevěře. Pro císaře to byla rána a Kunhuta vědoma si své nevinu na ně nedbala a mlčela. Pomluvy se však rozrůstaly, císaře znepokojily a obecnému pohoršení bylo zapotřebí udělat přítrž.

V té době byla právním prostředkem tzv. ordálie neboli "Boží soud", pro který se rozhodli. Podle apoštolského stolce při většině ordálií šlo o pokoušení Boha, ale zde šlo o čest jemu zasvěcených osob, které měly vliv na mravní život ostatního lidu a o skutečné pohoršení, proto nešlo o pokoušení, ale o projev důvěry. Středověké soudy toho druhu se zakládaly na pevné víře a důvěře, že Bůh nedopustí, aby na světě nevinnost podlehla, i když by měl v její prospěch zakročit zázrakem. Bylo rozhodnuto, aby Kunhuta kráčela 15 kroků bosýma nohama po rozžhavených radlicích. Provázena císařem, knížaty, svědky a zástupem lidu účastnila se předem mše svaté, při níž přijala Tělo Páně, a pak nad ní kněz vykonal předepsané modlitby a byly učiněny přípravy k provedení právní očisty pomocí devíti rozžhavených radlic v těsné řadě. S pevnou myslí po nich císařovna bosky přešla bez nejmenších popálenin. Lid se rozjásal a velebil Boha i ctnost milované císařovny, které si ještě víc vážil, a císař ji veřejně odprosila za podezření, které bylo zázrakem vyvráceno. Po nějaké době Kunhuta těžce onemocněla a v nemoci udělala slib, že pokud se uzdraví, založí klášter panen s benediktinskou řeholí. K uzdravení došlo a klášter vystavěla v Kaufungách v Hesensku poblíž Kaselu. Před jeho dokončením zemřel její manžel Jindřich II., později prohlášený za světce. Když umíral, ještě znovu potvrdil zachování panenství Kunhuty. Ta pak ve výroční den úmrtí manžela nechala klášter posvětit. Při slavné bohoslužbě obětovala částku svatého kříže. Po evangeliu přistoupila k oltáři, odložila korunu, císařský plášť i všechny své šperky. Dala si ostříhat vlasy, oděla se v černé řeholní roucho a od biskupa přijala závoj a prsten jako znak svého zasnoubení se s Kristem. Od té chvíle žila pokorně v klášteře a ničím se nelišila od ostatních sester. Žila o prosté stravě, konala uložené práce, spala krátce na tvrdém lůžku. Ráda posluhovala nemocným sestrami a těšila je. Po 15 letech služby v klášteře těžce onemocněla a skromně se připravovala na smrt. S prosbou o uložení vedle bratra a pána, jenž ji volá k sobě do nebe, zesnula. Byla proto pohřbena v bamberském chrámě po boku svého manžela. Divy byla oslavena za života i po smrti, a proto byla papežem Inocencem III. v roce 1200 prohlášena za svatou. Její manžel Jindřich byl svatořečen již v roce 1146.

4. BŘEZNA – SVATÝ KAZIMÍR

Narodil se v Krakově 5. 10. 1458 jako syn polského a litevského krále Kazimíra IV. a Alžběty Habsburské. Byl třetí ze 13 dětí. Královna považovala za nejdůležitější věst děti ke zbožnosti a k osvojení správného pořadí hodnot. Kazimír byl odmalička tiché, laskavé i vážnější povahy. Když mu bylo necelých 13 let, byl jeho nejstarší bratr Vladislav na

Kutnohorském sněmu jednohlasně zvolen králem českým a 16. června volbu přijal. V témže roce (1471) v Uhrách došlo ke spiknutí nespokojené šlechty proti králi Matyáši Korvínovi (Huňadovci) a polský král byl požádán, aby mladého Kazimíra dal Uhrům za krále. Kazimír z Krakova vyjel 2. října se svým vojskem a po měsíci stanul u Hátváru poblíž Budína. Matyáš stáhl své vojsko a rozdvojil své protivníky tak, že ke Kazimírovo vojsku se po jeho vjezdu do Uher nikdo nepřidával. Třináctiletý Kazimír uvážil, že by v rozhodném boji mohlo téci moc krve, a odtáhl proto k Nitře. Tam nechal hlavní posádku a s částí vojska se nejkratší cestou vrátil domů. Rodičům řekl, že nechce žádnou korunu, která by byla zbarvená krví poddaných, a že se chce raději namáhat o korunu křesťanských ctností. Otec byl velmi nespokojen, že jeho plány v Uhrách

nevyšly, a Kazimír se proto odebral na vzdálený hrad, kde se oddal zbožnému životu a zvažoval svoji budoucnost. Pohrdal přepychem a začal žít asketicky. Spával na zemi, nosil hrubý kající oděv a různě se postil. Již před otevřením kostela bylo možné jej někdy vidět klečet u vchodu. Čím více se modlil a účastnil bohoslužeb, tím více toužil žít jen pro Ježíše a jeho Matku, k níž choval velkou úctu a lásku. Také se rozhodl, že se neožení, a složil slib panické čistoty. Nesmírně si vážil Nejsvětější svátosti a rád rozjímal o Ježíšově utrpení. Čistotu pokládal za nejkrásnější ctnost a radoval se ze svého slibu. Marně se otec snažil hovořit o tom, že by sňatkem prospěl královské rodině, a lékaři mu zase předstírali, že by si manželstvím prodloužil život. Kazimír byl v řeči rozvážný a varoval se zbytečných slov. Ve vznešené společnosti se pohyboval důstojně. Svou moudrostí pomáhal otci vládnout a sdílel jeho vladařské starosti. Ujímal se poddaných a utiskovaným dopomáhal ke spravedlnosti. Na námitky, že se nesluší, aby se princ tak snižoval k prostému lidu, měl odpověď, že "Kristus, Syn Boží, král všech králů, sestoupil z trůnu nebes a stal se chudým, aby nás obohatil. Slovem i životem nás Spasitel poučil, že kdo slouží chudým, slouží jemu samému." Proto Kazimír chudé miloval jako otec a rád jim sloužil. Při vši svatosti byl vždy velmi pokorným kajícím. Často býval nemocen a při poslední vysoké horečce zemřel na tuberkulózu v Grodnu v Litvě ve věku 25 let. Po 120 letech byl jeho hrob ve Vilně otevřen, jeho tělo bylo neporušené a na jeho prsou ležel zachovalý a rukou psaný chvalozpěv o Panně Marii.

5. BŘEZNA – SVATÝ FOKAS

Vedle velkých mučedníků prvních let druhého století, jakými byli Ignác z Antiochie a Šimon z Jeruzaléma, poslední z nejbližších Ježíšových příbuzných, nacházíme také jednoho zahradníka jménem Fokas. Legenda o sv. Fokovi, zahradníkovi a mučedníkovi, je jednou z nejbarvitějších a nejdojemnějších v celé křesťanské hagiografii (literatuře o

svatých) a zjednala též svému hlavnímu hrdinovi zaslouženou proslulost. O rozšírenosti úcty k tomuto světcovi svědčí nejlépe to, že v martyrologiu se jeho jméno Vyskytuje alespoň třikrát a to v různých dnech: dnes, 14. července a 22. září. Protože se s tímto jménem spojovaly stále nové podrobnosti a dodatky, je třeba odstranit z nich všechno, co je nepodložené a později přidané. Jen tak se dopracujeme k pravému a nejvěrohodnějšímu podání, které se nám zachovalo ve chvalořeči biskupa Asteria. Příběh, který se v ní líčí, se odehrál v maloasijské Paflagonii, v nynějším městě Synope, které tehdy bylo předním černomořským přístavem. Byli to také východní křesťanští námořníci, kteří si zvolili sv. Foka za svého nebeského ochránce a rozšířili jeho jméno ve světě, ačkoliv náš světec nikdy námořníkem nebyl. Žil na pevnině a pěstoval ovoce a květiny v zahradách za městem. Jednoho dne přišli do jeho domku mezi zelenajícími se záhony v rozlehlých zahradách dva legionáři. Byli unavení a zaprášení, vyprahlí pruským poledním sluncem a vyčerpaní pod tíhou zbroje, kterou měli na sobě. Zakleпали na dveře a zahradník je velmi laskavě přivítal. Pozval je, aby si odpočinuli buď v jeho domku anebo ve stínu okolních stromů. Vyzval je, aby si odložili kožené helmy, vytáhli meče z pochev a odepjali si těžké opasky. Nabídl jim občerstvení a místo k odpočinku. Vojáci se nedali dvakrát pobízet. Pohodlně se usadili, natáhli nohy unavené dlouhým pochodem a nejdříve ovšem uhasili žízeň. Hostitel se na ně stále usmíval a pak se zeptal, proč vlastně přišli? Legionáři se dali do vyprávění: jen kvůli těm prokletým křesťanům musí snášet všechny námahy. Císař poručil, že je mají vyhubit. A jim nařídil odebrat se do Synope a zatknout tam jednoho z jejich předáků, jakéhosi Foka. Podle toho, jak jim ho popsali, jistě to bude velmi nebezpečný živel, nepřítel římské říše, který ostatní stále popichuje k násilnostem. Dostali rozkaz, aby se ho zmocnili živého či mrtvého, aby jednou provždy zaplatil za všechny své zločiny. A dokud nebude rozkaz proveden ... Vojáci jen vzdychnou, poněvadž už jsou smířeni s osudem. Zvedají se a chystají k odchodu. Rozkaz je rozkaz a lépe neztrácet zbytečně čas. Ale hostitel jim vlídně pokyne, aby jen zůstali sedět. On sám toho Foka zná, a to velmi dobře. Slibuje dokonce, že hned zítra ráno ho odevzdá do jejich rukou. Vojáci zůstali po tomto ujištění hosty v jeho čerstvě vonícím a útulném domku uprostřed zelených zahrad. Na druhý den ráno, jakmile se první paprsky prodraly hustým listím, vojáci vstali. První co uviděli, byl sám zahradník, jejich hostitel. Byl už v plné práci. Oháněl se rýčem a lopatou, aby vykopával jámu. Vojáci vyšli z domku, odpočatí a s úsměvem mu popřáli dobré jitro. Ale jeho práce se jim zdála podivnou. Proč kope jámu tak, aby se do ní vešel mrtvý člověk? Takhle se přece nesází? „Poslouchej, nejsi náhodou ty ten křesťan Fokas?“ – ptají se ho. „Ano, jsem,“ odpovídá hostitel a hned nato pokleká na vykopanou zem. A pak opakuje: „Ano, jsem ten křesťan Fokas.“ Jak je někdy těžká a tvrdá povinnost a jak slepé bývají lidské zákony! Nikdo si to neuvědomuje tak dobře, jako naši dva legionáři, když zasunují zpět do pochvy zkrvavené meče. Neměli ani odvahu podívat se ještě na mučedníkové tělo, když už leželo tiše a klidně v jámě uprostřed květů, jako semeno svatosti pro nebeské zahrady. Odcházejí pomalu, beze slova, se sklopenými hlavami. Těžce zvedají nohy ke každému kroku a ve

svých srdcích mají hořký pocit. Jako první roznesou ve světě pověst o pokorně hrdinské smrti tohoto opravdu mimořádného mučedníka, jakým byl zahradník a sadař svatý Fokas.

6. BŘEZNA – SVATÝ FRIDOLÍN

Pocházel ze starého šlechtického rodu v Irsku. Od útlého mládí toužil po duchovním životě. Po smrti rodičů rozdal zděděný majetek a stal se knězem, rozdávajícím Boží slovo bez stabilního působiště po irském venkově. V modlitbě Páně, při slovech "přijď království Tvé", myslíval na oblasti mimo svou vlast, kde Krista ještě neznají, a toužil přispět k jeho poznání. Za touhou svého srdce viděl i volání Boží, vydal se přes moře do Galie a dorazil do Poitiers, který byl kdysi působištěm sv. Hilária. Pro úctu k němu vyhledal zříceniny jeho chrámu a kláštera, rozbořených Vizigóty již r. 409. Fridolin pak jednal s poitierským biskupem, kterému se svěřil se snem, v němž byl Hilariem vyzván, aby pátral po jeho hrobu a také začal s novým budováním chrámu. Dostal k tomu nejen požehnání, ale i příslib místa opata v budoucím klášteře u chrámu. Za účelem získání potřebných financí se spolu vypravili poprosit o pomoc krále Chlodvíka I. Ten je vlídně přijal a obdaroval potřebnou částkou. Při kopání se šťastně podařilo objevit Hilariův hrob a vyzvednout ostatky. V době stavby Fridolín obdržel ve snu další výzvu, aby dokončení stavby zanechal dvěma bratrům a s částí nalezených ostatků se vypravil do země Alemanů na ostrov ležící v řece Rýně a tam působil jako misionář. Výzvy uposlechl a vydal se ostrov hledat, ač kde přesně leží nevěděl. Jeho cesta je značena kostelíky ke cti sv. Hilária, které na svých delších zastávkách stavěl. První u řeky Mosele mezi Koblencem a Trevírem, druhý ve Štrasburku, pak cestoval Burgundskem do Churu, kde je třetí. Všude hlásal evangelium. Nakonec plul po Rýně a hledaný ostrov objevil mezi Basilejí a Zurzachem. Zakotvil u Säckingenu, který se později stal duchovním centrem horního Porýní. Na blízkém ostrově zvaném Sekinky nebyl zrovna vlídně přivítán. Hledaje místo vhodné k založení chrámu byl přepaden jako domnělý zloděj, slídící po stádech, ztýrán a vyhnán. Fridolin se pak obrátil o pomoc k franckému králi Dětřichovi, od kterého obdržel listinu s plnou mocí, aby mohl na onom ostrově vystavět chrám s klášteřem. Vrátil se s doprovodem, který mu byl poskytnut, a začal s budováním chrámu. Při budování kláštera v období sucha se pro nedostatek vody v řece dalo přecházet od levého břehu na ostrov. Počínající jiskření proti stavbě Fridolin prý utišil svedením části toku do suchého řečiště pomocí skácených mohutných smrků. V okolí kláštera založil ovocné zahrady. V klášterní škole podporoval sport. Projevoval velkou vlídnost a opatrnost. Ostrov se jeho působením stal oázou míru a modlitby. Rodiče tam své děti rádi svěřovali ke křesťanské výchově. Fridolin hodně cestoval po území Alemanů, horlivě hlásal Kristovu víru a obrátil mnoho pohanů. Misijní činnost v té oblasti nabyla velkého rozmachu. Vzhledem k atributu stojí za pozornost, že podle legendy Fridolín vzkřísil mrtvého šlechtice Ursa, od něhož dříve obdržel rozsáhlou planinu pro stavbu chrámu, a toho si přivedl k soudu za svědka. Soudit

se musel proto, že mu bylo upíráno právo k chrámovému pozemku, který snad obdržel již při hledání ostrova. Jedná se o kanton Glarus, který má ve svém znaku obraz Fridolína, jak křísí z hrobu mrtvého.

7. BŘEZNA - SV. PERPETUA A FELICITA

V porážce, v pokoření těch, kteří trpí za evangelium, se skrývá síla, kterou svět nezná: je to síla lásky, bezbranná a vítězí i ve zdánlivé prohře. Je to síla, která je výzvou pro smrt a vítězí nad ní. Tuto pravdu, kterou Benedikt XVI. vyjádřil 7. dubna 2008 u příležitosti vzpomínky na mučedníky 20. století, chápali křesťané od samého počátku. Patří k nim svatá Perpetua, příslušnice patricijské rodiny z Kartága, jejíž zápisky z vězení spolu se zprávou o jejím usmrcení se dodnes zachovaly. Tento vzácný dokument, jediný deník ženy z křesťanské antiky, podává zprávu o velkých projevech milostí, kterými Bůh posilňuje ve víře ty, kteří ho nade všechno milují.

Perpetua vyrůstala pod starostlivou ochranou zámožných rodičů v dnešní severní Africe. Když se jako velmi mladá vdala a stala se matkou, poznala podobně jako její bratr Saturus křesťanskou víru a přijala křest. Císař Septimus Severus však vydal v roce 202 edikt, podle kterého bylo přijetí křesťanství trestné. Ale ani Perpetua, ani Saturus se nedali odstrašit, nadále se hlásili ke katechumenům a odmítali uctívat pohanská božstva. Perpetuu zatkl i s její otrokyní Felicitou a několika dalšími křesťany a Saturus je dobrovolně následoval. Perpetua si zapsala do deníku: Využili jsme krátkou přestávku cestou do vězení, abychom přijali křest. Když jsem vystoupila z křestní vody, vnukl mi Duch Svatý myšlenku, abych neprosila o nic jiného než o vytrvalou trpělivost v utrpení. Zoufalý otec Perpetuy a Saturu navštívil své děti dokonce ve vězení. Můj otec mě ve své lásce neustále přemlouval, aby mě odradil od víry v Krista. Ale Perpetua se nevzdala. Nato se velmi rozhněval a vrhl se na mě, jako by mi chtěl vyškrábat oči, a bil mě. Způsobil mi mnoho bolestí, že jsem byla ráda, když jsem ho několik dní neviděla. Ve svých zápiscích dále zaznamenala: Za několik dní nato nás odvedli do strašného tmavého vězení. Zhrozila jsem se, protože jsem takové vězení nikdy neviděla. Vládla tam úplná tma, horko a tíseň byly nesnesitelné. Ten den jsme mnoho vytrpěli nejen mukami přeplněného vězení, ale také surovostí vojáků, kteří na nás dohlíželi. Co mi však dělalo největší starosti, byla myšlenka na odloučenost od mého dítěte. Zatímco druzí se starali sami o sebe, já jsem kojila svého maličkého, kterého mi přinesli a který byl od hladu velmi zesláblý. Prosila jsem potom svoji matku, aby se ujala mého syna, a utěšovala jsem ji i svého bratra. Po čas této noci měla Perpetua sen, že ona i její bratr podstoupili mučednickou smrt. Zároveň oba posilovala milost, aby zůstali neochvějně věrní své víře. Ve svém deníku dále píše: Za Za několik dní nás předvedli před veřejný soud k výslechu. Všichni, které vyslychali přede mnou, pronesli velkodušně svědectví své víry. Když přišla řada na mne, objevil se náhle můj otec s mým děťátkem, stáhl mě o stupeň níže a využil všech způsobů, aby mě obměkčil. Vzlykal, klekl si přede

mnou a úpěnlivě mě prosil. Připojil se k němu i místodržitel a řekl mi: „Smiluj se nad šedinami svého otce a nad svým dítětem. Přines oběť za blaho císaře.“ Odpověděla jsem: „Nebudu nikdy obětovat!“ – „Jsi tedy křesťanka?“ – „Ano, jsem křesťanka,“ byla moje odpověď. Místodržitel vynesl rozsudek. Odsoudil nás na smrt v aréně s divokými zvířaty. Radostně jsme se vrátili do žaláře. Felicita, věrná společnice Perpetuy, byla v osmém měsíci těhotenství, když ji spolu s ostatními křesťany přivedli do vězení. V obavě, že by kvůli těhotenství nemohla zemřít spolu s ostatními milovanými přáteli, se všichni za ni úpěnlivě modlili, aby Felicita porodila ještě před začátkem zápasů divé zvěře. Sotva modlitbu dokončili, dostavily se porodní bolesti a Felicita dva dni před popravou porodila zdravé děvčátko. Když při porodních bolestech zasténala, jeden voják se jí posmíval: Když teď naříkáš, co budeš dělat, až tě předhodí divoké zvěři? Dala mu odpověď, která nemohla být krásnější: Nyní trpím já. Tam však bude ve mně někdo jiný, kdo bude trpět za mne, protože já budu trpět za něho! U příležitosti narozenin svého syna uspořádal císař Septimus Severus v obrovské aréně v Kartágu představení šelem, při kterém měli být pro pobavení publika usmrceni křesťané. Satura přivedli do arény již před Perpetuou a Felicitou. Ale ani divoký leopard a vyhladovělý medvěd, které jednoho po druhém na něho posílali, odvážného křesťana neusmrtili. Neporaněného Satura odvedli zpět. Divadlo mělo pokračovat a na mladé ženy vypustili divokou krávu. Ten, kdo Perpetuin deník dokončil, podává tuto zprávu: Perpetua jako Kristova nevěsta vstoupila pomalými kroky do arény. Nikdo nemohl odolat jasnému pohledu jejích očí. Podobně vstoupila také Felicita s radostí, že šťastně porodila. Zvíře nejprve vyhodilo Perpetuu do vzduchu a ona dopadla zády na zem. Postavila se, a když uviděla Felicitu, jak leží na zemi, beze strachu k ní přistoupila, podala jí ruku a pomohla jí vstát. Byla v extázi a teprve nyní si všimla stop utrpení na svém těle a šatu. Svému bratrovi a těm, kteří přežili, Perpetua pověděla: „Setrvejte všichni pevně ve své víře. Milujte se navzájem a ať vám vaše utrpení nevezme odvahu!“ Ale publikum si žádalo vidět jejich smrt. Všichni se postavili, navzájem se políbili, aby políbením pokoje dokonali své mučednictví. Jeden po druhém zemřeli mlčky a nehybně probodeni mečem.

8. BŘEZNA – SVATÝ JAN Z BOHA

Jan z Boha se narodil jako Joao Cidade Duarte (španělsky Juan Ciudad) v roce 1495 - tři roky po objevení Ameriky Kryštofem Kolumbem v Montemor-o-Novo, jednom malém portugalském městečku asi sto kilometrů jihovýchodně od Lisabonu. Z nikdy neobjasněných příčin zmizel jako osmiletý chlapec z domu svých rodičů a byl přijat v 300 kilometrů vzdáleném domě knížecího správce u Toleda jako pastýř ovcí a koz. Zde zůstal až do svých 37 let, kdy krátké nepříliš šťastné intermezzo roku 1523, když se nechal naverbovat jako voják, přerušilo jeho pastýřský život. R. 1532 se nechal Juan Ciudad opět naverbovat jako žoldnér a dostal se během tažení Karla V. proti Turkům až do blízkosti Vídně. Osmané odtáhli a Juan

Ciudad se vrátil přes rodné Portugalsko zpět do Španělska. Krátce se podílel jako námezdní dělník na výstavbě opevnění v Ceutě v severní Africe a následně se pokusil o štěstí na Gibraltar, kde se živil jako podomní knihkupec. Čtyřicátý rok života jej zastihl vyčerpaného dobrodružným životem. Poznal tento svět z mnoha jeho stránek a snad proto se jeho další životní pouť a hledání stávají více a více duchovními. R. 1538 přesídlil do Granady. Doufal, že jako knihkupec nalezne v tomto lidnatém a rozvíjejícím se městě lepší možnosti výdělků. Charismatická slova jednoho kázání Patera Jana Avily však změnila všechny jeho dosavadní i budoucí plány. Během kázání padl v davu jeden muž z okolostojícího davu na zem a se strašnými výkřiky: "Milosrdenství! Slitování!" se začal tlouct pěstmi a kameny. Jako pomatenec byl Juan Ciudad odveden z místa kázání do blízkého královského hospitálu, kde definitivně padl do těžko pochopitelného labyrintu lidského utrpení. Skrze duchovní vedení Patera Avily však vyšel úspěšně z této duchovní krize. Nyní byl jen a jen Bůh jeho světlem a jako Bohem dotčený a podivuhodně proměněný člověk vykonal posvátnou pouť do mariánské svatyně v Guadalupe. Ačkoli sám byl bezdomovcem, začal odvážně r. 1539 budovat útulek pro bezdomovce a chudáky a převzal sám péči o jejich potřeby. Podporován mnoha dobrodinci mohl si brzy pronajmout dům a zbudovat v něm azyl pro potřebné. Tento malý špitál byl však v jeho představě něco více než tehdejší existující špitály, které osobně poznal. Intuitivně zavedl v hospitálu princip rozdělování nemocných podle charakteru a potřeb jejich onemocnění, dále poskytl každému nemocnému jeho vlastní lůžko a akceptoval tak právo nemocných na soukromí. Staral se, aby jeho nemocní získali tu nejlepší možnou medicínskou péči. Přímo příkladné byly v jeho hospitálu hygienické podmínky. Zvláštní péči věnoval duševně nemocným. Starost a péče o duši pacientů byla v jeho úsilí právě tak důležitá jako tělesné pohodlí jeho chráněnců. Ve svém druhém domě, jenž mu poskytl arcibiskup, mohl pak dále a efektivněji rozvíjet své poslání. Stal se průkopníkem moderní ošetrovatelské péče. Jeho život se odvíjel dál v okruhu chudých a nemocných malých lidí a těch, kteří žili na okraji světa v bídě a špíně. Mezi nimi také našel své první pomocníky. Ale byli to muži ze zcela jiných společenských poměrů, kteří se rozhodli Juana následovat v jeho úsilí a nést je i do jiných krajů Španělska. Byli to muži odvážných činů, šlechtici, kteří za sebou měli docela pohnutý život. Někteří se od Juana a jeho díla zpočátku zcela veřejně distancovali a opovrhovali jím, ale brzy pochopili, proč tento muž nosí přízvisko "z Boha". Ochránce práv chudých, bratr všech a ten, kdo neohroženě hájil práva nuzných a ostrakovaných, ten kdo byl vždy připraven podat pomocnou ruku, to byl Jan z Boha. S charakteristickým voláním: "Čiňte dobře bratři!!!" (a tak sami sobě) procházel městem, sbíral almužny, dotýkal se lidských srdcí okoralých lhostejností a neláskou. Byl mužem, který dokázal budovat mosty lásky a důvěry a tím získal i mnoho podporovatelů a dobrodinců svého díla. Záchrana nemocných, které vynášel z hořícího královského hospitálu, byla jeho současníky komentována jako zázrak. Jeho spontánní pomoc tonoucímu chlapci v ledově studené řece se mu stala osudnou. Umírá po těžké nemoci dne 8.3. 1550 v domě svých dobrodinců. Blázen a žebrák z Granady známý po celém Španělsku byl triumfálně pohřben za účasti všech obyvatel Granady a jako Otcí chudých a nemocných se mu dostalo r. 1630 blahorečení a r. 1690 i svatořečení církví. Jeho zcela duchem evangelia prochnutá spiritualita lásky k maličkým zanechala své stopy po celém světě i v Čechách a na Moravě.

„ERITIS MIHI TESTES“⁴

„Gaudete et exultate, quoniam merces vestra copiosa est in caelis“⁵

Mgr. et Mgr. Marek Vácha, Ph.D.

*římskokatolický kněz, teolog,
molekulární biolog, bioetik, pedagog, spisovatel a skaut*

„Chtěl bych vzkázat skautským vedoucím, že ta práce, kterou dělají, má obrovský smysl. Tak jako ti šlechtici, kteří založili arboretum, tak neviděli výsledky své práce. Tak jako stavitelé ve středověku, kteří si vymysleli nějakou obrovskou katedrálu a svým dětem nechali jen rozkopanou zem. Tak výchova mládeže je cosi podobného. Tady se něco zasévá, co vzejde za mnoho

desítek let, a možná my vedoucí ani neuvidíme ty plody, které to ponese. Ale málokdy člověk vidí, že může dělat něco tak záslužného a tak dobrého pro Českou republiku, pro Evropu jako tehdy, když je skautský vedoucí.“

Dětství a rodina

Marek se narodil 14. září 1966 v Brně. Maminka se hlásila na medicínu, ale nebylo jí povoleno studovat, tak se stala zdravotní sestrou. Tatínek vystudoval gymnázium. Po maturitě se hlásil do Brna na historii, u přijímacích zkoušek byl jeden z nejlepších, ale nevzali ho z politických důvodů. Tak začal studovat VUT. Během studia dostal ultimátum, pokud bude ministrovat v kostele, nemůže zůstat na vysoké škole. „On se ukázal jako charakter, zvolil si ministrování. Tak ho vylili ze školy.“ Když ho vyhodili ze školy, pracoval pět let jako dělník. Pak už si mohl dálkově dodělat VUT a stal se inženýrem. Začal pracovat v cihlářských závodech. Chytnul tu první vlnu IT technologie, takže když ho Marek navštívil v práci, mohl vidět velké sálové počítače. Tatínek byl v roce 1971 vysvěcen na tajného kněze, to se však Marek dozvěděl až roku 1990. Tatínek byl svěcen v řeckokatolickém ritu (tam je jiné církevní právo a není tam celibát). Po revoluci nechal

⁴ Skutky apoštolů 1,8: „Budete mými svědky“.

⁵ Matouš 5,1: „Radujte se a jásejte, neboť máte v nebi velkou odměnu.“

práce a šel sloužit do farnosti na Ostravsko, maminka zůstala zpočátku v Brně. Poté odjela za manželem a spolu působili ve farnosti v Kunčičkách.

Ministrování u sv. Tomáše a tajné skautování

Jako nejdůležitější moment ve svém dětství vnímá Marek rok 1971, kdy ho rodiče nechali ministrovat v kostele sv. Tomáše v Brně. „Považuji dnes s odstupem tuto dobu za naprosto formační a dobrou,“ vzpomíná Marek na období, kdy mu bylo pouhých pět let. U sv. Tomáše se scházela skupina intelektuálů, která vedla ministranty. Skupina ministrantů fungovala zároveň jako tajný skautský oddíl. Roku 1974 proběhl první tábor ve vesničce Skála. Nebyl to stanový tábor, ale oddíl jezdil na chalupu, kterou tam měl jejich kamarád Honza Caha, přezdívkou Lodivod. Jan Caha je ze šlechtické rodiny, jeho tatínkovi patřil zámek ve vesničce Věž. Chalupa sice nebyla ideálním místem pro táboření, nacházela se v zatáčce u silnice, nebyla tam pitná ani užitková voda, ale přesto ten čas, který Marek strávil ve Skále, považuje za klíčový pro jeho osobní rozvoj. Na svém prvním táboře byl, když mu bylo deset let. „Tam jsem dostal přezdívkou Orko. Dodnes mám ještě na své faře v Lechovicích schovaný kolík, který jsme dostali při stezce odvahy z místního hřbitova.“

Roku 1981 Milan Hubáček nabídl skupině ministrantů, aby jezdili tábořit pod stany. Milan to vše pomohl zorganizovat. Aby se tábor mohl vůbec uskutečnit, musel se pořádat pod záštitou Svazarmu. Svazarm byla režimová organizace založená v roce 1951 podle sovětské organizace DOSAAF. První stanový tábor proběhl v Soví hati u vesničky Mysletín. Marek na Milana vzpomíná s velkým obdivem a říká: „Velkým impulsem v roce 1981 pro mě bylo to, že ten, který nejvíc riskoval, aby se mohl tábor uskutečnit, byl ateista. To jsou zážitky, které se později ukáží jako velmi formační. Člověk si najednou začne uvědomovat, že rozdělení na věřící a nevěřící je vlastně nesmysl.“ Tento tábor, ačkoliv byl pořádán pod záštitou režimu, byl kompletně skautský. Program se téměř nelišil od programu dnešních táborů. Na tábor občas jezdily kontroly, když přijížděla nějaká kontrola, tak měli kluci domluvené znamení s vlajkou. Každý pak přesně věděl, co má dělat, např. co sundat z nástěnky, co tam pověsit, co schovat atd. a díky tomu se tábor skautský během několika minut proměnil v tábor Svazarmu. Aby se chlapci mohli účastnit mší, museli se rozdělit do několika malých skupinek a jezdili do kostelů, které nebyly poblíž tábořiště. Pokud se jich někdo na něco zeptal, nesměli mluvit o tábořišti ani o skautingu.

V roce 1982 se Orko stal rádcem družiny. Během dvou let povýšil, začlenil se mezi vedoucí a podílel se na tvorbě programu. Dva roky oddíl tábořil v Soví hati u Mysletína, pak na čtyři roky zakotvil v Jestřebích horách poblíž vesničky Jívka, dále tábořili u Olomouce a nejvíc se Orkovi líbilo na tábořišti Hvězda u Broumovských stěn. Na tábořišti u Radenic se Orko seznámil s Bobrem, významným členem Woodcraft Indians. Marek už v dětství četl Knihu lesní moudrosti (od E. T. Setona), četl ji tolikrát, že ji znal téměř nazpaměť, takže pro něj bylo toto hnutí velmi přitažlivé. Cítil se blíž myšlenkám indiánů a indiánské volnosti než hnutí založenému ve vojenském duchu. O Bobrovi Marek mluví jako o nekorunovaném králi v rozdělování ohně třením dřev. Orko se už ve dvanácti snažil rozdělat oheň pomocí tření dřev, ale nezdařilo se mu to. V šestnácti se mu podařilo udělat žhavou jiskru. A když mu bylo třináct let, tak ho to Bobr naučil. Orko ten zážitek popisuje jako jeden z nešťastnějších dnů svého života. V roce 1990 Lodivod zrestituoval pár hektarů lesa, a tak si oddíl založil nové tábořiště u Lučice poblíž Havlíčkova Brodu.

Kluci jezdili na tábory výhradně bez holek. Holky od sv. Tomáše měly svůj vlastní oddíl, jezdily na své tábory, chlapci jim pouze pomáhali se stavbou tábora. Po roce 1989 se ze skupiny ministrantů stal oficiální skautský oddíl. Schůzky už neprobíhaly v kostele, ale přesunuly se do klubovny. Pozvolna se skupina ministrantů a skautů oddělovala.

Skrytá církev v kostele u sv. Tomáše

Felix Maria Davídek, brněnský lékař, teolog a kněz, po propuštění z vězení roku 1964 začal budovat tajné teologicko-vzdělávací struktury, tajně světil biskupy a kněze. Učení Felixe Maria Davídka se přeneslo na Ludvíka Kolka, který měl na starosti ministranty u sv. Tomáše. Takže když si Orko zpětně četl některé Davídkovy texty, poznával v nich jasně Ludvíka Kolka. Markův otec Ing. Pavel Vácha byl vysvěcen Davídkem na řeckokatolického kněze. Marek se od dětství, aniž by o tom věděl, setkával s učením tajné církve. Dnes přiznává, že to rozhodně mělo velký vliv na formování jeho osobnosti.

Oikos

Po revoluci se Orko seznámil s Vaškem Toulcem a ten ho dostal na začínající vůdcovskou lesní školu Oikos. První rok absolvoval jako účastník, udělal si vůdcovský kurs. A hned od dalšího roku jezdil na tento kurs jako instruktor. Instruktor dělal přibližně pět let, i když v posledních letech si tam spíše jezdil odpočnout, vypnul si telefon a toulal se po lesích, četl a pomáhal v kuchyni. Vašek Toulec byl několik let hlavním vedoucím.

Zájem o přírodu

Během dětství se u Marka rozvinul velký zájem o přírodu. Rodiče zájem podporovali. Jeden ze způsobů podpory byl ten, že se v knihovně objevila Kniha lesní moudrosti od Ernesta Thompsona Setona. Bylo to vydání, které přeložil Miloš Zapletal roku 1970, později měl kvůli tomuto překladu velké problémy a kniha byla stahována z prodeje. Zájem o přírodu také podporoval Markův strýc, který byl vystudovaný lékař, ale celý život se věnoval biologii. Až po revoluci se stal profesorem patologické fyziologie na lékařské fakultě v Brně. Strýček se zajímal především o motýly, Marka a svého syna Martina Váchu bral na pozorování motýlů s sebou. Dále chlapce seznámil s lidmi, kteří se o přírodu zajímali také a mohli zvědavé mladíky mnohému naučit. Karel Hudec je učil poznávat ptáky po hlase. Ptákům se také věnoval Zdeněk Kuks, ten je učil především to, jak se pohybovat v přírodě. S Daliborem Povolným jeli pozorovat sarančata a kobylky. S Daliborem také chodili jen tak po přírodě a on vyprávěl a vyprávěl a chlapci kráčeli vedle něj, poslouchali a učili se poznávat květiny, brouky atd. Zdeňka Bauerová s Jiřím Gaislerem je učili poznávat netopýry. „Když se na to dívám z té perspektivy roku 2013, tak vnímám své dětství jako nezaslouženě krásné. Fantastickým způsobem formační. Jako obrovský odrazový můstek pro další život.“

Studium

Jako malý kluk si Marek přál stát se biologem a cestovatelem. Během dospívání se účastnil bytových seminářů. Skupina věřících se sešla u někoho doma a tam diskutovali o

tématech, o kterých v kostele kvůli režimu nebylo možno diskutovat. Společně se modlili. Modlitby byly velmi hluboké a byl to jeden z impulsů, proč se Marek rozhodl, že se stane knězem.

Od roku 1980 do roku 1984 Marek studoval na gymnáziu. Po maturitě se mu povedlo dostat se na vysokou školu, protože se režim začínal uvolňovat. Dostal se na nový obor Molekulární biologie. Na přírodovědecké fakultě se mu velmi líbilo, najednou se ocitl ve společenství lidí s velkým zájmem o přírodu a studium si velmi užíval. Přesto se už během prvního ročníku na přírodovědě rozhodl, že se stane knězem. Původně si myslel, že až dostuduje přírodovědu, tak bude muset za studiem teologie odjet do Říma. V roce 1989 byl v pátém ročníku a se svými spolužáky se aktivně účastnil revoluce. Státnice složil na jaře roku 1990, a protože v Olomouci byla založena nová fakulta teologie, začal v září studovat tam. Seminář byl časově dost náročný, život v semináři byl dost podobný klášternímu stylu života. Fakulta byla nově založena, a tak se teprve učila, co má učit a jak to má učit, takže výuka byla zpočátku dost improvizovaná. „Jednou z významných postav byl profesor Němeček, dogmatik. Což byla fascinující osobnost kvůli tomu, jaký byl, ne kvůli tomu, co učil. Pak během našeho studia zemřel na rakovinu a považují ho za světce. Profesor Němeček nechtěl učit dogmatiku v roce 1968 z důvodu stáří. V roce 1990 šel učit, protože nebyli lidi.“

Po čtvrtém roce v semináři se Markovi naskytla příležitost jet studovat teologii do Bruselu, díky stipendijním programům. Studium v Bruselu bylo hodně intenzivní a vše tam běželo v zajetých kolejích. Tím se to hodně odlišovalo od studia v Olomouci, kde se vše teprve rozjíždělo. Další velkou odlišností bylo to, že tam nebyl žádný seminář, kde by všichni společně žili. Diecéze nebo různé komunity si pronajaly nebo koupily domy. Dům, ve kterém bydlel Marek, byl pro sedm lidí, každý měl svůj pokojíček. Bydlelo tam sedm chlapců a starali se o sebe sami, vařili si, prali si, nakupovali, uklízeli a v činnostech se střídali. Tento studentský způsob života byl mnohem levnější než život v semináři v Olomouci. V Olomouci se musely zaplatit kuchařky a uklízečky, které se staraly o chod semináře. V Bruselu byl kněz, který je všechny osobně znal, takže mohl pozorovat, kdy má někdo nějakou krizi a řešit to rovnou s tím člověkem. To byl další velký rozdíl oproti Olomouci, kde bylo obrovské množství lidí a prostředí bylo dost neosobní. Rozdíl byl taky v tvorbě studijního plánu, v Bruselu se vše tvořilo individuálně podle toho, co člověka zajímalo a čemu se chtěl věnovat. Nejtěžší na studiu v Olomouci bylo to, že tam fungoval systém zákazů a příkazů. „Těch pět let v semináři pro mě bylo nejhorších pět let života. Tam se nedalo dýchat,“ vzpomíná Marek naprosto bez zášti na těžké období, kterým musel projít, aby se mohl stát knězem.

V Bruselu si Marek našel také několik dobrých přátel. Největším kamarádem tam pro něj byl chlapec Dorsi Rugamba z Rwandy. Ve Rwandě došlo roku 1994 ke genocidě, zavražděno bylo asi 800 tisíc lidí. „Dorsiho tatínek byl poradce prezidenta, měli deset dětí. Dorsi a tři další sourozenci přeplavali řeku a z druhého břehu viděli, jak Hutuové rozsekali rodiče a šest dalších sourozenců mačetama. Když jsme se modlili Otče náš, tak vynechával slova odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům.“

Tábory pro středoškoláky

Začalo to tím, že Marek a kamarád Top byli roku 1994 na vandru, během vandru se zastavili na faře, kde byli jejich skauti a měli tam společný silvestr. Během této návštěvy si

všimli toho, jak silnou kombinaci tvoří dospívající kluci a holky, a tak vznikl nápad udělat koedukovaný tábor pro středoškoláky. Tento nápad byl podpořen tím, že ve skautu se této věkové skupině moc pozornosti nevěnovalo, buď se z dospívajících stali rádci/rádkyně a nebo do oddílů přestali chodit. Svůj nápad uskutečnili a tábor měl obrovský úspěch. Orko koupil elektrocentrálu, takže na tábořišti měli elektřinu a mohli pouštět hudbu, a když byla hudba, mohli tancovat. Zařazovali do programu prvky, které nebyly v té době pro skautské tábory typické, ale pro mladou skupinu lidí byly velmi atraktivní.

Tyto tábory jsou pořádány dodnes, akorát v roce 2002, 2003 a 2004 se netábořilo. Na tábory berou 15 chlapců a 15 děvčat a tábor trvá 10 dnů. Program není skautský, ale ze skautských základů vychází. Spí se v podsadových stanech, na tábořišti není zděná budova. Vedení táborů Orko předal

roku 2007, nyní je vedoucím Keprník a program dělá Matýsek (Matouš Papoušek).

Každý tábor kromě prvního měl nějaké symbolické jméno. Názvy některých táborů: 1997 – Nuani (eskymácké nepřeložitelné slovo, které si přivezli z Antarktidy. „Nuani je příběh, který stojí za vyprávění. Nuani je mráz, když praskají konve s petrolejem. Nuani je obrovská spousta medvědího masa. Nuani je vítr, který převrací plachetnice.“), 1999 – Citadela, 2005 – Duende (duende je nepřeložitelné španělské slovo, je to stav radostného třestění), 2006 – Nekonečný kruh, 2007 – La nuit blanche (la nuit blanche je francouzský výraz pro prokecanou noc, noc, kdy se nejde spát, protože se vykládá), 2011 – El Clásico, 2012 – Zahradní slavnost (jako vzpomínka na Václava Havla), 2013 – Božská komedie.

Po velkém úspěchu prvního tábora se rozhodli ohlasu využít a založili s kamarádem Artušem a Topem farní taneční školu. Školu vedli jejich kamarádi Jirka s Májou a v zimě toho roku ještě uskutečnili první farní ples.

Vandry

Na vandry jezdí Marek buď sám nebo s malou skupinkou blízkých přátel (s Topem, s Topovým bratrem Zubem, s Artušem). Jejich expedice většinou nemají žádný cíl. Marek a

Artuš se zajímají o přírodu, takže se většinou chtějí podívat do národních parků a rezervací, poznávat rostliny a živočichy. Ale hlavní cíl je být v přírodě, být spolu a nasávat tu atmosféru, kterou člověk cítí, když se ocitne v horách daleko od civilizace.

Před revolucí jezdil s přáteli do Rumunska. Po otevření hranic poznávali Evropu.

V létě roku 1990 se Orkovi naskytla příležitost jet na Bajkal. Vydal se tam

s kamarádem Benem, měsíc a půl putovali po sibiřských horách.

Když byl Marek v semináři, tak mu zavolal Jaroslav Pavlíček a nabídl mu účast na expedici na Antarktidě. I když chtěl jet, tak nakonec nemohl. V roce 1994 byl Marek vysvěcen na kněze a šel do farnosti ve Velkého Meziříčí. Do farnosti mu opět zavolal Jaroslav Pavlíček, že má

volné místo na expedici do Antarktidy a Marek samozřejmě nabídku nadšeně přijal. První

expedice byla v roce 1997 a druhá v roce 2000.

Roku 2009 byl Orko v Argentině nejprve s Jaroslavem Pavlíčkem a pak sám. Za dva roky tam jel znovu s kamarády, s Topem, s Artušem a Vaškem Toulcem.

Trapistický klášter

V roce 2002, z důvodů, o kterých zatím nechce mluvit, odjel Marek na půl roku do francouzského trapistického kláštera. Život v trapistickém klášteře je přísný. Člověk tam mlčí, modlí se a pracuje. Deset hodin modliteb denně a pět hodin fyzicky náročné práce. „Zajímavé je, že ten klášter tě stopne. Klášter člověka vystřihne z jeho života, žádný kamarádi, žádné noviny, žádná televize, žádné novinky ze světa. Prostě nic.“ Do toho se Orkovi začaly vracet sny z jeho mládí. Sny o bratrovi, mladých rodičích, a vracely se mu sny z táborů ve Skále. „Najednou tohle podvědomí začalo vyublávat do vědomí a ukázalo

se, že ono to tam je. Když jsem se vrátil v únoru 2003 do České republiky, tak jedna z prvních věcí, které jsem udělal, bylo to, že jsem vyhledal kamaráda Zdeňka Papouška (Kakadua) a Petra Gonzála Jumba, což byli moji vedoucí během skautských let, a velmi hlasitě a upřímně jsem jim poděkoval.“

Celibát

„Já se s tím celibátem potýkám každou hodinu, každou vteřinu života a samozřejmě, že touha po rodině a po dětech je obrovská. Každý den si člověk klade otázky. Rozhodně nemůžu říct, že by to pro mě byla otázka, která je vyřešená, že bych už o věci nepřemýšlel. Když se do toho člověk ponoří víc, tak to vůbec není problém těla, sexu nebo podobně. Ale je to hlavně problém samoty, rodiny a dětí. Toho, že nikdo ti neřekne ahoj. To je asi největší problém celibátu.“

„Myslím si, že energii, kterou moji kamarádi dávají do rodiny a do výchovy dětí, tak v podstatě stejný díl energie jsem já vložil do toho, abych tu rodinu neměl. Čímž samozřejmě se to všechno stává velkou otázkou, jaký to má smysl.“

„Do toho života, který vedu, tam se ta rodina prostě nevejde. Troufám si tvrdit, že tam se ani randění nevejde.“

Současný život

Za svůj base camp považuje faru v Lechovicích, do Lechovic přijíždí v pátek večer nebo v sobotu ráno a v neděli odjíždí do Prahy.

Od roku 2007 má hlavní práci v Ústavu lékařské etiky 3. lékařské fakulty v Praze, kam chodí od pondělí do pátku.

V úterý a ve čtvrtek večer můžeme Marka potkat u Nejsvětějšího Salvátora, kde působí jako farní vikář.

Od roku 1998 až do roku 2007 učil Marek na Biskupském gymnáziu v Brně biologii a náboženství.

Ve volných chvílích, kterých nemá mnoho, se Marek věnuje psaní knih. První kniha *Tančící skály: O vývoji života na Zemi, o člověku a o Bohu* vyšla roku 2003. Druhá kniha s názvem *Šestá cesta: O havranech, o liliích a o mnohem vzácnější cestě* byla vydána v roce 2004. Je to kniha o lásce, psaná podle skutečných událostí. Třetí kniha vznikla z přednášek, které měl pro mládež, a jmenuje se *Návrat ke Stromu života: Evoluce a křesťanství* a vyšla roku 2005. Čtvrtou knihu napsal po expedicích v Antarktidě, nese název *Poslední země: Antarktida* a byla vydána roku 2007. Pátá kniha se jmenuje *Místo, na němž stojíš, je posvátná země: O kruhu úcty k člověku, přírodě a celému vesmíru*, je z roku 2008 a je to kniha, kterou původně napsal jako popularizaci lékařské etiky, v současné době ji studenti medicíny používají jako studijní materiál pro zkoušku z lékařské etiky. Šestá kniha: *Probouzení*, 2009.

Sedmá kniha: *Kéž bych pod hvězdami dobře odtančil svůj tanec*, 2010.

Osmá kniha: *Modlitba argentinských nocí*, 2011.

Devátá kniha: *Lod'*, 2012.

„*Diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum*“⁶

/záznam mše svaté v Břevnovském klášteře je na stránkách farnosti: www.pustimer-farnost.cz/

Téměř v předvečer svátku Apoštolů Slovanů, sv. Cyrila a Metoděje, pražský arcibiskup Jan Graubner se s účinností od 15. února po osmnáctiletém působení rozhodl odvolat kněze Marka Váchu z funkce farního vikáře akademické farnosti v Praze. „Odvolán nebyl na vlastní žádost ani na žádost faráře, důvody nám nejsou známy a žádné další informace neznáme. Omlouváme se tímto všem farníkům, penitentům, katechumenům i biřmovancům. Jsme nuceni zrušit veškerá zpovědání, přednášky i mše svaté, které byly s P. Markem naplánovány,“ uvedl web farnosti u Svatého Salvátora v Praze.

Sám Marek na otázku čím si odvolání vysvětluje říká: „Odpověď je jednoduchá. Ve čtvrtek 13. února jsem dostal z akademické farnosti mail se skenem dokumentu „Uvolnění z funkce“, ve kterém se píše: „S účinností od 15. 2. 2025 Vás ve smyslu kán. 552 CIC uvolňuji z funkce farního vikáře Římskokatolické akademické farnosti Praha.“ Podepsán Mons. Jan Graubner, arcibiskup pražský. Tak tím si to vysvětluji. Nevím o tom nic víc.“

Na otázku, zda považuje za důvod odvolání slavení mše svaté v Břevnovském klášteře, dodává: „Na stránkách pražského arcibiskupství lze skutečně nalézt text „Vyjádření Arcibiskupství pražského k ukončení služebního poměru P. Marka Váchy“, kde se mluví o mši svaté na Břevnově, dozvídám se to takto zprostředkovaně, stejnou informaci mi dali novináři z Deníku N a ze Seznam Zpráv. To jsem se ovšem dozvěděl vlastně až za pochodu a jaksi zpětně a oklikou.

Přiznávám, že jsem ve svém skoro třicetiletém kněžském životě nesčetněkrát sloužil mši svatou mimo kostel. Sloužil jsem mši svatou na Antarktidě, na naší stanici i venku mezi ledovci. Na Nový rok jsem sloužil mši svatou pro chilskou stanici. Sloužil jsem mši svatou, když jsem byl sám v Torres del Paine i na osamělém putování v Argentině, v Andách i v Ohňové zemi. Sloužil jsem mši svatou pro kamarády v bolívijských horách, i na ostrově Chiloe. Na našich táborech pro vysokoškoláky jsem těch třicet táborů sloužil mši svatou každý den, zpravidla na různých místech okolních kopců, ráno i uprostřed noci. Za covidu, když byly kostely zavřeny, jsem měl pro skupinu farníků obřady Velkého pátku a Bílé soboty na různých místech národního parku Podyjí. O některých těchto mších svatých jsem psal otevřeně ve svých knihách.

⁶ List Římanům 8,28: „Těm, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobrému“.

Nejsem sám, kdo tak činí. První mše svatá, tzv. poslední večeře, nebyla v kostele. Prvních tři sta let našich dějin jsme kostely neměli. Papežové i biskupové slouží běžně mše svaté na stadionech nebo improvizovaných podíích. V krizi kněží v padesátých letech ve vězení. V létě všichni kněží na skautských táborech. Pro poutníky na cestě.

Na mši svatou na Břevnov v rámci „Hospodin v hospodě“ jsem přišel hotovému, byla kultivovaná a liturgicky připravená do detailu, chci velmi poděkovat organizačnímu týmu za nápad i precizní přípravu, ti mladí lidé zasluhují veliké povzbuzení a ocenění, dělali to s čistým srdcem, z lásky k Bohu, a s nadšením. Můj velký dík patří televizi Noe za přenos této mše svaté, jakož i veškerou práci, kterou obětavě dělá už skoro dvacet let, za pár korun a naplno. Všem, kteří četli, zpívali a byli přítomni. Pro mě za nádherný večer, za který mnohokrát děkuji. Moc prosím, zeptejte se přímých účastníků na jejich pocity.

Mše svatá je díky TV Noe nahraná, posuďte sami, zda bylo porušeno nějaké pravidlo. Nenapadá mě ani jedno. Nosím s sebou i plátno s ostatkem světce, které bývá v každém oltáři. Měl jsem je i na Břevnově. Sám jsem prožil půl roku v přísném trapistickém klášteře v Sept-Fons ve Francii, myslím, že vím, co je eucharistická úcta a co je úcta ke mši svaté. Myslím, že jsem před vystavenou eucharistií strávil v životě víc času než leckterý televizní divák. Při té mši svaté na Břevnově jsem užil třetí kánon, kde se modlím „...za našeho biskupa Jana, biskupský sbor, kněžstvo a všechen vykoupený lid.“ Pro mě to nejsou prázdná slova. Myslím na všechny, mám odpovědnost za všechny, za celou katolickou církev, jejíž jsem součástí. Chci jen říct, že rozhodnutí arcibiskupství o mé osobě absolutně nerozumím, nikdo z arcibiskupství se mnou nemluvil, nepsal mi ani jinak nekontaktoval. Že důvodem ukončení mého působení v Akademické farnosti byla mše svatá na Břevnově, vím oklikou od Prokopa Vodrážky z Deníku N.

Nechci však být další ranou v těle církve a jitřit nenávist a zahořklost.

Vácha se jako molekulární biolog specializuje na evoluční biologii, lékařskou a environmentální etiku. Od roku 2007 do loňska byl přednostou Ústavu etiky a humanitních studií 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy. Před třemi lety byl členem odborného týmu ministra zdravotnictví Vlastimila Válka (TOP 09) pro řešení pandemie covidu-19. Je členem poroty Ceny Františka Kriegla udělované Nadací Charty 77, za zásluhy o svobodu a demokracii byl Vácha mezi 14 laureáty Ceny města Brna za rok 2022. Jméno Orko je skautskou přezdívkou, která zkracuje pojmenování Orlí oko. Římskokatolická akademická farnost působí v Praze při kostele Nejsvětějšího Salvátora od roku 1990. Primárně slouží pastorační studentů, učitelů a zaměstnanců pražských

vysokých škol.

Otevřený dopis arcibiskupu Janu Graubnerovi

prof. PhDr. Jiří Hanuš, Ph.D., prorektor pro akademické a kulturní záležitosti Masarykovy univerzity

Vážený otče arcibiskupe,

protože jsem římskokatolický křesťan, navíc vysokoškolský učitel, který se celoživotně zabývá dějinami křesťanství, snad nebude považováno za neuctivé a netolerantní, když se vyjádřím k podobě mše svaté, sloužené P. Markem Váchou 29. ledna 2025 v prostorách břevnovského kláštera. Mše jsem se neúčastnil, viděl jsem ji na videu. Důkladně jsem si přečetl vyjádření Liturgické komise ČBK ze 3. února 2025, které vysvětluje pochybení, k nimž došlo. Mám několik poznámek k tomuto prohlášení, zásadní poznámku k udělenému trestu P. Váchovi (jak jinak chápat výpověď ze dne na den z pracovního místa, i když na něm dotyčný není existenčně závislý) a jednu obecnější poznámku.

Liturgická komise tvrdí, že místo pro bohoslužbu nebylo zvoleno správně, přičemž cituje liturgický předpis o povinnosti slavit na posvátném či čestném místě. Tento předpis jistě nepočítá s kritickými situacemi, o něž zde ostatně nejde (období komunismu). V širším kontextu jde ale v tomto případě nejen o místo čestné, ale dokonce velice posvátné. Břevnov je nejstarší mužský klášter z 10. století, spojený s biskupem Vojtěchem. Všichni, kdo na toto místo přijdou, ať již do kostela či do přilehlých klášterních prostor, jsou zasaženi starobylostí a spiritualitou tohoto místa. Je s podivem, že si členové Liturgické komise neuvědomují tento zásadní rozměr události. Představený kláštera akci navíc na svém výsostně posvátném a čestném místě povolil.

Tatáž komise tvrdí, že „obyčejná večere“ není „mše svatá“. V tom má jistě pravdu, sám jsem byl v této věci určitou dobu na rozpacích. Když jsem však shlédl záznam bohoslužby, neměl jsem dojem, že by si účastníci tento rozdíl neuvědomovali. Naopak. Na stole (nikoli „oltářním“) byla občas nějaká sklenice, celkový charakter akce byl pozorně a příkladně zbožný. Je s podivem, že členové Liturgické komise nepřihlédli k „duchu“ liturgie, který tak usilovně propagoval papež Benedikt XVI.

Tatáž komise správně tvrdí, že četbu evangelia a kázání vykonávají náležitě v rámci mše pouze duchovní. V církevních dějinách se ovšem vyskytují příklady, kdy lze pouze děkovat Bohu, že toto pravidlo nebylo dodrženo (život a kázání svatého Františka z Assisi). Není třeba ale zabíhat tolik do minulosti. K mým oblíbeným knihám patří soubor kázání laika (!), univerzitního profesora Jana Sokola, (Naděje na neděli, krátké promluvy na nedělní čtení, Vyšehrad 2017), proslovených v kostele svaté Markéty na témže Břevnově, které patří k tomu nejlepšímu, co jsem kdy v kostele po četbě evangelia slyšel. Tuto publikaci zesnulého profesora Sokola doporučuji k četbě členům Liturgické komise ČBK.

Debatovat o podobě slavení mše svaté je zajímavé, ale zdá se mi, že to není na celém případě to nejpodstatnější. Protože pracuji na veřejné vysoké škole v pozici prorektora, vím, jak je důležitá personální politika a kolik času na vedení univerzity trávíme

přemýšlením, jak správně hodnotit zaměstnance a jak spravedlivě postupovat u problematických případů. Musím na základě této skutečnosti konstatovat, že vedení církve v případě P. Váchy postupovalo způsobem, kterému nerozumím a které vypadá jako všechno jiné než obvyklá personální politika. Chápu velice dobře, že nadřízenému se nemusí líbit nějaký konkrétní krok podřízeného, ale i ve světské sféře se hodnotí pracovní činnost porízeného v celku, nikoli jako vytržené z kontextu. A kontext je jasný: P. Marek Vácha patří k nejpracovitějším a nejzodpovědnějším kněžím, které má česká katolická církev, což mohou doložit stovky, ba tisíce římskokatolických křesťanů jak z Moravy, tak z Čech. Domnívám se, že nepřihlédnout k této okolnosti může vyvolat pouze rozčarování značné části církve v naší zemi, pochybnost o jednání církevního vedení, které sice zohlednilo názory několika úzkoprsých členů církve, pozorně sledujících, zda se plní všechny rubriky a kánony, ale rozladilo mnohem větší počet lidí, kteří mohou vydat svědectví o chvályhodné činnosti P. Váchy.

A na závěr obecnější úvaha. Zdá se mi, že česká církev je v jakési schizofrenní situaci. Na jedné straně zde probíhá tzv. synodální proces, který diskutuje všechny otázky včetně činnosti laiků, na druhé straně přežívá farizejský duch „sledování ostatních“, zda plní veškerá pravidla. Na jedné straně církve má na lidi vysoké nároky, na druhé straně není ani po 36 letech po roce 1989 schopna dát do pořádku jednu vysokoškolskou fakultu. Na jedné straně ve svých kázáních (vedených duchovenstvem) poučuje každou neděli laiky, jak mají jednat od pondělí do soboty, na druhé straně není schopna standardní personální politiky, obvyklé ve světských povoláních. Na jedné straně klade vysoká mravní měřítko, na druhé straně má potíže se zvládnutím tolik problematických a bolestných záležitostí jako je zneužívání mladistvých osob kněžími. Na jedné straně přiznává, že je Česká republika de facto vnitřním misijním územím, na druhé straně trestá kněze, kteří tuto misijní úlohu berou vážně.

S vážným znepokojením a s modlitbou za církvev.

Vyjádření brněnského biskupa Pavla Konzubula k situaci ohledně odvolání P. Marka Orka Váchy

z pozice vikáře akademické farnosti v Praze u Nejsvětějšího Salvátora

V posledních hodinách jsem obdržel řadu dotazů od věřících i kněží naší diecéze ohledně odvolání P. Marka Orko Váchy ze služby vikáře akademické farnosti u sv. Salvátora v Praze. Chápu, že tato situace vyvolává řadu emocí a otázek. O tomto rozhodnutí jsem nebyl předem informován, obdržel jsem pouze oficiální sdělení o jeho odvolání. S Orkem se známe řadu let,

proto jsem ho bezodkladně kontaktoval a domlouváme si osobní setkání, abychom společně celou situaci probrali. Respektuji rozhodnutí pražské arcidiecéze. Jeho služba v brněnské diecézi pokračuje beze změny.

Co se týče pořadu Hospodin v hospodě, vnímám jej jako evangelizační projekt. Chápu, že jeho podoba mohla u některých věřících vzbudit otázky či rozpaky, zároveň vím, že pro mnohé účastníky šlo o hlubokou duchovní zkušenost. Věřím, že církve potřebuje otevřenou diskuzi o nových cestách, jak oslovovat lidi s poselstvím evangelia a zároveň uchovat úctu ke svátostem tak, aby nedocházelo k nepochopení nebo pohoršení.

Snažme se, abychom v církvi dokázali vést diskusi s respektem a úctou i tam, kde se názory liší. To bylo koneckonců jedním z klíčových poselství synodálního procesu, který jsme v posledních letech společně prožívali. Děkuji všem, kteří usilují o pravdivý a seriózní dialog.

+ biskup Pavel

Otevřený dopis Janu B. Graubnerovi, arcibiskupovi pražskému

MUDr. Radkin Honzák, psychiatr

„Jako věřící cítím povinnost nemlčet a vyjádřit svůj názor. Církev by měla být živým organismem, který se dokáže přizpůsobit době. Evangelium je možné šířit mnoha způsoby.“

Soudruhu arcibiskupe!

Vaše velkolepé rozhodnutí týkající se mého kolegy Marka Orko Váchy se svým významem blíží Trumpovu nařízení o přejmenování Mexického zálivu. Potvrzujete mi moji domněnku, z níž se stává vážná pracovní hypotéza. A to, že "je to v těch zdech". Z nich sálá dar neomezené omezenosti a kdo do těch místností vstoupí, a začne v nich působit, ten tomu neunikne.

Pozoruji to systematicky na území patřícím Moraně - tedy na jih od ulice Na Moráni, včetně této, kde sleduji po desítky let ministry zdravotnictví a zřejmě je to podobně zavedeno i na pražském arcibiskupství.

Nesmírně mě irituje, jakým způsobem se snažíte zamést pod koberec sexuální zneužívání, ke kterému v církvi docházelo a dochází, a místo toho se pohoršujete, že Ježíš šel pojíst s celníky. Četl jste vůbec Nový Zákon?

Jsem věřící, katolík, a plně chápu Jana Husa, který by jistě netleskal Vašemu předchůdci za to, že se vozil ve zlatém kočáře, aniž Vám, za aktivity posledních měsíců. Cítíte-li se býti údem této církve, mám chuť jej pojmenovat a zhodnotit jeho stav jako lékaře.

Vyjádření představeného břevnovského kláštera

Jako představený břevnovského kláštera jsem velmi smutný z toho, co se rozpoutalo kolem bohoslužby, která se konala 29.1.2025 v naší klášterní sýpce.

Byl jsem požádán o poskytnutí prostoru pro bohoslužbu, ke které měli být pozváni především lidé hledající. Sám jsem se nezúčastnil, protože jsem byl hospitalizován v ÚVN. Jsem přesvědčen, že všichni, kteří se podíleli na přípravě bohoslužby, ke všemu přistupovali a přistupují s dobrým úmyslem a respektem k Božímu tajemství. Neměl jsem nikdy o tom pochyb jak u Sarah Haváčové, u Marka Váchy ani u Leoše Ryšky, který chtěl toto bohoslužebné setkání zprostředkovat prostřednictvím TV Noe širšímu okruhu diváků a zájemců.

Velice je mi líto, že se bohoslužba dotkla náboženských citů některých diváků a omlouvám se jim. Ovšem musím znovu zdůraznit, že všichni protagonisté bohoslužby k ní přistupovali s těmi nejčistšími úmysly. I my v břevnovském klášteře chceme, aby každý člověk dobré vůle, který se zúčastní jakékoliv bohoslužby, setkání v našem areálu, byl povzbuzen, posílen, osloven. Zřejmě organizátory překvapilo množství zájemců o tuto bohoslužbu, a proto vše v prostoru nešlo uspořádat naprosto dokonale, ale úmysly všech přítomných byly vedeny snahou přiblížit veliké Boží tajemství těm, kteří mu jsou zatím vzdáleni. Celá vzniklá situace mi připomíná Ježíšova slova: „Přišel Jan, nejedl a nepil, a říkají: 'Je blázen. Přišel Syn člověka, jí a pije, a říkají: 'Je to žrout a pijan, přítel celníků a hříšníků.' (Mt 11,12-13) Ježíš i Jan Křtitel měli ty nejlepší úmysly druhé přivést k Otci, a přesto u některých narazili. Co pak my nedokonalí a slabí lidé... Přesto jsem přesvědčen o dobré vůli a dobrých úmyslech všech. A proto moc prosím ty, kteří se cítí pohoršeni a dotčeni bohoslužbou dne 29.1.2025, aby vyslyšeli jiná Ježíšova slova: „Kdo může pochopit, ať pochopí!“ (Mt 19,12).

Petr Prokop Siostrzonek OSB
arciopat

Olomouc 7. 2. 2025

Milí bratři a sestry, drazí diecézané,

mezi důležité úkoly, které spolu se svými nejbližšími spolupracovníky již delší dobu řeším, patří také zajištění zdrojů pro financování naší Olomoucké arcidiecéze po roce 2029, kdy skončí příspěvky od státu na mzdy pracovníků církve.

Abychom byli finančně samostatní, hospodaříme na majetku, který nám byl vrácen, a provádíme nové investice, které financujeme z finanční náhrady, jejíž vyplácení bude ukončeno v roce 2042. Nyní se nacházíme v mezičase, kdy se budoucí financování mezd a činnosti církve postupně utváří.

Jsme si vědomi, že finanční prostředky z majetku a investic nebudou zcela pokrývat potřeby diecéze. Proto jsme využili způsob, který se osvědčil v jiných diecézích, a založili jsme fond Donátor, pomocí něhož se můžete i vy podílet na spolufinancování mezd kněží a pastorační služby naší diecéze.

Jsem rád, že se tohoto nového úkolu ujal P. Zdeněk Stodůlka, biskupský vikář pro evangelizaci, který postupně navštěvuje jednotlivé farnosti a seznamuje se smyslem a fungováním tohoto fondu.

Děkuji vám za otevřenost a podporu tohoto projektu, který, jak věřím, přinese nejen finanční užitek, ale bude též projevem vděčnosti za službu církve a našich kněží.

Ve společenství modlitby a s požehnáním

+ Josef Nuzík

Mons. Josef Nuzík
arcibiskup olomoucký

"Když jsem šel k Janu Pavlu II., vždy jsem musel mít připraveny aspoň dva vtipy"

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

Biskup a jeho sekretář cestují na lodi. Sekretář se jde podívat do námořnické kajuty. Když se vrátí, říká biskupovi: „To je hrůza, jak ti námořníci strašně klejí.“ Biskup mu na to řekne: „To je ještě dobré, horší bude, až se začnou modlit. To dělají, když se loď potápí.“

II.

Hajný jde na procházku s tchořem. Potká ho známý a zvědavě se ptá: „Ochočeného tchoře jsem ještě neviděl! Kam ho dáváte na noc?“ - „Spí se mnou v posteli a zahřívá mi nohy,“ chlubí se hajný. „A co ten zápach?“ - „Už si, chudák, zvykl.“

III.

Mladý důstojník na ministerstvu obrany pracoval dlouho do večera. Když konečně odchází z kanceláře, vidí na chodbě generála, jak stojí u skartovače se štůskem papírů v ruce. „Víte jak tahle věc funguje?“, ptá se generál. „Můj pobočník už šel domů a já nevím ani kde se to zapíná.“ „Ano, pane,“ na to důstojník, přistoupí k přístroji, zapne ho, vezme generálovi z ruky papíry a vloží je dovnitř. Chvilku ticha, stroj zpracuje papíry. „A teď,“ praví generál, „bych z toho potřeboval po jedné kopii.“

IV.

Padesátá léta. Vojenské odvody. Před odvodovou komisí přicházejí branci a jeden po druhém se chtějí vyvléct z vojny. První povídá: „Soudruhu doktore, já mám TBC...“ - „To nic. I soudruh Zápotocký měl TBC, a co všechno vykonal pro socialistickou vlast! Schopen! Odvést!“ Další to zkouší: „Soudruhu doktore, já mám nemocné ledviny...“ - „I soudruh Gottwald měl nemocné ledviny, a co všechno vykonal pro socialistickou vlast! Schopen! Odvést!“ - „Já jsem úplně blbý!“ zahlásí třetí rekrut. Šéf komise zakřičí na doktora: „Nepřirovnávat! Jenom odvést!“

V.

„A na co chcete dovolenku?“, ptá se velitel vojína. „Budeme mít doma zabíjačku.“ - „No, když něco donesete,“ mrknul velitel na vojáka, „tak to napíšeme jako úmrtí příbuzného.“

POŘAD BOHOSLUŽEB: 23. února – 2. března 2025

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDELE 23. února	7. NEDELE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00: za manžele Zdeňku a Rudolfa ŠTOLFOVY, zetě Ing. Josefa STRAŇANKA, s prosbou o Boží požehnání a dar zdraví pro živou rodinu	
		DRYSICE 9.30: za + Júliu a Jozefa VLČKOVY, děti, snachu, zetě a + rodinu	
		PODIVICE 11.00: za + Marii ZBOŘILOVOU, manžela, rodiče, bratra a Boží požehnání pro živou rodinu	
		TOPOLANY 17.00	za zemřelou rodinu MAČÁKOVU
PONDĚLÍ 24. února	PONDĚLÍ 7. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 17.00	za + Alžbětu MACKOVOU, manžela, rodiče a Boží požehnání pro rodinu
ÚTERÝ 25. února	ÚTERÝ 7. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00	za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu ZELENKOVU
STŘEDA 26. února	STŘEDA 7. TÝDNE V MEZIDOBÍ	DRYSICE 17.00	za +prarodiče ZAVADILOVY a SKOPALOVY
ČTVRTEK 27. února	SV. ŘEHOŘ Z NAREKU, OPAT A UČITEL CÍRKVE	PODIVICE 8.00: za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu MAHDALOVU, GAZDÍKOVU, LEKEŠOVU, SMETANOVU a VACULOVU	
		PUSTIMĚŘ 14.00	POHŘEB Františka LUSKOVÁ (1940)
PÁTEK 28. února	PÁTEK 7. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 17.00	za + Martina JAROŠE.
SOBOTA 1. března	SOBOTNÍ PAMÁTKA PANNY MARIE	PODIVICE 8.00: za + Vlastu a Vlastimila POSPÍŠILOVY, duše v očisti a Boží požehnání pro rodinu ŠMEHLÍKOVU a POSPÍŠILOVU	
NEDELE 2. března	8. NEDELE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + rodinu ZBOŘILOVU, VŠETULOVU, POTĚŠILOVU s prosbou o Boží požehnání a dar zdraví pro rodinu
		DRYSICE 9.30	za farnosti Drysice, Pustiměř, Podivice a Topolany
		PODIVICE 11.00: na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní, s prosbou o ochranu Panny Marie a dary Ducha Svatého pro rodinu a přátele	
		TOPOLANY 17.00	za + Anežku BENÍČKOVOU, manžela, rodiče z obou stran, syny, dceru, vnuka, celou živou a zemřelou rodinu
	PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA		

POŘAD BOHOSLUŽEB: 2. – 9. března 2025

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 2. března	8. NEDĚLE V MEZIDOBÍ SV. ANEŽKA ČESKÁ, PANNA /+2.3.1282/ PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA	PUSTIMĚŘ 8.00	za + rodinu ZBOŘILOVU, VŠETULOVU, POTĚŠILOVU s prosbou o Boží požehnání a dar zdraví pro rodinu
		DRYSICE 9.30	za farnosti Drysice, Pustiměř, Podivice a Topolany
		PODIVICE 11.00: na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní, s prosbou o ochranu Panny Marie a dary Ducha Svatého pro rodinu a přátele	
		TOPOLANY 17.00: za + Anežku BENÍČKOVOU, manžela, rodiče z obou stran, syny, dceru, vnuka, živou a +rodinu	
PONDĚLÍ 3. března	PONDĚLÍ 8. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 17.00	za živé a zemřelé farníky a dobrodince farnosti
ÚTERÝ 4. března	SV. KAZIMÍR	PODIVICE 8.00	za ukončení války na Ukrajině a za pokoj a mír ve světě
STŘEDA 5. března	POPELEČNÍ STŘEDA ZAČÁTEK DOBY POSTNÍ DEN PŘÍSNÉHO POSTU	PODIVICE 8.00	za + Jana a Vlastu POSPÍŠILOVY a duše v očisti
		DRYSICE 15.30	za farnosti Drysice, Pustiměř, Podivice a Topolany
		PUSTIMĚŘ 17.00: za +Boženu a Antonína GRMELOVY, +Boženu a Jana JÍROVY, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu	
ČTVRTEK 6. března	ČTVRTEK PO POPELEČNÍ STŘEDĚ	PODIVICE 8.00	za +Michelangela BUONARROTIHO (*1475)
PÁTEK 7. března	PÁTEK PO POPELEČ. STŘEDĚ SV. PERPETUA A FELICITA, M.	PUSTIMĚŘ - 16.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY	
		PUSTIMĚŘ 17.00	za živou a zemřelou rodinu HEŘMANOVU a ŠPATKOVU
PODIVICE - 17.00: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY			
SOBOTA 8. března: SOBOTA PO POPELEČNÍ STŘEDĚ - SV. JAN Z BOHA, ŘEHOLNÍK			
NEDĚLE 9. března	1. NEDĚLE POSTNÍ SV. FRANTIŠKA ŘÍMSKÁ, ŘEHOLNICE TOPOLANY - 16.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY	PUSTIMĚŘ 8.00: za + Františka a Ludmilu ADAMCOVY, syna, sourozence, rodiče z obou stran, dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu	
		DRYSICE 9.30	za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu BENÍČKOVU
		PODIVICE 11.00: za + Marii ČERNOU, Marii a Petra ŠMEHLÍKOVY a Boží požehnání pro rodinu ŠMEHLÍKOVU a POSPÍŠILOVU	
		TOPOLANY 17.00: za + Oldřicha a Evženií MARISCHLEROVY, dceru Danu, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu	